

VESTNIK

Murska Sobota, 4. julija 1991 • Leto XLIII • Št. 26 • Cena 20 din

TANKI NA MEJNEM PREHODU

Na območju mednarodnega mejnega prehoda v Gornji Radgoni že nekaj dni ni ne potniškega in ne tovarnega prometa. Na njem »kraljujejo« tanki JA.

Foto: Jože Pojbič

ČRNI TOREK V RADGONI

Pokrajina ob reki Muri je v torek popoldne doživela najstrašnejše ure, polne strahu pred uničevalnimi topovskimi strelji in letalskimi napadi. Najhuje je bilo v obmejni Gornji Radgoni, saj so kar nekaj ur divjali hudi spopadi med pripadniki TO in JA; stari del mesta je razrušen, dve zgradbi sta goreli, prizaneseno pa ni bilo niti cerkvenemu zvoniku, v katerega so se pred kratkim potegnili nove zvonove.

topove in povzročili ogromno škode v Kerenčevi ulici, Maistrovem trgu in Štebingerjevem bregu. Na večih zgradbah se je pojavil ogenj. Vojaki JA v vo-

jašnici sredi mesta (čez 40) so se predali.

Ponoči smo prejeli vesti o premikih tankovske kolone na meji s Hrvaško, v bližini Ljutomera. Ob 2.30 so krenili iz Presike proti Stročji vasi, 20 oklepnih vozil in tankov so nekoliko zadržale zapore pri Pristavi. Ob 4.30 uri so kre-

nili proti Cvenu, nato iz Saltnec proti Noršincem — en del se je vrnil v Ljutomer, 4 vozila so krenila proti Lukavcem, 8 proti Križevcem.

Vse kaže, da so tudi ti namenjeni proti meji z Avstrijo.

Bernarda B. Peček

Zaenkrat dovolj zalog

V vseh pomurskih trgovinah imajo zaenkrat dovolj zalog osnovnih živil; pri oskrbi si pomagajo na razne načine, tako da do sedaj preskrba občanov še ni bila motena. Zaradi nočnih spopadov in zapor na cestah so v sredo Ljutomerčani ostali brez kruha in mleka.

V Prekmurju je preskrbljenost trgovin z osnovnimi živili odvisna predvsem od trgovskega podjetja Potrošnik, ki skrbi tudi za veleprodajo. Te dni oskrbujejo tudi lendavski Univerzal, saj so ti popolnoma odrezani od svojega grosista MTP Ptuj. Te dni je najbolj iskano blago plin, ki ga že počasi zmanjkuje, saj zaradi nevarnosti tovora in zapor na cestah niso mogli pripeljati novih zalog. Prav tako ljudje množično kupujejo baterije — tudi tu je dobava motena, ker bi jih morali pripeljati iz Ljubljane. Direktor Potrošnika Jože Kovač je povedal: »Z oskrbo do sedaj ni bilo problemov — pojavijo se lahko, če bo zaradi zapor moten prevoz blaga, vendar z osnovnimi živili zaenkrat ni problemov.

predvsem Lotmeržanka. Ostale trgovine bodo odprte tako, kot bodo dovoljevale razmere. V četrtek bodo (predvidoma) odprta vse trgovine po sobotnem odpiralnem času.

Najbolj hudo je v Ljutomeru, saj se počutijo kot v vrelem kotlu; zaprte imajo poti do Maribora, Ptuja in Murske Sobot. Murskosobočanci si bodo lahko organizirali preskrbo preko avstrijskega ozemlja, Lendavčani pa preko madžarskega in hrvaškega.

BB1

Iz UNZ M. Sobota v sredo ob 10. uri

V Gornji Radgoni se sliši streljanje, enote JA dovažajo municijo in prevažajo vojake. Iz Ljutomera prodirajo oklepana vozila, našli so jih 15, prav tako prodira 14 oklepnih vozil iz smeri Razkrižja.

Mejni prehodi so odprti, razen prehoda v Gornji Radgoni, ki je zaprt in miniran. Vse vojašnice, razen murskosoboške, so v rokah TO.

BOLNIŠNICA, 3. 7. 1991

Bolnišnica je uspela organizirati poti oziroma dovoz potrebnega materiala in zdravil. Dobili so že dva kamiona, pošiljko pričakujejo popoldne tudi z vlakom do Lendave, danes pa naj bi iz Ljubljane še odpeljal kamion s potrebnimi materiali in zdravili. Delo poteka po dogovoru, ob večeršnjem alarmu so se zdravstvene ekipe takoj zbrale, zdravniško pomoč pa je včeraj iskal še en vojak, teritorialec.

POMURSKE LEKARNE, 3. 7. 1991

Lekarne so zasilno oskrbljene, danes pa bi naj preko Avstrije dobili novo pošiljko zdravil in sanitetnega materiala. Razen lekarne v Gornji Radgoni, ki je odprta samo za potrebe zdravstvenega doma, so ostale odprte.

Občinska organizacija RK M. Sobota

Tisti zajeti vojaki, po katere pridejo starši, lahko zapustijo zbirna centra za ujetje v Pomurju. Kot smo že pisali, so zajeti pod zaščito Rdečega križa.

Najvažnejši

je mir

Včerajšnje popoldanske seje Predsedstva Republike Slovenije sta se udeležila tudi predsednik predsedstva SFRJ Stipe Mesič in član predsedstva dr. Vasil Tupurkovski. Predlagala sta štiri predloge za razrešitev agresije nad Slovenijo, ki jih je Predsedstvo Republike Slovenije tudi priznalo.

Stipe Mesič in Vasil Tupurkovski sta predlagala takojšnjo prekinitve sovražnosti najkasneje do 21. ure, ločitev oz. razdvajanje enot teritorialne obrambe in JA, njihovo vrnitev v izhodiščne vojašnice, pa tudi povratek odreda zvezne milice v izhodiščni položaj. Tretji predlog zahteva takojšnjo izpustitev ujetnikov na obeh straneh, četrti pa razgovore na najvišji politični ravni, na katerih je politična vprašanja potrebno rešiti na političen način.

Predloge Mesiča in Tupurkovskega so posredovali nasprotni strani, istovremno pa so potekali tudi intenzivni razgovori s predsednikom zvezne vlade Ante Markovičem in zveznim sekretarjem za ljudsko obrambo generalom Veljkom Kadrijevičem.

Grožnja generalpolkovnika Adžića

V torek zvečer je načelnik generalštaba oboroženih sil SFRJ Blago Adžić prebral na beograjski tv sporočilo, ki so ga prevzele še ostale

»V teh izjemno težkih in dramatičnih trenutkih za našo državo nas želimo seznaniti z nekaj našimi posebnimi sporočili staba vrhovnega poveljstva. Vsem je znano, kakšno nalogo so enote JLA pred nekaj dnevi opravile v Sloveniji. V skladu z našimi in sklepi najvišjih oblasti te države smo imeli nalogo vzpostaviti omajani režim na mejah Jugoslavije, ki so ga omajali posttrajski izvršeni deistevi in enotni in postopki. Tako določen cilj in nalogo smo kljub številnim oviram in odporom izvršili v nekaj več kot 24 urah.

Takoj potem smo javno sporočili, da prekinjamo akcije. To je v skladu s Slovenije izkoristilo, prekinilo dogovorjeno prekinitve akcij in s 36000 oboroženimi vojniki krenilo v splošne agresivne in najbolj umazane napade na ozemlje JLA ali je bilo v kakršni- koli zvezi z njo. Nihče v armadi ni mogel razumeti, da se spopada s tistimi, ki so odpravili in JLA sovražijo iz naših domov. Desetletja vzgajani v duhu jugoslovanstva nismo mo-

gli verjeti, da se je lahko toliko zla in sovraštva zbralo na enem mestu in se izrazilo v takih oblikah. Potuhnjeni so in brezobzirni. Delujejo na najbolj brutalen način. Ne upoštevajo nikogar, niti mladoletnih otrok, žensk in svojih dovederajšnjih sosedov.

Vodstvo Slovenije je uporabljalo in še uporablja najbolj gnusne trike in prevare. Hkrati so nas zvezne oblasti nenehno ovirale in zahtevale pogajanje, medtem ko oni z vsemi sredstvi napadajo.

Izdaje so tudi v naših vrstah, največ med Slovenci. To niso bile majhne izdaje, posamezniki so predajali tudi cele enote. Hoteli so ponovitev leta 1941.

Padle so mnoge žrtve. Stab vrhovnega poveljstva in vsi pripadniki armade globoko žalujejo za svojimi umrlimi tovariši in čutijo bolečino z njihovimi najbližjimi. Močno nas pečejo rane naših soborcev. Tudi sam imam tragično izkušnjo o tem, kaj pomeni izguba najdražjih.

Na žalost nam je vsiljena vojna za obrambo države. Vojno smo morali sprejeti, saj za nas al-

ki je v bližini kopališča, zdravstvenega doma in drugih objektov. Po večeršnjih grožnji poveljujočega v vojašnici so se ponoči z njim pogovarjali predstavniki murskosoboške vlade, upajo na uspešen razplet. Po zadnjih podatkih naj bi bilo tam še čez 100 vojakov, čez ograjo pa jih je prebegnilo sedem. Od 16. do 19. ure je bil v Murski Soboti dan znak za alarm zaradi možnosti zračnega napada.

Najbolj hudo je bilo v Gornji Radgoni, kjer so se že v popoldanskih urah vneli spopadi med pripadniki TO in JA. Slednji so uporabljali tankovske

alternativa — predaja in izdaja — ne obstajata. Ker vsaka vojna zahteva žrtve, so te tudi v tej neizbežne. Trudili se bomo, da bo vojna, v katero smo prisiljeni čim krajša.

Težko nam je bilo, toda opomogli smo se in prilagodili. Mnoge iluzije so izginile. Izvršili smo nujne kadrovske spremembe in okreplili svoje moči. Na nove napade smo danes ostro odgovorili.

Prizadevamo si za zaščito življenj in dostojanstva pripadnikov JLA. Nasprotnika bomo prisilili, da spoštuje prekinitve ognja in preneha z arogantnim nastopanjem. Našli bomo tudi tiste, ki se zdaj skrivajo v svojih luknjah. S podtikanjem in sovraštvom se ne zmaguje. Vzpostavili bomo nadzor in stvari pripeljali do konca. Jugoslovanski javnosti bo v kratkem spregovoril načelnik štaba vrhovnega poveljstva general armade Veljko Kadrijevič.

Tako torej generalpolkovnik Blago Adžić!

Razširile so se govorice, da je prišlo do državnega udara. Te so bile »podkrepljene« s tem, da napovedanega govora Veljka Kadrijeviča v torek ni bilo.

POMOČ IZ SOMBOTELE

Sekretar Rdečega križa, odgovoren za Železno županijo na Madžarski, je v ponedeljek na hodoški mejni prehod pripeljal pošiljko, pomoč sambotelske bolnišnice. Bilo je petnajst steklenic krvi (Rh-negativne) ter deset steklenic krvnih derivatov. Ponudeno pomoč sta prevzela občinski Rdeči križ ter soboška bolnišnica.

Morda še nekaj stavkov o razmerah na mejnem prehodu Hodoš. V opoldanskih urah je bilo ob meji vsem mirno, ljudje so opravljali dela na polju, državno mejo pa je prestopil le en potnik. Le nekaj tovornjakov, napoljenih s tovorom, je čakalo ob robu ceste, da bi jih po potrebi premaknili na cesto za barikado.

mh

ZAJETI VOJAKI POD ZAŠČITO RDEČEGA KRIŽA

Delegacija občinskega Rdečega križa Murska Sobota je v ponedeljek obiskala zajete vojake jugoslovanske vojske, ki jih štejejo, kot je povedal slovenski minister za informiranje, Jelko Kacin, za vojne ujetnike. Minister je večkrat povedal, da so pod zaščito mednarodnih konvencij, to pa je predvsem tretja ženevska kon-

vencija, sprejeta 1929. o zaščiti vojnih ujetnikov. Po njej se mora varovati telesna nedotakljivost, osebnost in čast zajetih vojakov, varovati jih morajo pred nasiljem, zastraševanjem in žalitvami, prav tako ne smejo biti izpostavljeni javni radovednosti. Po ženevski konvenciji morajo imeti možnost prejemanja in oddajanja

poštne pošiljke, zdravniške oskrbe in osebne higijene.

Delegacija občinskega Rdečega križa je ugotovila, da se z ujetimi vojaki ravna v skladu z mednarodnimi določili. Poskrbljeno je za njihovo prehrano, higienske razmere, obiskuje jih zdravnik, imajo pa tudi možnost občasnega telefoniranja ter prejemanja in oddajanja

poštne pošiljke. Zajeti vojaki so z razmerami bivanja v glavnem zadovoljni.

Sicer pa tudi soboški Rdeči križ opravlja svoje poslanstvo in naloge po mednarodnih pravilih. Imajo sezname zajetih in ranjenih vojakov ter na telefonske klice o njih obveščajo svojce.

mh

Bolnišnica v ponedeljek

Zaradi vojnih razmer in po pregledu materialnih rezerv in zalog so se v soboški bolnišnici odločili, da odpustijo vse bolnike, ki niso nujno potrebni bolniške oskrbe. Odpustnice pa niso napisali nikomur, ki zaradi cestnih barikad ne more domov. Tako so imeli 28. junija v bolnišnici 433 oskrbovancev, dva dni pozneje pa 316. Prav tako so odpovedali naročene ali načrtovane operacijske posege ter nenujne preglede, saj ne morejo vedeti, do kdaj bodo blokade oziroma kdaj se bodo razmere uredile. Ob sprejetih ukrepih sta dr. Trček ter direktor bolnišnice, magister Emerik Zver, povedala, da imajo vsega relativno zadosti, čeprav jih skrbi, kako dolgo bodo trajale zapore in kako bo z uvozom potrebnega materiala iz tujine.

Bolnišnično oskrbo so zaradi spopadov ponudili 26 poškodovancem in bolnikom. Okrepljene ter strokovno in ubrano pa so delale ekipe kirurškega oddelka, delavci pa so odklonili plačilo za dodatno delo.

V ponedeljek so po formalnem dogovoru o premirju sprejeli tudi sklep, da zdravstveni delavci lahko gredo na dopuste, vendar morajo ob pozivu takoj priti na delo.

Čeprav še ni čas, da bi lahko delali sklepe ali pod vsem potegnili črto, pa je že sedaj jasno, da soboška bolnišnica ne more delati v vojnih razmerah. Nimajo primerne zaklonišča, saj so se ob splošnem alarmu preselili v kleti, ki imajo okna in niso bile grajene v zaščitne namene. Prav tako nimajo plinskih mask in drugega. Bolnišnico sicer ščiti znak Rdečega križa, ki so ga dali na strehe, vendar je upoštevanje le-tega stvar humanosti vojske.

mh

NEPRECENLJIVA ŠKODA

Opešano, če že ne uničeno slovensko gospodarstvo si po zadnjih dogodkih, ki jih je povzročila neusmiljena agresija jugoslovanske armade, še dolgo ne bo opomogla. Pri naših željah in načrtih, ki so bili tako zaverovano uprti v evropsko gospodarstvo in v čim hitrejši razvoj Slovenije, bo ta korak zastal. Najprej bo potrebno popraviti neprecenljivo škodo na objektih, cestah, tovarnah... Ranjena slovenska duša pa bo ostala zaznamovana za vedno.

Pomurska podjetja so najhujši čas vojne agresije doživljala različno. Večina jih je zaprla svoja vrata v petek opoldne, ko so alarmi označevali zračne napade in odpr-

la v ponedeljek ali torek v Pomurskih mlekarnah so v teh kriznih dneh delali praktično ves čas. Kot je povedal direktor Rotdajč, je dovoz mleka potekal normalno, prav

tako tudi predelava, motena je bila le distribucija, ki je lahko potekala samo do Mure. »Škodo je zaenkrat še težko oceniti,« je dejal Ivo Rotdajč, « od prejšnjega četrta do torka smo imeli za naročil 130 ton mleka, koliko bomo lahko poslali, pa je vprašanje. Prisiljeni bomo iskati nova skladišča, saj so dosejanja polna predvsem zaradi manjše porabe velikih odjemalcev — zdravilišča, hoteli... »

V Tehnostroju — Moderni opremljena proizvodnja v teh kriznih časih ni pojenjala. Delavci so prihajali na delo z lastnimi prevozi, prek mostov peš. Ivo Tivadar je dejal, da imajo zaenkrat še dovolj reprodukcijskega materiala, če pa bo blokada trajala dalj časa, bo proizvodnja motena. Največja težava Moderne opreme so stroji za žetev, ki jih izdelujejo za nemškega kupca in ki jih je potrebno še ta teden spraviti čez carino. Zaradi cestnih blokad ne vedo, kako bodo to storili.

Soboška Mura je z delom prekinila v petek popoldne in začela s kolektivnim dopustom. Zaradi obveze do tujih kupcev pa so se delavci skupnih služb, obratov v Murški Soboti in Lendavi za stroje ponovno vrnili v torek. Sicer pa je tudi v dneh najhujše agresije Mura poskušala poravnati svoje obveznosti do tujih kupcev. S pomočjo carine, UNZ in TO so določene pošiljke uspeli spraviti čez mejo.

»Škoda zaradi motene proizvodnje, ki jo je povzročila brutalna agresija, je nepopisna,« nam je povedal direktor Nafta Miloš Ošljaj. Proizvodne enote Nafta delajo normalno, režija, ki je tačas nepotrebna, je na dopustu, z derivati lahko oskrbujejo samo Prekmurje. Nekaj tovara so po železnici izvozili tudi na Madžarsko. V Nafti bodo nastalo škodo ugotovili do desetega junija.

Po besedah Toneta Kapuna izdeluje ljutomerska Krka svoje proizvode za zalogo, saj je razvoz nemogoč. Surovin za proizvodnjo, ki jih dobivajo iz Novega mesta, imajo ta teden še dovolj.

V soboškem Mlinopeku so delali vse dni, kruha so napekli veliko preveč, saj ga je po besedah direktorja Karla Pojbiča ostalo od četrta in petka več kot 5 ton. Surovin za nemoteno peko imajo dovolj, kvas pa lastnoročno prenašajo prek blokiranega mosta na Petanjcih.

Renata Ficko

V ponedeljek dopoldne je bila posebna izdaja Vestnika za marsikaterega prebivalca v pokrajini ob reki Muri edini informator. foto: bbp

Jokal se je kot otrok, ko je polagal na asfalt medalje in priznanja, ki jih je prejel kot borec NOB. Bilo je le nekaj minut pred prihodom tankovske enote v Gornjo Radgono. foto bbp

KDO BO POVRNIL ŠKODO VOJNIH OPERACIJ?

Z napadom jugoslovanske armade je v Republiki Sloveniji dejansko nastalo vojno stanje. Že doslej je bilo uničeno veliko premoženje na obeh vojskujočih se straneh in tudi med prebivalstvom že imamo prve žrtve. Prebivalci Slovenije se upravičeno sprašujejo, kdo in kako jim bo povrnil nastalo škodo. Glede na to, da je marsikatera žrtev vojaških spopadov in uničeno premoženje zavarovano pri Zavarovalnici Triglav, je le-ta dala nekatera pojasnila: »Škodnih posledic vojnih dogodkov zavarovalnice praviloma nikjer v svetu ne pokrijejo.

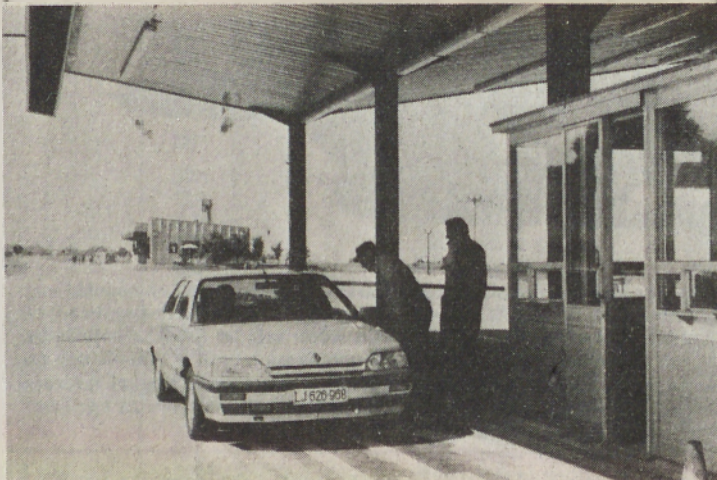
Škode so namreč tako velike, da jih ne more prevzeti nobena še tako velika zavarovalnica. Za oškodovanje prizadetih je potrebna angažiranost vse družbe, običajno mednarodne. Zavarovalnica Triglav bo plačnik za vse škode, ki nastanejo med vojno, pa niso v neposredni vzročni zvezi z vojnimi operacijami, in teh škod je prav tako veliko.

Delavci Zavarovalnice Triglav bomo vsem oškodovancem, ne glede na to, ali so zavarovani ali ne, pomagali tako, da si bomo na njihovo željo ogledali poškodovano premoženje, kot so na primer avtomobili in druga vozila, stavbe, infrastrukturni objekti, poljščine, ter ocenili škodo, kar jim bo lahko rabilo pri uveljavljanju povračila vojne škode. To bomo storili takoj oziroma čim bodo dovoljevale okoliščine.»

V tem času so se tudi na območju Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti že pojavili oškodovanci z zahtevami za nastalo škodo. Kako bo s povračilom škode, bo odločeno na osnovi dogovora med vlado države Slovenije in zavarovalnicami Slovenije. Za vsemi zavarovalnimi pogodbami so namreč meddržavne zavarovalne pogodbe, ki tudi izključujejo zavarovalnino za vojno škodo. Zlasti del, ki ga krijejo domače zavarovalnice, pa bo odločitev morala biti dogovorjena.

F. M.

Mejni prehod v Dolgi vasi odprt

Mejni prehod v Dolgi vasi je bil za ves promet zaprt le en dan, ko so ga obkolile enote armade, vendar so se le-te v petek predale enotam milice in teritorialne obrambe. Prehod je od takrat ponovno odprt za ves promet, žal pa je potnikov zelo malo, saj so vse poti proti mejnemu prehodu iz notranjosti Slovenije in Hrvaške še vedno blokirane. Čez mejni prehod tačas potujejo le domačini, ki obiskujejo svoje sorodnike onstran meje. Zvedeli smo, da so lendavski peki kupili na Madžarskem v sosednjem Lentiju 300 kilogramov kvasa, tako da lahko v pekarni kruh pečijo nemoteno. Tudi nekaj naših pomurskih delovnih organizacij je izkoristilo mejni prehod za izvoz blaga, drugače pa je veliko kamionov, ki so bili namenjeni na ta mejni prehod, obstalo v sosednji Hrvaški.

Na fotografiji je eno redkih vozil, ki je bilo na poti na Madžarsko, v njem pa je bil naš rojak, znani diplomat Rudi Čačinovič, ki se je napotil proti Budimpešti.

Text in foto: J. D.

Ostanki razdejanja v Gornji Radgoni. (Foto: D. Loparnik)

IZREDNA SEJA SOBOŠKE VLADE

V torek je bila sklicana razširjena seja soboškega izvršnega sveta, na kateri so sodelovali tudi predsedniki občinskih zborov in predsednik skupščine. Predsednik vlade je uvodoma predstavil organizacijo dela upravnih služb, delajo do devetnajste ure, še posebej pa morajo biti organizirani tisti resorji, ki so odgovorni za preskrbo. Predstavniki policije je povedal, da je prometna varnost v sedanjih razmerah ugodna, da so stalno na obhodu njihove patrulje ter da bodo varovali tudi trgovine, ki so zaradi nočnih zatemnitev lahko tarče vlomilcev. Na seji so jim za njihovo dosedanje delo izrekli priznanje. Na štab civilne zaščite so klicali ljudje ter zahtevali, da morajo najemniki zaklonišča izprazniti. Dogovorili so se, da skladišča izpraznijo ter da bodo tako primerna tudi za daljše zaklanjanje ljudi, zanikali pa so, da ob dosedanjih alarmnih skladišča ne bi bila pripravljena za sprejem ljudi.

Iz blagovnih rezerv občine so sprostili 15 tisoč litrov olja, 2 tisoč kilogramov riža ter 15 tisoč kilogramov pralnega praška. Trgovine so dobro založene, po dogovorih s predstavniki carin pa so obveščeni, da je možno blago pripeljati v Prekmurje tudi prek Avstrije. Na seji pa so sprejeli tudi sklep, da se na občinske stroške usposobi brod v Krogu, da bodo tovornjaki lahko prešli Muro tudi po tej poti.

Delavci komunale z delom zaostajajo za dva dneva, predvsem zaradi pomanjkanja tovornjakov. Predstavniki s tega področja pa je tudi izrazil potrebo, da se morajo vodna zajetja zaščititi z vojniki teritorialne obrambe, predvsem zajetji v Črnskih mejah in Krogu.

Direktorica Službe družbenega knjigovodstva je zatrdila, da je v Pomurju dovolj denarja, da zaenkrat zaskrbljenost že ni potrebna, vendar je le priporočila, da naj se občani raje poslužujejo čekov in drugih oblik finančnega pretoka in poslovanja. Nekaj problemov je v Gornji Radgoni.

Morda še vest za starše, ki imajo šolajoče se otroke v Ljubljani. Izvršni svet je zaprosil avtobusni promet, da se dogovorijo z železnico, da bi skupaj organizirali prevoz teh učencev in študentov.

mh

Edina vez med Slovenijo in Hrvaško je železniški most pri Murskem Središču. Prek njega vsak dan prihajajo delavci, ki so zaposleni v lendavskih delovnih organizacijah.

Foto: JD

MUČNO PONEDELJSKO ČAKANJE

Po treh dneh negotovosti so tako pripadniki TO kot tudi prebivalci Gornje Radgone upali, da se bo z novim tednom problem okupacije mednarodnega mejnega prehoda rešil na miren način.

Kljub temu pa je tudi torek minil v čakanju in negotovosti — ulice so bile v glavnem prazne, trgovine odprte le občasno, večina ljudi se je zadrževala v bližini stanovanj, prebivalci Panonske ulice in hiš, ki so v bližini mejnega prehoda, a se že četrty dan niso upali vrniti na svoje domove.

Tudi pripadniki teritorialne obrambe, ki so spoštovali dogovor o prenehanju ognja, so ponedeljek preživeli predvsem v upanju na skorajšno osvoboditev mejnega prehoda. Kakor je povedal načelnik območnega štaba TO Mirko

Rauter, jih je že zjutraj ob 5. uri zbudil alarm, saj so jim iz republiškega centra sporočili, da je možnost helikopterskih desantov in preletov. Na take alarme so že skoraj navajeni. Ponovil se je tudi ob 17. uri, s tem da se tega dne na gornjeradgonskem območju nista pojavila ne helikopter in ne letalo. Slišali in videli so se le avstrijski helikopterji, ki pa so nad svojim ozemljem nadzorovali obmejno območje.

V ponedeljek dopoldne je bilo napovedano pogajanje, na katerem bi sodelovala polkovnik Popov, ki poveljuje tankovski enoti ob mejnem prehodu, ter poveljnik teritorialne obrambe za vzhodnoštajersko pokrajino podpolkovnik Vladimir Milošević. Dogovarjala naj bi se ob 10. uri, polkovnik Popov pa je bil pisno povabljen na

sedež štaba. Pismeni poziv je podpisal predsednik občine Alojz Vogrinčič. Do pogajanj tega dne ni prišlo. Popov je sporočil, da izvršuje le ukaze in čaka na rešitev na najvišji ravni, Milošević pa se je vrnil v Maribor in še pred odhodom izjavil, da pogajanja niso potrebna, saj so nasprotni strani vsi pogoji prav dobro znani.

Tudi pripadnik JA so spoštovali sklep o premirju. Večkrat so prižgali motorje tankov in si na zasedenem območju »čistili«
prostor.

Iz izjav pripadnikov teritorialne obrambe, ki so imeli svoje položaje v bližini mejnega prehoda, pa smo izvedeli, da so se na okupiranem območju dvakrat slišali strelji iz pištole. Najprej so jih slišali popoldne, nato pa spet zvečer. Pred drugim strelom so zaslišali krike »nemoj, nemoj«. Po strelu je bilo med vojaki veliko vznemirjenje.

Kaj se je natančno zgodilo, ne ve nihče, lahko pa predvidevamo, da je prišlo do obračunov med komandantom in pripadniki JA.

V ponedeljek so enote TO okrepili z dodatnim orožjem, tako da je po besedah Mirka Rauterja izhod oklepne enote na nasilen način nemogoč.

»Prebivalci Gornje Radgone se bojijo, da če bomo dali vojakom na voljo ob odhodu tudi vsa sredstva, ki jih imajo sedaj, ne bodo spoštovali prekinitve ognja. Polkovnik Popov ne pristane na pogoj, da zapustijo mesto brez orožja, ker meni, da je to predaja. Vsa sredstva, tanki in orožje, so last republike Hrvaške in bodo zagotovo vrnjena na njeno območje. Zaplenili in zadržali bi le tisto orožje in objekte, ki so na ozemlju Slovenije, kar pa je prišlo iz Hrvaške, bo tja tudi vrnjeno,« je povedal načelnik štaba.

In tako je ponedeljek minil v nezaupanju: pripadniki JA ne verjamejo, da bodo naši obljubo tudi v resnici izpolnili in se ne želijo vrniti brez orožja in tankov, naši pa ne verjamejo, da tega orožja ne bodo uporabili.

Bernarda B. Peček

Vladimir Milošević v Gornji Radgoni: »Pogajanj ne bo. Pogoji so jim znani, morajo jih le izpolniti.«

Zvočniki namesto orožja

Dejstvo je, da večina vojakov JA, ki so sodelovali v agresiji, preselili močno ozvočenje na grajski hrib in začeli predvajati posebno informativno-propagandno oddajo o Gornji Radgoni. Dr. Miran Ostan je govoril o mednarodnih konvencijah, določilih, posledicah njihovega kršenja. Ravnatelj gornjeradgonske osnovne šole Dušan Zagorc pa je predstavil mesto Gornja Radgona, mesto, ki so ga oku-

pirali. 24 vojskam, sedmim kapetanom in polkovniku je povedal, koliko otrok živi tukaj, s čim se ukvarjajo prebivalci, ni pa pozabil niti poudariti, da je Gornja Radgona festivalsko mesto, ki je dolga leta sodelovalo z 11 jugoslovanskimi mesti.

Kmalu zatem je polkovnik Popov z megafonom sporočil, da pristaja na razgovore.

bbp

Prišli tudi očetje

Že nekaj dni lahko v središču Gornje Radgone in bližini štaba teritorialno opazimo dva moška srednjih letih, ki posedata in vsake toliko časa sprašujeta, če je kaj novega. Starševska skrb ju je pripeljala več kot 200 kilometrov daleč, da bi ugotovila, če sta tudi njuna sinova, ki ta čas služita v enotah JA, med 24 vojakov v bližini mednarodnega mejnega prehoda. Informacije, ki sta jih uspela zbrati prej, so ju pripeljale v Gornjo Radgono.

bbp

TUDI PROSTOVOLJCI

Enotam teritorialne obrambe in policije so se pri obrambi svojega mesta pridružili tudi prostovoljci, ki so brez uniform, vendar so s podpisom zagotovili, da bodo upoštevali povelja in navodila štaba, ter da ne bodo izkoristili možnosti nošenja orožja. Iz občine Gornja Radgona se je prijavilo (oziroma so jih toliko sprejeli) 18 prostovoljcev, za katere je odgovoren Zdravko Stolnik. Mnogi jih imenujejo tudi prostovoljci-specialisti ali kar prostovoljci — heroji, saj je sežig petih vozil JA iz kuhinje Elrada predvsem njihova zasluga.

bbp

Ob 60 ton mesa?

Med tistimi, ki jim je te dni žal, da imajo objekte v bližini mejnega prehoda v Gornji Radgoni in v središču mesta, je tudi direktor Mesoizdelkov Branko Križan. V prostorih mesnopredelovalne tovarne je zaloga za večdnevno proizvodnjo, prav tako pa zaloga že pripravljenih mesnih izdelkov, ki bi jih morali poslati naročnikom. V ponedeljek je

bil vsak poskus, da bi jim zavojevalci mejnega prehoda dovolili odvoz pokvarljivega blaga s tovornjaki, zaman. Branko Križan se boji najhujšega: da bo tovarna Mesoizdelki oškodovana za okrog 60 ton mesa in mesnih izdelkov, kar je vredno okrog 6 milijonov dinarjev.

bbp

Pošiljka zdravil in sanitetnega materiala

V vojni so se tudi zdravstvene organizacije in lekarne znašle v nič kaj ugodnem položaju. Zaradi pomanjkanja denarja za zdravstvo tudi pomurske tudi niso imele denarja za nakup večjih zalog zdravil in sanitetnega materiala. To jim zaradi sprotnih pošiljk tudi ni bilo nujno potrebno. V trenutku vojne in zaprtja vseh prehodov čez Muro pa so se pomurske lekarne znašle v stiski. Prodaje za življenje in zdravje nujno potrebnih zdravil seveda še niso omejevali, vendar pa niso dovolili nakupov za zalogo. V ponedeljek dopoldne pa je do mostu na reki Muri le pripeljal tovornjak s pošiljko zdravil in sanitetnega materiala, ki naj bi ga dobili že v petek. Delavci murskosoboške lekarne so pošiljko preložili v avtomobile teritorialne obrambe ter osebne avtomobile.

mb

POSEBNA IZDAJA · MURSKA SOBOTA, 1. JULIJA 1991 · KÜLÖNKIADÁS

VOJNA V POMURJU

USODNI PETEK NA RADGONSKIH ULICAH

Foto: D. Loparnik

Iz soboške bolnice

Kot nam je povedal dr. Štefan Kous, je murskosoboška bolnišnica sprejela od četrтка do včeraj zvečer 24 ranjen-
cev, žal je en vojak umrl, en pacient je še vedno v kritič-
nem stanju, vsi ostali pa so zunaj življenjske nevarnosti.

Dr. Štefan Kous je tudi pohvalil Pomurce za disciplino
in red, ter ker po nepotrebnem ne vznemirjajo bolnice in
njenega osebja.

Zadnja vest

PETERLE IN MARKOVIĆ STA SINOCI OCENILA POGDVORE KOT USPEŠNE. BISTVO DOGOVORA JE, DA
SE DANES ZJUTRAJ ZACNEJO VOJAKI UMIKATI V KASARNE.

Izkoristili znak Rdečega križa

V nedeljo nekaj po 13. uri je pred mejnim preho-
dom v Gornji Radgoni pristal helikopter JA z oznako
rdečega križa. Kakor se je kasneje izkazalo, pa helikopter
ni prišel po ranjence, temveč je le izkoristil mednarodno
oznako, da je lahko pripeljal hrano in gorivo obkoljeni
vojski JA.

Nekaj pred 14. uro se je helikopter dvignil in odletel
nizko, tik nad gladino reke Mure — torej po državni meji.
V tem času so se spet prižgali motorji tankov, kar je ver-
jetno del psihološke vojne.

ŽUPAN SOBOTE V BOLNIŠNICI

V soboto, 28. junija, dopoldne, sta soboško bolnišnico oziroma kirurški oddelek, kjer je bila na zdravljenju večina poškodovanih vojakov jugoslovanske vojske, teritorialcev in civilistov, obiskala predsednik soboške občinske skupščine, Andrej Gerencner, ter podpredsednica izvršnega sveta, Brigita Bavčar. Predstojnik oddelka, doktor Štefan Kos, jima je povedal, da je v oskrbi na oddelku petnajst poškodovancev, večinoma vojakov jugoslovanske vojske, dva teritorialca in dva civilista, eden še vedno v življenjski nevarnosti. V bolnišnici pa je bil tudi umrl, devetnajstletni vojak iz Rastova v občini Travnik, ki je bil na straži v soboški vojašnici in so ga smrtno zadeli ob letalskem napadu.

Predstojnik oddelka je gostoma tudi povedal, da so na oddelku dobro preskrbljeni s sanitetnim materialom, zdravili in hrano, da delajo z okrepljenimi zdravstvenimi ekipami ter da so vsi poškodovanci dobro oskrbljeni. Poudaril je tudi dober občutek, ker jih s pristojnih služb v Ljubljani večkrat pokličejo ter povprašajo, če jim morda česa primanjkuje.

Gosta sta nato obiskala poškodovane in se pogovarjala z njimi ter osebjem, ki predano skrbi za vse, še posebno za tiste, ki so na oddelku za intenzivno nego. Kot so povedali, je zanje, zdravstvene delavce, vsako življenje dragoceno in ga je treba varovati, ne glede na razmere.

OBVESTILO

Mestni štab civilne zaščite v Murski Soboti obvešča krajanje mesta Murska Sobota, da ob alarmu za zračni napad odidejo v zaklonišča po naslednjem razporedu:

1. Stanovalci, ki stanujejo v stanovanjskih blokih Lendavska 15, 17, 19, 21, v zaklonišče med bloki 17 in 19.
2. Stanovalci, ki stanujejo v stanovanjskih blokih Lendavska 23 in dalje, v zaklonišče za samopotrežnico DOM na Lendavski.
3. Stanovalci, ki stanujejo v blokih od Elektra dalje, v zaklonišče ob Ledavi (trgovina H-B).
4. Stanovalci v ulici Staneta Rozmana 2, 4, 6, 8, Titova 25 v zaklonišče trgovine LIP Bled.
5. Stanovalci Kocljeve, dela središča mesta in dela Vrtno v garaže na Kocljevi (pod trgovino KZ Panonka).
6. Stanovalci Mojstrske 1 in 2, Stare ulice in iz dela blokov v ulici št. Kovača v zaklonišče na Mojstrski.
7. Stanovalci ulice St. Rozmana od št. 10 ter prebivalci Gregorčičeve 55 v zaklonišče pri trgovini Astra v ulici St. Rozmana.
8. Stanovalci, ki stanujejo zahodno od ulice Mikloša Kuzmiča in Severjeve, naj se umaknejo v zaklonišče pri Srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve.
9. Drugi prebivalci, ki niso razporejeni, pa naj gredo v kleti stanovanjskih blokov oziroma svojih stanovanjskih hiš.

MESTNI ŠTAB CZ MURSKA SOBOTA

Izdaja podjetje za informiranje Murska Sobota, Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Ludvik Kováč (namestnik odgovornega urednika Vestnika), Ella Pivar (odgovorna urednica Nepújsága). Posebno izdajo so pripravili: Renata Bakan-Plecko, Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Feri Maučec, Štefan Sobočan, Jozsef Papp, Endre Gönter, Nataša Juhnov, Nevenka Emri, Albert Abrahám; Naslov uredništva in uprava: Murska Sobota, Titova 29; Tisk: Pomurski tisk, Murska Sobota; Posebna izdaja je brezplačna, natisnili smo jo v 2.000 izvodih.

GORNJA RADGONA DAN D

(28. junija 1991)

GORNJA RADGONA DAN D+1

(29. junija 1991)

29. junija ob 10.30

Ogorčenje

»Radgončani so ogorčeni in zgroženi nad brutalnostjo in neciviliziranoostjo JA, s katero je ta vojska prodirala skozi mesto proti carini, nam je povedal predsednik izvršnega sveta Tone Tropenauer. »Teritorialna obramba in tudi posamezniki med civilisti so se ogorčeni uprli in uničili šest transportnih vozil JA, žal pa je pri tem prišlo tudi do smrtnih žrtve. Umrl je voznik tovornjaka JA, ki je zgorel v vozilu.«

Tone Tropenauer je povedal, da so naše zahteve nedvoumne enote JA naj se brezpogojno vdajo. Vojašnici v Gornji Radgoni so odvzeli elektriko, vodo, telefonske linije in ji onemogočili stik s svetom. Tropenauer je tudi pozval občane, naj se zadržujejo doma, na varnih mestih, naj brez potrebe ne postopajo po mestu, saj je nevarno.

Tistim občanom, ki so ostali brez vode zaradi blokad vojašnice, je svetoval, da si zagotovijo dovolj pitne vode.

PISMO PREDSEDNIKA ZVEZE SLOVENCEV
NA MADŽARSKEM, naslovljeno na predsednika
madžarske vlade Jozsefa Antala

Spoštovani gospod Antal!

Bilo mi je v veliko čast, da sem se ob razglasitvi suverene Slovenije lahko udeležil proslave, ki je bila 26. junija 1991 v Ljubljani. Politično vodstvo Slovenije je izrazilo zadovoljstvo, da so se slovesnosti ob avstrijskih deželnih glavarjih udeležili tudi predstavniki Zelezne in Zalske županije. Bili smo priča dogodku, ko je 2-milijonski slovenski narod odgovorno in dostojanstveno izrazil svojo voljo in odločitev za lastno državo. Upam, da državljani Madžarske, ki so jo pred kratkim zapustile sovjetske enote, spremljajo prizadevanje slovenskega naroda s simpatijami. V teh urah pa, ko odmeva na ozemlju Slovenije hrup tankov Jugoslovanske armade, zgolj naklonjenost ni dovolj. Zaradi tega se kot madžarski državljani slovenske narodnosti in kot predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem obračam na madžarsko vladu s prošnjo, da prizna mlado slovensko državo in da obsodi brezobzirno agresijo jugoslovanske vojske proti državi Sloveniji, ki je bila ustanovljena na podlagi plebiscita.

Monošter, 28. 6. 1991

Predsednik Zveze Slovencev na
Madžarskem Jože Hirnök

Jože Hirnök je svoje prepričanje potrdil s pogumnim dejanjem. V soboto, 29. junija, v popoldanskih urah smo ga vsi presenečeni zagledali v našem uredništvu. Prišel je iz Monoštra, čeprav ni vedel, kaj vse ga čaka na poti. »Pogum Slovenci«, je rekel, nam stisnil roko in se še isto popoldne, upamo da srečno, vrnil v Porabje. Za našo moralo neprecenljivo dejanje. Hvala vsem Porabcem!

NAJPOMEMBNEJŠA BREZPOGOJNA USTAVITEV BOJEV

– Tiskovna konferenca, 29. 6. 1991 ob 10.45

Na vprašanje domačih in tujih novinarjev so odgovarjali predsednik predsedstva Milan Kučan, minister za notranje zadeve Dimitrij Rupel in minister za informiranje Jelko Kacin.

Na vprašanje, ali so podatki o tem, da se vojska vrača v vojašnice, je Jelko Kacin odgovoril, da ne gre za vračanje vojske v vojašnice, ampak za premirje. Za vsak premik vojske se je potrebno posebej dogovoriti, kar pa predstavlja tehnični problem. »Ne moremo si dovoliti, da bi se vse te enote naenkrat premikale proti vojašnicam, »je dejal Jelko Kacin, »potem pa bi morda znova krenile v napad. Enote so po dogovorih na izhodiščnih položajih, kakršen koli premik vojske ali vojaških vozil razumemo kot kršitev premirja. Pričakujemo odgovor generala Rašeta, kdaj bo prišel na ozemlje Slovenije, da začnemo pogovore o vsaki enoti, ki je na terenu, posebej.«

Milan Kučan je na vprašanje o stikih slovenske vlade z Zisom odgovoril, da je imel danes dva razgovora. Predsednika Markovića je seznanil z dogodki v Sloveniji in mu prepustil sodbo o njih. Milan Kučan je predsednika Markovića tudi opozoril, da se vojaške informacije v Sloveniji sklicujejo na stališča Zisa, ki je pod njegovim vodstvom. Marković je pri predsedniku Kučanu tudi protestiral,

zakaj je TV Slovenija prenašala samo del njegovega včerajšnjega govora. Drugi razgovor predsednika je bil z admiralom Brovetom, namestnikom zveznega sekretarja za ljudsko obrambo, ki je po tožil, da slovenska TO ne omogoča JA, da bi prišla v stik s svojimi enotami, da bi se oskrbela s hrano ter intervenirala pri ranjenih oz. mrtvih. Generalu Brovetu je Milan Kučan odgovoril, da na dogodke v Sloveniji gleda kot na okupacijo, ne pa kot na normalno pot armade, ki mora zasedati točke po navodilu zvezne vlade. Na vprašanje, ali se vojna lahko ustavi, je Milan Kučan odgovoril, da se vsaka vojna na koncu konča s pogajanjem, da bo na koncu takšna ali drugačna pogodba. Kdaj in kaj je po nerazumnem ravnanju tistih, ki so to ukazali, težko predvideti.

V nadaljevanju je Milan Kučan dejal, da slovenski parlament na suspenz svojih odločitev ne bo pristal. Opozoril je tudi na bistveno razliko interpretacij Zisa in JA, ki govorijo, da je šlo v Sloveniji za enostransko odločitev parlamenta. »Zakaj me ljudje imenujejo izdajalca?« se je vprašal Milan Kučan. »Tega seveda ne vem.« je dejal, »najbrž pa zaradi interpretacije, da je v Zagrebu prišlo do privolitve, da se odstopi od odločitve slovenske skupščine.«

– Tiskovna konferenca, 29. 6. 1991 ob 18. uri

Minister za informiranje Jelko Kacin je zbrane novinarje obvestil, da se nadaljuje prehajanje starešin JA v enote TO. Med drugim je prebral odstopno izjavo polkovnika Draga Brenčiča, ki je zapustil enote JA.

Drago Brenčič v izjavi piše, da ne more več opravljati svoje dolžnosti v JA zlasti zaradi uporabe letalstva. Napad na civilne objekte, uporaba kasetnih bomb britanske izdelave, uničevanje premoženja, gospodarstva in države Slovenije ter brezobzirni napadi na

civilna tovorna in osebna vozila, ki so se znašla v kolonah na odprtih cestah, so nečastna in barbarska dejanja. Dalje piše Drago Brenčič, da se je tako kot drugi pripadniki letalstva vse življenje usposabljal za obrambo zračnega prostora Jugoslavije in ne za kaznovanje lastnega prebivalstva. V sestavi TO bo Drago Brenčič storil vse, da okrepi protizračno obrambo Slovenije in poziva vse kolege, da ponovno razmislijo o svoji vlogi pri takšnih dejanjih in zapustijo svoje vrste.

– Tiskovna konferenca, 30. 6. 1991 ob 11.30

Uvodoma je predsednik predsedstva Milan Kučan mnogim domačim in tujim novinarjem orisal položaj Slovenije v zadnjih urah. Zahvalil se je za požrtvovalno delo poročevalcev iz okupirane Slovenije, preko katerih je svetovno javno mnenje zvedelo za resnico, s katero je slovenska vlada dolgo časa poskušala prodreti v Evropo.

Glede odgovora slovenske vlade na ultimati, ki ga je javnosti v imenu JA predstavil general Negovanović, je Milan Kučan dejal, da je najpomembnejše za Republiko Slovenijo, njen izvršni svet in skupščino brezpogojna ustavitelj bojev in da so temu podrejene vse aktivnosti Republike Slovenije. Zadeve je potrebno reševati na političen in demokratičen način, je sporočilo nočne-ga zasedanja slovenske skupščine.

V nadaljevanju je Milan Kučan dejal, da je po razgovorih s trojko zuna-

njih ministrov v Zagrebu, že napisal odgovor, ki ga je sinoči v celoti sprejela tudi republiška skupščina.

V tem odgovoru Milan Kučan navaja, da je na vprašanje dvanajsterice ali je republika Slovenija za mir in ustavitelj sovražnosti ter umik vojske v kasarno, odgovoril pozitivno, pozitiven je tudi odgovor na drugo vprašanje, ki pravi, da je Republika Slovenija pripravljena ustaviti implatacijske korake za uveljavitev samostojnosti Slovenije, ter v roku treh mesecev zagotoviti mirno razrešitev krize in pripravo nadaljnjih korakov. »Ne moremo pa pristati na to, da se naše odločitve suspendirajo,« je dejal Milan Kučan. Glede izvolitve Stipeta Mesiča je Milan Kučan dejal, da je svoje stališče o tem Republika Slovenija izrazila že 15. maja in da se ni spremenilo.

– Tiskovna konferenca, 30. 6. 1991 ob 18. uri

Na vprašanje mnogih domačih in tujih novinarjev je odgovarjal minister za informiranje Jelko Kacin. Med drugim je povedal, da se je včeraj do 15.00 ure na stran TO postavilo 36 častnikov, 175 vojakov in 93 oseb v službi JA, vsi so Slovenci. Od Hrvatov je prestopilo

na stran TO 9 častnikov, 11 vojakov in 21 civilistov, med Srbi je prestopilo 11 vojakov, od starešin vojak črnogorske narodnosti, 9 Albancev in osem vojakov, ki pripadajo drugim narodom v Jugoslaviji.

STALIŠČA SKUPŠČINE REPUBLIKE SLOVENIJE

Skupščina Republike Slovenije je na izrednem zasedanju 29. oziroma 30. junija 1991 obravnavala položaj po razglasitvi samostojnosti in agresiji Jugoslovanske armade na ozemlje Republike Slovenije, utemeljeni na odločitvi Zveznega izvršnega sveta.

Skupščina Republike Slovenije se je seznanila s poročili predsednika Predsedstva Republike Slovenije, gospoda Milana Kučana, predsednika Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije, gospoda Lojzeta Peterleta, ministra za obrambo, gospoda Janeza Janše, ministra za notranje zadeve, gospoda Igorja Bavčarja, in ministra za zunanje zadeve, gospoda dr. Dimitrija Rupla. Z minuto molka je počastila spomin padlih. Sprejela je naslednja stališča:

1. Skupščina Republike Slovenije najostreje obsoja brutalno agresijo jugoslovanske armade in zveznih organov na ozemlje Republike Slovenije in najodločneje zavrača ultimati agresorja.
2. Skupščina Republike Slovenije izreka priznanje vsem državljanom in državljanom, pripadnikom Teritorialne obrambe in policijskih sil Republike Slovenije za hrabro in uspešno obrambo države.
3. Skupščina Republike Slovenije sprejema poročila in odobrava aktivnosti Predsedstva Republike Slovenije in Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije, o katerih je bila obveščena.
4. Skupščina Republike Slovenije vztraja pri sprejetih osamosvojitvenih dokumentih in nalaga vsem državnim organom Republike, da vztrajajo pri uresničevanju sprejetih odločitev.
5. Skupščina Republike Slovenije ponovno poudarja, da želi svoje odločitve uveljaviti na političen in demokratičen način. Nadaljnje postopke razdružitve je pripravljena izvajati sporazumno in postopoma, seveda pod pogojem, da jugoslovanska armada in zvezni organi za notranje zadeve dosledno spoštujejo dogovorjeno ustavitelj bojev in se na zahtevan način umaknejo z bojnih položajev in komunikacij ter se vrnejo v vojašnice.
6. Skupščina Republike Slovenije soglaša s stališčem predsednika Predsedstva Republike Slovenije, izrečenim v zvezi s pogovori s predstavniki dvanajsterice v Zagrebu. Obenem poziva dvanajsterico, da v Republiko Slovenijo nemudoma pošlje svoje opazovalce in tako zagotovi nadzor nad spoštovanjem sprejetih dogovorov.

DODATNI SKLEP

Skupščina Republike Slovenije predlaga Predsedstvu Republike Slovenije in nalaga izvršnemu svetu in delovnim telesom Skupščine, predvsem Komisiji za mednarodne odnose, da upoštevajo tudi predloge delegatov in delegatov, podane v razpravi.

Predsednik:
dr. France Bučar

MEDNARODNA POMOČ RDEČEGA KRIŽA

Rdeči križ Slovenije je glede na trenutno stanje v Republikli Sloveniji in še predvideno morebitno poslabšanje zaprosil za pomoč v zdravih Rdeči križ Avstrijske Koroske, Avstrijske Štajerske, Železne županije iz Madžarske in Furlanije — Julijske krajine iz Italije.

Včeraj sta svojo pomoč že zagotovila Rdeči križ Madžarske in Bavarske, podobno pomoč pa Rdeči križ Slovenije pričakuje tudi od organizacij sosednjih držav, s katerimi ima dogovor o sodelovanju in pomoči ob naravnih nesrečah in vojni.

Za dokumentacijo: bombnik JA nad Mursko Soboto v petek, 28. junija 1991, okrog osemnajste ure.

Sporočilo z UNZ za Pomurje ob 20. uri

Na mejnem prehodu v Gornji Radgoni ni nobenih sprememb, mejni prehod je še vedno zaprt.

Vsi ostali mejni prehodi so odprti — Gederovci, Kuzma, Dolga vas, Hodoš. Mejni promet poteka normalno. Prav tako je pod nadzorom tudi maloobmejni promet.

Prekmurje je še vedno odrezano od preosta-

le Slovenije in Hrvaške, saj so vsi mostovi blokirani. Na novo so vzpostavljene tudi cestne zapore v Gornji Radgoni.

Ob tem so nam na UNZ tudi povedali, da je v Pomurju nekaj vojakov, ki so zapustili enote JA in se potikajo okrog. UNZ poziva občane, da te vojake napotijo na upravne organe v najbližji SO.

IVAN KRAMBERGER v uredništvu Vestnika

Včeraj popoldne je novinarjem Vestnika in Radia Murska Sobota nekoliko dvignit moralo in povznil delovni elan, ki se je v dneh neprestanega pisanja in dežuranja nekoliko zmanjšal. Ivan Kramberger, bivši predsedniški kandidat. Do Murske Sobote se je Kramberger prebil s težavo, saj je moral prestopiti mejni prehod Trate in se v Slovenijo vrniti v Gederovcih, vendar, kot je sam dejal, vsa čast mediju, ki je bil v teh kritičnih trenutkih pravi obveščevalec, glas ljudstva in unadne slovenske politike. Priznati moramo, da smo v uredništvu nekoliko pogrešali takšnih obiskov »veljakov« in vseh tistih, ki krojijo naš in vaš vsakdan, zato smo bili toliko bolj veseli tistih, ki nas niso pozabili in ki se zavedajo, da za mikrofonom ali pisano besedo nekdo stoji, da je za informacijo potrebno žrtvovati tudi svoj osebni mir ali še kaj več.

Za TO mirnejši dan

Enote teritorialne obrambe so preživele današnji dan mirno, upoštevali so sklep o prenehanju ognja ter izkoristile čas za izpopolnitev enot.

V lendavski občini so se pripadniki teritorialne obrambe danes ukvarjali predvsem s »čiščenjem« izpraznjenih karavil. Že včeraj so prevzeli nadzor nad štirimi karavilami v lendavski občini, zato so poskušali danes (v nedeljo) čim več materialnih sredstev prevzeti pod svojo zaščito. Skrbe-

ti morajo tudi za 45 zajetih vojakov JA in mejni prehod Dolga vas.

Tudi na Občinskem štabu teritorialne obrambe v Murski Soboti so nam sporočili, da se danes ni dogajalo nič posebnega. Dodatno so okrepili ovire na mostovih ob reko Muro, še naprej pa blokirajo vojašnice v Murski Soboti, na Kuzmi in Hodošu. Današnji mirnejši dan so izkoristili za obnavljanje (z ljudmi in orožjem) svojih enot.

Ljubomerski in gornjradgonski teritorialci se

še vedno največ ukvarjajo z blokado mejnega prehoda, kjer je še vedno tankovska enota JA, ter stražnice v Gornji Radgoni. Upoštevali so sklep o prenehanju ognja, prav tako pa je ta sklep spoštovala tudi večja oklepna enota JA v Središču ob Dravi. Vojaki so večkrat prižgali motorje tankov in oklepnih vozil, zato morajo biti v nenehni pripravljenosti.

Zadnji pogovori med pripadniki teritorialcev in poveljnikom tankovske enote JA v Gornji Radgoni bodo ob 21. uri.

V Moravskih Toplicah 400 gostov

Včeraj popoldne je bilo v Moravskih Toplicah okoli 400 domačih gostov in 20 tujih, od tega dva iz Amerike in Nemčije, en Poljak, drugo pa so Avstrijci.

V Zdravilišču je za goste dobro poskrbljeno, osebe jih poskuša mirniti, ob včerajšnjem napovedanem bombnem napadu pa so jih varno spravili v zaklonišče pod hotelom Termal.

Zdravilišče Radence je skupina 16 tujih gostov zapustila včeraj dopoldne prek mejnega prehoda Trate. Tačas je v zdravilišču 95 gostov, od tega dva tuja — Izraelec in Nizozemec.

Zdravilišče Lendava so tuji gosti zapustili že pred tremi dnevi, ostalo je 20 domačih gostov, predvsem Mariborčanov in Lenartčanov, ki se zaradi cestnih zapor in ogrožanja agresorja ne morejo vrniti domov.

Več tisoč pripadnikov civilne zaščite v pripravljenosti

Ob začetku agresije na Slovenijo so se v pomurskih občinah aktivirali tudi štabi civilne zaščite. V minulih dneh so izvajali predvsem ukrepe zatamnjenja in zaklanjanja prebivalcev.

Kakor je povedal poveljnik OŠ CZ v Murski Soboti Aleksander Krpič, so mobilizirali tri enote: komandni vod., vod prve medicinske pomoči in vod gasilsko-tehničnega

reševanja. Po krajevnih skupnostih so aktivirali štabe in enote prve medicinske pomoči, vse druge ekipe po vaseh pa so v pripravljenosti. Zelo tesno sodelujejo z občinskimi gasilskimi zvezami, saj večina njihovih članov sodeluje v enotah gasilsko-tehničnega reševanja.

Enote civilne zaščite so tudi pregledale zaklonišča. V Murski Soboti

je v zakloniščih prostora za 4500 ljudi. Na terenu je bila že njihova ekipa za dezaktiviranje mnsko-eksplozivnih sredstev, ki je po nesreči na Petanjcih uspešno opravila nalogo.

Pripadniki civilne zaščite opozarjajo, da je potrebno tudi v prihodnje uresničevati ukrepe zatamnjenja in zaklanjanja prebivalcev.

STRAH IN GNEV

Tistim, ki niso doživeli tega, kar so v petek doživljali Sobočani, ki nad glavami niso videli vojaških letal, opremljenih z raketami, ter slišali predirljivega zvoka letal, ki niso začutili tresenja zemlje od raket, ki so padale blizu stanovanj in ljudi, so se vesti o letalskem napadu na Mursko Soboto zdele šokantne, a so bile le vesti. Sobočani pa so to doživeli v vsej grozoti. Bežati so morali v zaklonišča ali v kleti, tudi otroci, ki ne morejo razumeti, kaj se dogaja okrog njih, zakaj tolikšen strah odraslih.

Zvok letal in grmenje raket so se vsadili v možgane Sobočanov tako močno, da se nekateri zdržnejo že ob močnejšem puku ali zvoku motorjev, drugi pa so se odločili, da zapro vrata svojih domov in se začasno preselijo k svojcem ali sorodnikom, ki živijo zunaj mesta. To in še drugo so nam v soboto povedali:

Zdenko Bukovec: Sram me je, da sem služil v vojski, ki nas sedaj napada, kajti tega nisem pričakoval. S triletnim otrokom smo včeraj bežali v zaklonišče in kako naj otroku povem, za kaj gre? Tudi noč ni bila mirna, spali smo kot zajci. Ostane nam le upanje, da se položaj umiri.

Tadeja Horvat: Ko je bil alarm, smo bežali v zaklonišče. Grozno, kakšen trah, česa takega si nisem mislila. To, kar so ljudje naredili v Murskem Središču, je zame herojsko dejanje.

Zlatica Serez iz Gedrovec: Že dve noči nismo spali, saj smo doma pri meji. Zelo si želimo, da bi se vse skupaj umirilo, saj zet, ki dela v Avstriji, ne more domov.

Karel Dundek: Noč je minila v negotovosti, včeraj pa smo bežali v zaklonišče tudi mi. To sem doživljal že v drugi svetovni vojni in nikoli si nisem mislil, da bo kdaj bombardirana tudi Sobota. Pogovarjamo se o razmerah, eni pravijo tako, drugi drugače, jaz pa mislim, da če imajo namen priti, bodo prišli. Sicer pa, bomo videli.

Stefan Nemeč iz Sebeborca: Česa takega ne bi nikdar pričakoval. Dogajanje redno spremljamo in sedaj še ne vemo, kaj pomenijo dogovori v Zagrebu.

Cvetka Pentek: Bolj slabo smo spali. Vsi smo razočarani in žalostni, toliko bolj, ker nam je to zakuhal slovenski sin. To, kar smo doživljali ob fa-

šistični okupaciji, doživljali danes.

Darinka Dominko: Vedno smo dajali vojski vse, kar je potrebovala za obrambo vseh nas. Sedaj pa... Včeraj je bilo strašno, to se z besedami niti ne da opisati. To lahko veš le, če doživiš. Jaz mislim, da se je Kučan pravilno pogovarjal z mirno mislijo, čeprav ne verjamem, da je še vse končano. Ravnokar sem slišala, da Srbija mobilizira vojsko.

Ogorčeni smo tudi nad tem, da vojakom, tem mladim ljudem, nihče ni povedal, kam gredo in s kakšnim namenom.

Erika Rituper: Včerajšnji dan je bil strašen, česa takega si ne bi mislila. Mi smo v trgovini vedno znova lepili nove cene z davkom za armado, da bi se lahko oboroževali.

Karel Šoštarec: Sramota za Jugoslovansko armado, v kateri sem bil rezervni oficir. Najmanj smo pričakovali, da bo vojska napadla z orožjem, ki je bilo kupljeno s skupnimi naporji.

Menim tudi, da gre tu za napad Srbije na Slovenijo, da sta tvorca tega Milošević in Jović. Vse obsodbe so vredne tudi besede komandantna kasarne v Murski Soboti, ki je izjavil, da če bo dotaknjena kasarna, bo raketiral naselja civilnega prebivalstva. To je popolnoma srbski človek.

Za dogovore Kučana v Zagrebu pa menim, da so bili pravilni in previdni, sicer pa moramo pokažati, kaj bosta rekla skupščina in narod.

H. G. iz Murske Sobote: Prestrašena sem, enostavno, neznansko se bojim. To, kar doživljamo, je strahota in ne morem razumeti, da te brat — ali mu lahko še tako rečemo — napade. Vso noč sem sedela oblečena in čakala, kdaj bodo spet prileteli. Bojim se... za vse nas!

Gabriela Vratarič: Včeraj me je bilo strah. Bala sem se, če bi prišlo do eksplozije vojašnice. Povejte, brat na brata!

Milan Koren: S sedemmesečnim dojenčkom smo bežali v zaklonišče. To, kar smo doživljali, se ne da povedati. Vendar moramo živeti v upanju, da bo premirje res obveljalo.

Anton Kos: Veseli me, da Kučan stvari dobro jemlje v roke. Odobram pogovore v Zagrebu, čeprav se strinjam s ti-

stim, ki pravijo, da jim ni povsem verjeti. Vse priznanje slovenski vojski in ljudstvu, ki se je izkazalo v skrajno nečloveškem ravnanju jugoslovanske vojske.

Jože Kos: Od armade tega ni pričakoval nihče, vojske, ki smo jo vsi vzdruževali z denarjem in hrano. To, kar počenjajo, ni delal niti Hitler.

Majda Györek: Najprej smo v Beltince odselili otroke, in ko sem slišala, da popolne ne bo delala popoldanska izmena v Muri, sem še sama odšla iz Murske Sobote. Tam se počutimo bolj varno, v Soboto pa sva s sinom prišla le, da se preoblečeva in se nato spet vrneva v Beltince.

Stefan Horvat: Od Jugoslovanske armade ne bi pričakoval, da bo okupirala Slovenijo. Še sramotneje se mi zdi, da sta v vrhu akcije slovenska janičarja, generala Brovet in Kolšek. Včerajšnji dan in noč smo preživeli v negotovosti in strahu, kaj bodo prinesle naslednje vojaške akcije.

Marija Magdič: Za nas, ki smo na vozičkih, je položaj toliko hujši, saj ne moremo hitro na varno. Ne vem, kam bi se

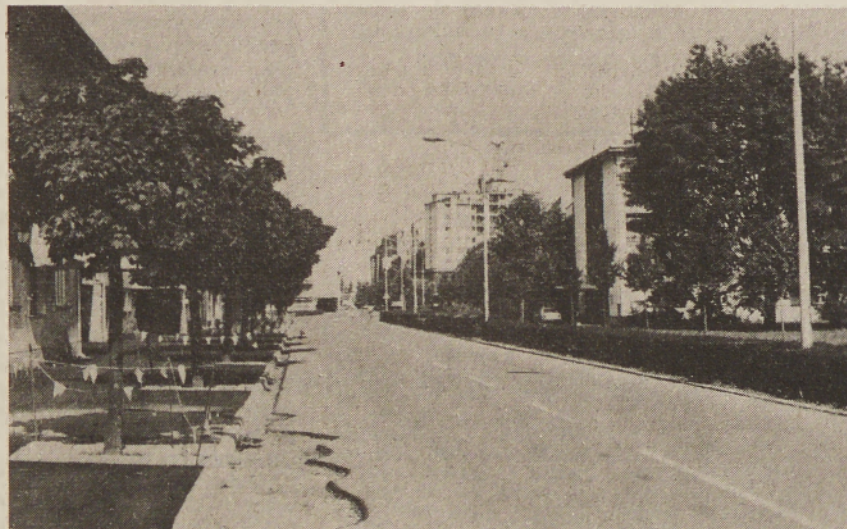
lahko umaknili na primer iz zaprtga prostora.

Povsem pa podpiram Kučana, čeprav so nekateri že drugačnega mnenja. To se mi zdi povsem nepošteno do človeka, ki se toliko zavzema za ureditev razmer in je še obsojevan.

Helena Ravnič: Sem že v letih in nisem pričakovala, da bom doživela še tretjo vojno, zgodovinsko sramotno. Kljub vsemu pa upam, da se bodo uspeli dogovoriti.

Na plebiscitu sem dala svoj glas za samostojno Slovenijo, ne pa za odcepitev, za kar se po teh dogodkih nekateri močno zavzemajo. Zato upam, glede na to, kako kažejo stvari, da se bodo uspeli dogovoriti za rahlo zvezo z Jugoslavijo.

Darinka Černela: Ob teh dogodkih ostanem brez besed. Pričakovali smo reakcijo, vendar take, kot jih doživljamo še najmanj. Človek skorajda ne more verjeti, da je vse to res. Moja starša sta iz Murske Sobote po letalskih napadih prišla k nam v Beltince. Glede na Kučanovo pojasnilo o pogovorih v Zagrebu, menim, da je ravnal pravilno in so neupravičena mnenja, da je slovenski izdajalec.

Prazne ulice Murske Sobote po alarmu v nedeljo, 30. junija 1991. Napovednega bombardiranja na srečo ni bilo, vendar je zavijanje siren dodobra prestrašilo ljudi, predvsem pa otroke.

Kučan válaszol

Vasárnap 11 óra 30 perckor kezdődött a sajtóértekezlet, amelyen Milan Kučan, a Szloven Allamelnökség elnöke, France Bučar, a szloven parlament elnöke és Lojze Peterle, a szloven kormány elnöke válaszoltak az újságírók kérdéseire. Milan Kučan bevezetőjében köszönetet mondott a kül- és belföldi újságíróknak az aldozat-kész tudósításokért a szloven helyzet-ről, hiszen Szloveniának eddig nem sikerült a teljes igazsággal fellépni a nemzetközi közvélemény elé.

A Negovanovič vezérezredes — aki magát és még 210 társát a jugoszláv főparancsnokságnak kiállította ki — ultimátumára Milan Kučan a szloven álláspontot tolmácsolva elmondta, hogy itt három szempontot kell figyelembe venni:

— a Szloven Köztársaság kormánya és parlamentje részéről a legfontosabb, hogy feltétel nélkül beszüntessék a harcokat és az ezzel kapcsolatos aktivitásokat,

— a Szloven Köztársaság álláspontja, hogy az ügyet politikai eszközök-

kel kell megoldani. A szloven parlament éjszakai ülésén is az az álláspont alakult ki, hogy politikai eszközökkel és demokratikus módszerekkel kell megoldani a helyzetet,

— a hadsereg mozgásával kapcsolatban a szloven területen a Szloven Köztársaság álláspontja, hogy az önállóulással pontosan meg volt határozva meddig érnek a megbízások.

A háromtagú európai miniszter misszióval kapcsolatban pedig Milan Kučan elmondta, hogy megírta a választ, amit a szloven parlament teljes egészében aláírt. Itt többek között az áll, hogy Szlovénia a békét és a harcok beszüntetését akarja, sőt a háromhavi lépcsőzetes implatációs lépésekre is reál a krízis megszüntetése végett, de arra, hogy ezeket teljesen kiküszöböljék, nem engedhetjük meg.

Stipe Mesič megválasztásával kapcsolatban pedig elmondta, hogy Szlovénia már május 15-en kifejtette álláspontját és ez a mai napig változatlan.

Az osztrák központi tájékoztatási szervek szerint pénteken és szombaton a szövetségi hadsereg gépei kilenc esetben sértették meg az osztrák légteret, sőt a határátkelőket és városokat, településeket bombázva — egyesek szerint — lövegek is hulltak szomszédaink területére. A Jugoszláv Hadsereg nem hogy bocsánatot kért volna ezért, szomszédainkat megvádolta.

Az osztrák központi TV szerint a Szloven-Ausztria határon a jelen pillanatban erős csapatösszevonások történtek, legnagyobbak 1945 után. A szerkesztőséget többen hívták külföldről, főleg Ausztriából és Németországból, és elmondták, hogy a közvélemény a szlovenek oldalán van. Vendégmunkásaink is támogatásukról adnak hírt.

Katonák leteszik a fegyvert

A nagyok harcában mindig a kiskatonák a szenvedő alanyok és az áldozatok. A tizenhét-tizenkilenc éves meg félig gyerekek kikerültek a harctérre, a harcokcsokban bizonytalan helyzetben nem tudják, hogy mit csinálnak és így érthető, egyre többen dobják el maguktól a hadsereg fegyverét, vagy magukkal hozzák, amikor át lépnek a területvédelmi egységek oldalára.

Ha béke időben hangzana el, akkor nevetésges volna, hogyan reagálnak a kőzkatonák, amikor fogjuk őket. Például, amikor a hosszafahasi határátkelőnél megadták magukat, könnyek közt kérték a területvédelmieket, hogy ne állítsák puska elé őket...

Nem kerültek a veszteső helyre, sőt minden szloven és horvát származásúnak lehetővé teszik, hogy átálljon a területvédelmi egységbe, ahol szívesen fogadják őket hiszen a szakmányul ejtett nehéz fegyvereket legjobban ők tudják kezelni.

Azonban Muravidéken is van két halálos áldozata eddig a hadsereg tagjai között. A pénteki bombatámadás során a muraszombati kaszárnyában megsérült egy kőzkatona, aki később a muraszombati kőrházban meghalt. Az orvosi beavatkozás már késő volt a boszniai fiú számára: akit a második bombatámadás moshova irányuló lövege talált el. A bombázók ugyanis a kaszárnyát körülvevő területi egység tagjainak szantak a halálos rakományt.

A kollegák, akik a helyszínen jártak, mesélték, hogy a radgonai ipari negyedben tűz martaleka lett egy kőzkatona, amikor a gépkocsija a lövéddözés során kigyulladt.

Es még folytathatnánk a szörnyűségeket, hiszen a kőzkatonák egyre nagyobb veszélynek vannak kitéve és lassan kezdik megérteni, hogy ez nem is gyakorlat, hanem igazi háboru, amikor minden tiszt nem beszél igazat.

A szloven központi rádió és televízió macedon, horvát, valamint alban nyelven is felhívásokat intéz a katonákhoz és tisztetekhez, hogy lépjenek át a területvédelmi egységek oldalára.

A gederovci területvédelmi egységhez érkező kőzkatonáknak pénteken nem volt harcikedvük, a fardagságot elcsigázva, étlen-szomjan vizet könyörögték...

Konspiratív ülés a parlamentben

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka a legnagyobb titoktartás jegyében ült össze a szloven parlament, ahol az önállósulás után beállt helyzetet és a szövetségi kormány határozatai alapján történő hadseregi agressziót tárgyalták.

A Szloven Képviselőház meghallgatta Milan Kučan, a Szloven Allamelnökség elnökének, Lojze Peterle kormányfőnek, Janez Janša hadügyminiszternek és Igor Bavčar belügyminiszternek a beszámolóit és ezek alapján a következő álláspontokat fogadta el:

1. A Szloven Képviselőház elítéli a Jugoszláv hadsereg és szövetségi szervek brutális agresszióját és élesen visszautasítja az agresszor feltételeit, ultimátumát.

2. A Szloven Képviselőház elismerését fejezi ki minden állampolgárnak területvédelmi — és rendőrségi erőknél Szloveniában az állam eredményes védelméért.

3. A Szloven Képviselőház elfogadta a beszámolókat és támogatja, jóváhagyja a Szloven Allamelnökség és a kormány lépéseit, amelyekről tudomást szerzett.

4. A Szloven Képviselőház követeli az önállósulásról szóló dokumentumok érvénybetartását és a köztársasági szerveket kötelezi, hogy az elfogadott határozatok mellett tartassanak ki.

5. A Szloven Köztársaság Képviselőháza újból hangsúlyozza, hogy határozatait politikai eszközökkel és demokratikus módszerekkel kívánja megvalósítani. Lépésről lépésre valósítja meg az önállósulást, ha a hadsereg és a szövetségi szervek betartják a harcok megszüntetését és visszavonulnak a kaszárnyákba.

6. A Szloven Köztársaság Képviselőháza aláírta a szloven államelnök álláspontjait, amelyeket az európai országok képviselői elé terjesztett Zágrábban. Egyben pedig felhívja a tizenket ország közösséget, hogy küldjön megfigyelőket és ezzel felügyeletet nyer a megállapodások kivetelezése felett.

7. A Szloven Köztársaság Képviselőháza javasolja a Szloven Allamelnökségnek, és megbizja a kormányt valamint a parlament szerveit, főleg pedig a Nemzetközi ügyekkel foglalkozó bizottságot, hogy vegye figyelembe a képviselők javaslatait.

Hodos még a határőrök kezében

A lendvai községet szegélyező határszelen minden helyőrség megadta magát. Lendvahegyen, Pincen, Zsitkocon, Kebelen kivétel nélkül letették a fegyvert a határőrök. Felhivatalos információk szerint mintegy ötven katona a gyűjtő helyre került, ahol a már ismert feltételek szerint járnak el velük. A lendvahegyi határőrpáncsnok, aki egyébként horvátiai születésű, át lépett a területi egység oldalára.

A muraszombati községben meg a hodosi és a kuzmai határőrségi alakulatok uralják az épületeket. A radgonai községben pedig a Gornja Radgonai határőrház van a hadsereg kezében — áll a helyzetképi jelentésben vasárnap június 30-án délután 14 órakor.

Két órával később kaptuk a hírt, hogy a Kossuth rádió szerint Hosszúfalunál lezártak a határt. Tudósítónk a helyszínrre sietett és megállapította, hogy téves volt ez információ.

Közben a helyszínen jártak munkatársaink Hodocson és megállapították, hogy a hadsereg tartja magát a helyőrségen, azonban a területvédelmi egységek és a lakosság ebből örözik ezt a magyarlakta falut és a határátkelőt, amely csütörtökön megsérült.

A muravidéki határátkelők magyar és osztrák oldalon nyitva vannak. A délelőtti, pontosan 9 órakor, esedékes bombatámadás idején — értesüléseimk szerint — négy család Hosszúfalunál át lépte a határt. Hodocson is többen, főleg kisgyerekes családok, indultak Magyarországra fele.

Muraszombat a késő délutáni órákban üres, a polgarok nagy része kivonult a falvakba, ahol nagyobb biztonságba érzik magukat. Hasonló a helyzet Lendván is — irhatjuk le közvetlen a lapzárta előtt, amikor a szerkesztőségbe is már csak keves hír érkezik.

BANKE BODO ODPRTE

Poslovalnice Ljubljanske banke bodo danes odprte kot po navadi. Predsednik Ljubljanske banke Stefan Hajdinjak nam je povedal, da razlogov za paniko ni, da je denarja dovolj, da je na dan mogoče dvigniti 5.000 din, tuje valute pa 500 DEM.

PTT POSLUJE NORMALNO

Vse poštne enote v Pomurju bodo v ponedeljek normalno poslovale po predpisanem delovnem času. Prav tako bodo poštarji v ponedeljek razdelili preostalih 50 odstotkov pokojnin.

V petek nista poslovali le poštni enoti v Gornji Radgoni in Radencih, vse preostale pošte pa so normalno opravljale svoje storitve. V minulih dneh je bil nekoliko otežen poštni promet predvsem na območju desnega brega reke Mure, po besedah vodje poštne službe v Murski Soboti Matije Sobočana, bodo jutri (v ponedeljek) uspeli dobiti pošto iz Ljubljane — z vlakom do Maribora, naprej pa bodo organizirali prevoz s poitovornjaki. Na vseh poštah bodo tudi izplačevali denar, in to brez omejitev. Imajo namreč zagotovilo, da je denarja dovolj, zato dodatni ukrepi niso potrebni.

DANES CARINJENJE V MURSKI SOBOTI

Na petih mednarodnih mejnih prehodih v Pomurju je možen potniški in blagovni promet. Na njih so tako policisti kot cariniki, le da so prvi »okrepljeni«, drugi pa imajo manjši obseg dela, kar je povsem razumljivo. Največ dela so imeli na mednarodnem mejnem prehodu v Gederovcih, saj je bila to (zaradi številnih zapor na cestah in mostovih) edina povezava s preostalo Slovenijo. Kdor je hotel priti v Maribor ali Ljubljano iz Prekmurja, je prestopil mejo (lahko tudi z osebnim izkaznico) v Gederovcih ter nato spet pri Juriju ali drugje nadaljeval pot do željenega cilja v Sloveniji. Kakor je povedal še vedno uradni upravnik Carinarice v Gornji Radgoni Janez Sever, bodo v ponedeljek (1. julija) poskušali delati normalno tudi v upravni zgradbi v Gornji Radgoni, čeprav je območje mejnega prehoda nedostopno. Uslužbenci carinske službe bodo od ponedeljka dalje carinili blago za potrebe podjetij in zasebnikov na carinski izpostavi v Murski Soboti. Vsa podjetja iz Prekmurja lahko uvažajo ali izvažajo blago prek mednarodnih mejnih prehodov Gederovci, Kuzma, Hodoš in Dolga vas. Blago morajo najprej prijaviti na mejnih prehodih, nato pa jim ga bodo carinili v Murski Soboti.

PRI NAKUPIH NI VEČ OMEJITEV

Kot nam je včeraj pozno popoldne povedal glavni direktor Potrošnika Jože Kovač, so ukinjene vse omejitve za nakupe. Potrošnik ima zaenkrat dovolj zalog, zato nobena dodatna panika ni potrebna. Danes bodo odprte vse trgovine z živilskim in mešanim blagom, je povedal direktor Kovač, v trgovinah z neživilskim blagom bodo uvedena dežurstva, odprto pa bo po delovnem času.

V RADENSKI BODO DELALI

V nedeljo ob 17. uri so se sestali vodilni Radenske Tri srca in sklenili, da bodo v Mineralni vodi, Tovarni polnilne opreme (R in S) ter vseh gostinskih obratih v ponedeljek začeli z normalnim delom. Zagotoviti morajo zadostne količine pijače v plastenkah, embalaži PET in pločevinkah. Do sedaj je bil razvoz mineralne vode in brezalkoholnih pijač onemogočen tudi po železnici, upajo pa, da bo promet v ponedeljek stekel. Nadaljevanje dela je nujno tudi v TPO-ju, kajti do srede meseca morajo končati stroje, ki so namenjeni za izvoz. Reprodukcijskega materiala imajo dovolj.

DOVOLJ ZALOG

Trgovine Mercator Sloge v občini Gornja Radgona so bile vse minule dni normalno odprte in tako bo tudi v prihodnje, je zagotovil direktor Budimir Gašević. Opozoril je le na možnost skrajšanja odpiralnega časa (za uro ali dve), čeprav so normalno oskrbo Sloginih trgovin ovirale zapore, je vse potekalo normalno.

»Upam si trditi, da je v vseh Sloginih trgovinah še dovolj vseh osnovnih živil. Sicer pa je bil že v prejšnjih dneh povečan nakup, tako da računamo, da bo prodaja v prihodnje potekala normalno. Morebitne zaplete lahko pričakujemo pri dostavi mleka, vendar bomo z dodatno organiziranostjo tudi te pravočasno rešili, je povedal Gašević.

KOMPAS SE BOJI ZA SVOJE OBJEKTE

Prav te dni bi imeli Kompasovi objekti na mednarodnih mejnih prehodih v Sloveniji glavno »žetev«. Turisti bi množično potovali prek naših mejnih prehodov proti Jadranskemu morju in še naprej. Ustavljali bi se v gostinskih obratih ob meji in ob cestah, kupovali v brezarinskih trgovinah ter menjavali devize v dinarje v menjalnicah in na bankah v obmejnih krajih. Letos je začetek turistične sezone drugačen — namesto gneče tujih turistov in zdomecev lahko vidimo le prazne ulice.

Največ objektov na območju mejnih prehodov je tudi v Pomurju last Kompassa — Mejne in turistične servisa. Kakšna je bila povzročena škoda, še ne morejo natančno povedati, saj jim je do stop do objektov v Gornji Radgoni onemogočen. Zaenkrat vedo, da so bili v spopadih poškodovani za bojnik v Gederovcih, v katerih je bila Kompassova menjalnica. **Drago Domanjko**, vodja gornjeradgonske enote Mejni in turistični servis, ki ima

brezcarinske trgovine tudi v Gederovcih, Kuzmi in Dolgi vasi, je povedal: »V petek smo že ob 10. uri vse zaprli in zaklenili ter zapustili objekte v Gornji Radgoni, kamor so nato prispeli vojaki JA. Na vrhuncu naše turistične sezone je doma 60 zaposlenih. Bojimo se predvsem za drago opremo, ki

smo jo zaklenili v zgradbi, ter za milijon mark vredne zaloge v skladišču in brezarinski trgovini. Poleg tega je v zgradbi, kjer je trgovina, shranjenih tri tisoč litrov kurilnega olja. Čeprav bodo mogoče pojedli in spili vse, kar bodo našli, naj le čim prej odidejo in naj ne bo več žrtev.«

Pomoč iz Ingolstadta

Včeraj sta Mursko Soboto obiskala predstavnik pobratenega mesta Ingolstadt dr. Franz Götz in Walter Schneeweis. Na pogovorih pri predsedniku občine Gerencnerju sta ponudila pomoč, ki jo mesto Ingolstadt ponuja pobratenemu mestu. Predstavnik SO Murska Sobotna so se za pomoč zahvalili ter zaprosili predvsem za podporo samostojni Sloveniji v bavarskem parlamentu. Götz iz Nemčije sta povedala, da bo mestni svet Ingolstadta v terek razpravljal o dogodkih v Republiki Sloveniji in da bosta storila vse, da bo mestni parlament Republiko Slovenijo priznal.

Dr. Götz, ki je poslanec v Evropskem parlamentu, je obljubil vso pomoč za priznanje samostojne in suverene Republike Slovenije tudi v tej instituciji.

Stirje poškodovani na Petajncih

Včeraj zgodaj popoldne so bili na Petajncih ob eksploziji rakete poškodovani štirje ljudje, pripadnik TO in civilisti. Med ponesrečenimi so Ivan Ipša, Viktor Zamuda, Stanko Puklavac, Bojan Bedek. Dva rešilca sta ponesrečene hitro prepeljala v soboško bolnišnico, kjer so jim dali na kirurškem oddelku zdravniško pomoč. Kot je povedal dr. Stefan Kous včeraj popoldne, so vsi štirje ponesrečenci zunaj življenjske nevarnosti.

Viktor Zamuda, domačin iz Petanjca, kmalu po zdravniškem posegu v soboški kirurgiji.

NAMESTO TURISTOV LE VOJAKI

Mednarodni mejni prehod v Gornji Radgoni je edini mejni prehod v Pomurju, ki so ga v petek popoldne zavzeli vojaki JA in na njem ostali tudi v soboto in nedeljo. Prišli so si bife in bistro, Kompassova gostinska obrata, saj so jih občani videli, da vstopajo in

izstopajo iz objektov. Vločili so tudi v carinsko skladišče, kjer je bilo shranjeno blago, odvzeto

zaradi carinskih prekrškov, ter blago pod carinsko uničeni tudi carinski objekti.

Redakcijsko pripravo tretje posebne izdaje Vestnika in Nepujsaga smo končali v nedeljo, 30. junija 1991, ob 20. uri.

POSEBNA IZDAJA · MURSKA SOBOTA, 29. JUNIJA 1991 · KÜLÖNKIADÁS

Kolona okoli 20 tankov, manjših in večjih avtomobilov, vozil rdečega kriša in cistern je pol noči s četrta na petek preživela v Veržeju, zjutraj pa je »zaorala« skozi Bunčane proti Gornji Radgoni. Do tja je potrebovala 7 ur. (Foto: Bernarda Balažic Peček)

Civilna zaščita v priprav- ljenosti

V času agresorskega napada jugoslovanske armade na naše ozemlje so bile v vseh štirih pomurskih občinah aktivirane enote prve pomoči in tehnično gasilske enote civilne zaščite. Te enote v soboški, lendavski in ljutomerski občini niso posredovale, so pa v stalni pripravljenosti. Kljub temu pa nekateri občani mesta Murska Sobota preživljajo drugo noč agresije v zakloniščih. Nekoliko drugače je bilo v radgonski občini. Tam je morala posredovati civilna zaščita ob napadu agresorske vojske pri trgovini Kolonijale in stanovanjski hiši Vajs ter pri dveh požarih, ki sta nastala Partizanski in Jurkovičevi ulici. Požara sta nastala na vojaških vozilih.

Kronologija dogajanja od 17. do 23. ure.

– 17.00: Čez Krapje so poletela letala, kam so namenjena, pa v tistem trenutku še ni bilo znano.

– 17.02: Zadnja blokada pred mednarodnim mejnim prehodom Šentilj je prebita in se prehodu približuje kolona petih tankov. Medtem sta mejna prehoda na Trahah in v Juriju še v rokah slovenskih teritorialcev.

– 17.03: Ker sta nad Mursko Soboto prileteli dve letali, je tačas potekal program iz studia Radia Slovenije. Letali sta nekaj časa krožili nad mestom in potem iz-

strelili rakete v bližini vojašnice.

– Omenjeni letali sta zadeli eno od barikad pri soboški vojašnici, za razliko ob 12., ko zadetka ni bilo.

– Razveseljiva novica iz Murskega Središča, kjer se je oklepna enota, ki je hotela prebiti obroč ljudi oz. nadaljevati pot proti mostu v Petišovcih, obrnila proti Čakovcu.

– Javljanje gospoda Perša iz Naselja mladinskih delovnih brigad v Murski Soboti, kjer je letalo mitraljiralo sosedovo hišo in jo poškodovalo. Kot zanimivost:

naselje je od vojašnice oddaljeno okrog 400 metrov.

– Prenos tiskovne konference iz Cankarjevega doma v Ljubljani. Minister Igor Bavčar je med drugim povedal, da so letala ob preletu državne meje pri Gornji Radgoni grobo kršila ozemelsko celovitost sosednje države.

– Prenos radijskega dnevnika iz studia Radia Slovenije, ki je zaradi spopadov med okupacijsko vojsko in slovenskimi teritorialci trajal dlje kot običajno.

– 22.35: Zopet na Murskem valu. Najprej je bil objavljen pogovor z novinarjem Jožetom Grajem, ki je v Ljubljani spremljal dogajanja na 1. Slovenskem svetovnem kongresu, ki se je zaradi znanih razmer končal predčasno.

– Novinarica Lidija Kosi je postregla z nekaterimi novimi podatki o dogajanju v Pomurju. Čeprav je od premirja med okupacijsko vojsko in pripadniki Teritorialne obrambe Slovenije minilo približno dve uri, je na Gibini in Šafarskem

v Ljutomerski občini še vedno slišati streljanje. Zaenkrat smrtnih žrtev in ranjenih ni bilo. Medtem pa se pehotne enote bojujejo pri Sprincu.

– V Gornji Radgoni naj bi bili v spopadih za mednarodni mejni prehod mrtvi trije ljudje, z Uprave za notranje zadeve v Murski Soboti pa so sporočili, da v dveh dneh ni bil ranjen noben njihov pripadnik.

Povzeto po informacijah Radia Murska Sobota.

NAJPREJ UMIK, POTEM POGOVORI

Na vprašanje, ali je agresija nad Slovenijo del scenarija zvezne vlade in Anteta Markovića, je Kučan odgovoril, da tega scenarija ne pozna in da ne verjame, da bi bil Ante Marković, ki vendarle uživa v svetu sloves demokrate, na čelu tega načrta. Obstoji pa načrt armade Okop, ki predvideva, da se dve zahodni republiki s svojimi kolaboracionističnimi režimi postavita na stran agresorja. Po tem načrtu so to zahodne države, torej tiste, h katerim je Jugoslavija želela priti in s katerimi se je želela povezati. Te države imajo skupaj s Slovenijo in Hrvaško za cilj zrušiti socialistični režim v Beogradu, ki ga brani JLA ob podpori prijateljskih držav, ki jim načeljuje Sovjetska zveza. Stvari so groteskne in sme-

Včeraj opoldne je na številna vprašanja domačih in tujih novinarjev v tiskovnem središču v Cankarjevem domu odgovarjal predsednik predsedstva Milan Kučan.

šne, je poudaril Milan Kučan, vendar so enote TO pri zajetem starešini JLA ta načrt tudi našle.

Kdaj se bo slovenska vlada začela pogovarjati z zvezno o prekinitev agresije? Milan Kučan je dejal, da ni pričakoval, da se bo jugoslovanska kriza razpletala z orožjem, še posebno z orožjem JLA in zoper narod, ki je do nedavna bil v okviru skupne Jugoslavije in ki ima svoje ljudi še vedno v vrstah JLA. Odločitev o uporabi orožja je bila sprejeta zato, ker so premiki in aktivnosti enot JLA ogrozili ne samo življenja in premoženje naših državljanov, ampak ker so

ogrozili odločitev o samostojnosti in suverenosti Republike Slovenije ker je general Kolšek v pismu predsedniku Peterletu zagrozil, da bo JLA za uresničitev svojih ciljev uporabila vsa sredstva, tudi bojna. »V Sloveniji ne gre za državljansko vojno,« je zbranim novinarjem dejal Milan Kučan. »Gre za oboroženo agresijo, za okupacijo samostojne in suverene države.«

Na vprašanje, kdaj se bo Republika Slovenija začela pogovarjati z zvezno vlado, je Milan Kučan odgovoril: »Mislim, da bi težko našli človeka, ki se ne bi bil pripravljen pogovarjati o tem,

da se agresija prepreči. Potrebno pa je vedeti, da je sedaj, ko ne gre za državljansko vojno, s katero bi sicer nekateri radi opravičili uporabo orožja v Republiki Sloveniji. Ko gre za agresijo, je najprej potreben umik JLA in šele potem je možen pogovor o tistem, kar je ponujala Slovenija, torej postopen prevzem oblasti ob povrnitvi vojne škode, ki je iz ure v uro večja. Postaja veliko večja od tistega spornega zneska carin, zaradi katerega je v Zisu očitno prevladala odločitev, da je v Sloveniji potreben tako skrajen poseg. Jasno je, da agresija na Slovenijo, tudi če se bo za-

čela JLA takoj umikati iz nje, zelo zelo zmanjšuje možnost za resne razgovore o ustanavljanju kakršne koli morebitne skupnosti svobodnih držav na ozemlju Jugoslavije.«

V nadaljevanju je Milan Kučan dejal, da je stališče zahodnih držav o ohranjanju socialistične Jugoslavije ohrabilo agresorske sile za takšen poseg v Sloveniji. Slovenska vlada je s pismom zaprosila za pomoč evropsko dvanajsterico, ki je včeraj zasedala na Nizozemskem, obrnila se je na zunanje ministre evropskih držav in na Varnostni svet s pozivom za angažiranje mirovnih institucij za prenehanje agresije nad Republiko Slovenijo.

OBSODBA NASILJA NAD SAMOSTOJNO SLOVENIJO

Delegati na ustanovnem zasedanju SVETOVNEGA SLOVENSKEGA kongresa, ob koncu tedna zbrani v Ljubljani iz Avstralije, Avstrije, Francije, Kanade, Nemčije, Švedske, Danske, Finske, Velike Britanije, ZDA, Argentine, Švice, Madžarske, Italije ter iz Republike Slovenije in Republike Hrvaške, so mimo dnevnega reda sprejeli posebno resolucijo, v kateri pozdravljajo rojstvo samostojne države Slovenije in obsojajo vojaško okupacijo jugoslovanske armade. Prav tako so pozvali države članice OZN, naj priznajo Republiko Slovenijo kot subjekt mednarodnega prava in podprejo njeno prizadevanje za članstvo v OZN.

»Prav zato, ker je zunaj sila, ki nam hoče preprečiti naše odločitve, menim, da je prav, da je prvo zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa prav tukaj. Tukaj nas je zbrala ljubezen, da se združimo v skupno moč slovenskega naroda. Vojska lahko premaguje barikade, ljubezen pa premaguje vse ovire, ker premaguje samohlokače,« je ob tej priložnosti dejala Spomenka Hribar, predsednica Svetovnega slovenskega kongresa – konference za Slovenijo. In kaj so nam povedali nekateri delegati, slovenski izseljenci?

JANEZ RITOC iz Avstralije: »Nazadnje sem bil v domovini pred 12 leti. Zdaj sem spet prišel, da vidim, kaj je doma novega in obiščem sorodnike v Prekmurju in Šentjurju pri Celju. Ne morem verjeti, da je v Sloveniji res vojaški poseg. Preden sem šel na pot, sem slišal, da bo Avstralija priznala suverenost Slovenije in Hrvaške, in to sem povedal tudi udeležencem kongresa. Noč s četrtega na petek sem prebodel in se skupaj s teritorialci podal na ogled, kaj se dogaja, da sem lahko poročal za naš radio v Adelaidi. Tako bo marsikdo zvedel pravo resnico o tukajšnjih dogodkih. Obsojam poseg vojske in upa, da se bo stvar rešila, da bomo

izseljenci lahko brez skrbi obiskovali domovino.«

JOŽEF BERGOČ iz Švedske: »Sem proti orožju, toda Slovenci sedaj ne smejo popustiti. Ni mi žal, da sem prišel na Kongres, čeprav je tu zdaj vojna. Ponosen sem, da sem bil na razglasitvi samostojne Republike Slovenije in ogorčen nad nasiljem jugoslovanske vojske. Nikakor ne moremo reči, da je to JLA, temveč je to teroristična vojska. Slovenija ni nikogar ogrozila in ima pravico do svoje samostojne poti.«

ROBERT MISLEJ iz Argentine: »Sem tajnik Slovenskega prekmurskega društva Slovenec v mestu Berval, kjer živi večja skupina Prekmurcev. Tudi meni ni žal, da sem prišel na Kongres, čeprav nas vznemirjajo novice o vojaškem

udaru vojske v Sloveniji. V Argentini sem to doživel že večkrat in vselej se je izkazalo, da s silo ni mogoče premagati volje po demokraciji naroda. Mislim, da se bo to zgodilo tudi v Sloveniji. Če bo okupacija uspela, pa bo to kratkotrajna zmaga nazadnjaških sil. Upam, da bodo Slovencem stali ob strani tudi drugi, napredni ljudje po vsem svetu. Pot za rešitev je dialog o miru v miru.«

Dr. FRANCE HABJAN iz Kanade: »Razpoloženje delegatov na Svetovnem slovenskem kongresu je dobro kljub vsemu, kar se dogaja zunaj. Bilo bi mi žal, če ne bi vsega tega videl in doživel. Ni me strah, čeprav ne vem, kdaj in kako se bomo lahko vrnili. Tu smo med dobrimi ljudmi. Slovenija ne sme kloniti pred pritiski vojske, ki ni slovenska. Koraka nazaj ni.«

Program Svetovnega slovenskega kongresa so morali zaradi izrednih razmer precej spremeniti; tako so odpadli tudi obiski zamejskih Slovencev v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Obžalovanja vredno je tudi, da okrog 50 delegatov sploh ni moglo priti v Ljubljano, ker so jim to preprečile jugoslovanske oblasti. Skupina Slovencev, ki je morala ostati v Celovcu, je že organizirala večje protestno zborovanje.

Jože GRAJ

SPOROČILO ZELENIH PREKMURJA

To, kar se nam dogaja, je naša usoda. Zato, državljanke in državljani, ni smiselno v teh časih razmišljati o tem, kako bi bilo, če si te neodvisnosti ne bi tako silno želeli. To izžaruje naše naravne moči.

To nam je bilo usojeno, kakor nam je dano, da živimo v teh krajih. Pomislite namreč, da bi jugoslovanska vlada lahko ravnala tudi drugače. Lahko bi nas skušala zlomiti ekonomsko, z diplomatskimi akcijami, prek katerih bi nam onemogočila komuniciranje s svetom. Lahko bi nas skušala izžrpati, kakor je ves čas grozila, zaprla pred našim blagom svoje tržišče. Lahko bi nam odvzela denar, ki smo ga tudi po osamosvojitvi sklenili imeti nekaj čas še naprej skupnega.

Vendar se niso odločili tako. Nad nas so poslali generale, da bi se v tem slednjem naletu poskušali uvesti najslabšega od vseh možnih komunizmov: komunizem s tanki. Brezštevilni izidi našega osamosvojitvenega dejanja so bili možni in vojaška okupacija je najslabši možni izid med njimi, najbolj proslul. Zato trdimo, da je to naša usoda, ne posledica naše morda zmotne in predrzne odločitve.

Ta ugotovitev sodi v temelje volje do politično samostojnega življenja. Ta ugotovitev je ugotovitev za moč, za moč, brez katere ne ostanemo.

Ostati in vzdržati pa moramo, kajti nihče drug ne bo zmožal tako dobro in lepo živeti z delom sveta, ki nam je prav tako usojen. V nas živeti bitjih so duše, ki hočejo živeti, v nas je volja do življenja, v nas je samohranitveni nagon. Naša pokrajina hoče živeti z nami, ker je naša duša del njene duše.

Naša volja po bivanju, naš nacionalni, ljudski in človeški samohranitveni nagon in nagon sovraštva. Mi smo večji kot navadno sovraštvo, kajti mi naše napadalce pomilujemo. Mi jih ne imenujemo sovraže, mi jih zaničujemo. Oni kulturno niso tam, kjer smo mi, kljub temu pa jih razumemo, ker vemo, kaj je zlo. Govorica in dejanja zia pa so za nas izziv. Zato jih ne sovražimo, vendar jim tudi ne odpustimo.

Sram pa nas je zaradi njih, ki smo z njimi tako dolgo živeli v skupni državi in mi nismo bili tisti, ki bi moleovali za njihove milodare.

Sključuje se na voljo do življenja na tem delu sveta, vam kličemo, državljanke in državljani, da ravnate ekološko smotno. To pomeni, da se v primeru okupacije upirate pasivno: okupatorjem ne dajte priložnosti, da bi nas pobijali, kajti oni ne poznajo duše naše pokrajine. Oni z njo ne bodo znali živeti, kakor niso znali živeti z nami in mi ne z njimi.

HODOŠ-KUZMA-GEDEROVCI

SLOVENSKI MEJNI PREHODI

Petek, 28. junija 1991. Za nami je noč, v kateri za marsikoga ni bilo sna, še zlasti pa ne za naše policiste, pripadnike teritorialne obrambe in svojce obojih, saj so zaskrbljeni zanje. Nekateri se že nekaj dni niso oglasili.

HODOŠ. Tu je včeraj pristal helikopter in pripeljal okupatorske okrepitve, a so jih teritorialci obkobil in so v »sendviču«, saj so na drugi strani – na mejnem prehodu – naši policisti. Od vaščanov zvem,

pred dnevom osamosvojitve Slovenije. Nov dokaz, da je bila okupacija načrtovana že pred meseci! Bajce ima okupator, ki je v zasedi, strojnice, poveljuje pa oficir, ki ni za kompromise. Ob ljudeh, ki so branili prehod, so tu cestne zapore: kamioni, naloženi z gramozom, jeklena konstrukcija v obliki niza križev, jeklenke z vnetljivim plinom. Naši slovenski teritorialci in miličniki so odločni braniti tudi to ped naše zemlje. Spon-

popoldne pa so ga okupatorski vojaki hoteli zajeti. Zgodilo se je narobe: orožje so morali odvreči. Prehod je v naših rokah. Na cesti pred prehodom so cestne ovire. Te so tudi v križišču cest Gederovci-Sodišinci oziroma mejni prehod – Gederovci. Ne morem ne na desno ne na levo. Slednjič odkrijem kolnik in zaobidem ovire. Kaj pa se bo zgodilo s tankovskimi enotami, če se jim bo uspelo prebiti čez Muro in do gederovskega in hodoškega preho-

PREDAJA JA V DOLGI VASI

Po večerajšnji obkolitvi mejnega prehoda v Dolgi vasi s strani enote JLA, o čemer smo že poročali, se je davi ob 8.45 začelo eno od sklepnih dejanj. Začelo se je streljanje in po dobrih desetih minutah se je enota (75 vojakov in starešin) predala enoti teritorialne obrambe in milice. Potem, ko so vojaki predali orožje, so jih z dvema avtobusoma odpeljali. Na njihovih licih je bilo razbrati, da se veselijo konca te more, saj je med njimi bilo veliko mladih iz naše republike. Poveljnik mejne enote milice nam je povedal, da v krajšem spopadu ni bilo ranjenih in da se je vse skupaj končalo sorazmerno umirjeno.

Enote teritorialne obrambe so se tako strnile okoli mejnega prehoda, saj še vedno grozi nevarnost, da bi ga zavzela JLA, ki naj bi s tanki prodrla z hrvaške strani, čez most pri Murskem Središču. Ta most, ki je bil zgrajen pred dvajsetimi leti, je bil, in upati je, da bo tudi ostal, trdna vez med Slovenijo in Hrvaško, ki te dni krvavo plačujeta sojo neodvisnost.

Prebivalci Dolge vasi, so z olajšanjem sprejeli vest, da se lahko spet, po 48 urah, svobodno gibljejo in gredo tudi na delo v lendavske delovne organizacije.

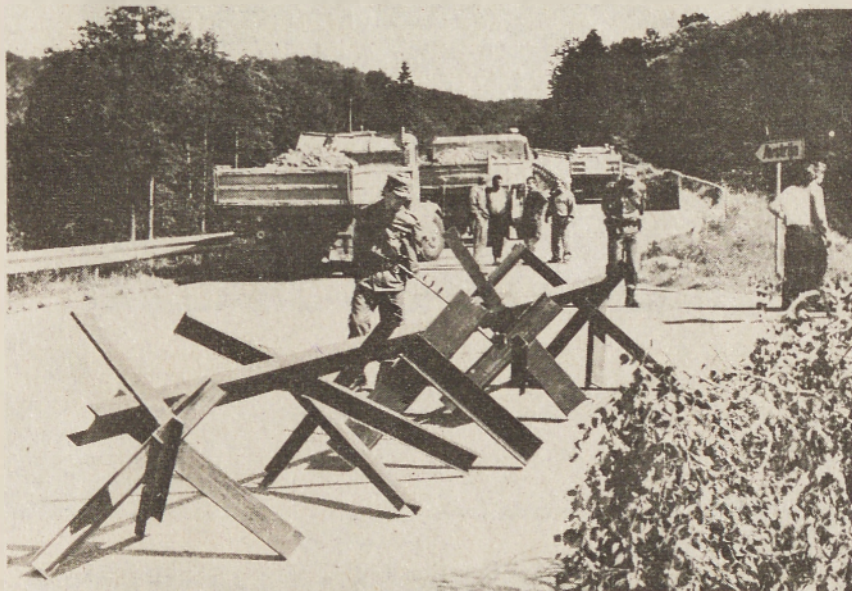
Na avtobusni postaji so nam povedali, da je promet z avtobusi mogoč samo po cesti Lendava – Murska Sobota prek Beltincev in, da trenutno vozijo le redki avtobusi, ki prevažajo delavce. Delavci, ki prihajajo na delo v Lendavo z Hrvaške, iz Murskega Središča in drugih krajev onstran Mure, so prišli zjutraj na delo peš prek železniškega mosta, ob tam pa so jih v Lendavo prepeljali z avtobusi.

Središče Lendave je v teh dveh dneh pusto. Promet je močno zmanjšan, ljudje se izogibajo nepotrebnih izhodov iz domov, poslušajo radio in gledajo televizijo. Vsi podpirajo naše slovensko vodstvo in z gnusom zavračajo početje JA. Vsi najpomembnejši objekti so zavarovani, saj ljudje na dovolijo, da bi se njihov dolgoletni trud izničil.

Ta trenutek je vsa pozornost obrnjena na barikado na mostu čez Muro pri Murskem Središču, ki jo varujejo močne enote teritorialne obrambe. Najbolj pomembno je, pravijo v štabu teritorialne obrambe, da zavarujejo most čez Muro pri Murskem Središču in tako preprečijo morebiten vpad tankovskih enot proti Lendavi.

V poldanskih urah lendavskemu območju znova grozijo. V Murskem Središču so prebivalci zaustavili 6 tankov. Zvezna vojska je županu postavila ultimatum, da v dohri uri odstrani ovire s cestišča, sicer bodo ljudi enostavno pomendrali.

Kljub ostrim grožnjam se je zadeva potem spet obrnila drugače, kajti namesto proti Lendavi, so se tanki obrnili nazaj proti Čakovcu.

Pred mejnim prehodom Kuzma so okupatorja čakale ostre ovire.

da je na okupatorski strani tudi domačin – oficir armade, sicer pa priseljenec. Pripravljen je za boj s svojimi znanci – teritorialci. Medtem ko so včeraj vaščani bili na ulicah, gledali cestne zapore in se pomenkovali, je danes – v petek, 28. junija, dopoldne drugače: ulice so puste, polja prazna. No, ja: tistih, ki bi jih obdelovali, ni, so pa okupatorji in slovenske oborožene sile. Kdo bo prvi pritisnil na petelina? Včeraj, ko je pristal helikopter, so že streljali in hudo vznemirili ljudi, še posebej pa otroke, ki bi se tako radi igrali na prostem. Deklica, ki jo mama stiska k sebi, se kljub prepričavanju, da ni nič hudega, joka.

KUZMA. Na tamkajšnjem prehodu so odločni: že so razorožili skupino okupatorskih vojakov. Prehod varujejo enote milice, posebne enote milice in teritorialna obramba. Dopoldne, ob 9. uri, ji je uspel nov podvig: k predaji je prisilila 28 okupatorskih vojakov in njihovega častnika. Odpeljali so jih v zbirno središče v Mursko Soboto. Naši fantje so še vedno v pripravljenosti, saj ni izključen napad okupatorja, ki se je umaknil v stražnico v Nuskovi, in – kot vedo povedati domačini – v zemeljske okope, ki jih je gradil več dni

tano preizkušajo delovanje pušk. V njih še ni ostrih, smrtonosnih nabojev, so pa z njimi dobro založeni.

GEDEROVCI. Včeraj dopoldne sem se čez ta prehod nemoteno peljal v Avstrijo, že

da? Jih bodo ovire zaustavile? Najbrž ne! So pa dokaz, da se tudi Pomurci nočemo vdati in da smo pripravljeni braniti našo pokrajino

Š.S.

POMURCEM,
KI SO
V AVSTRIJI!

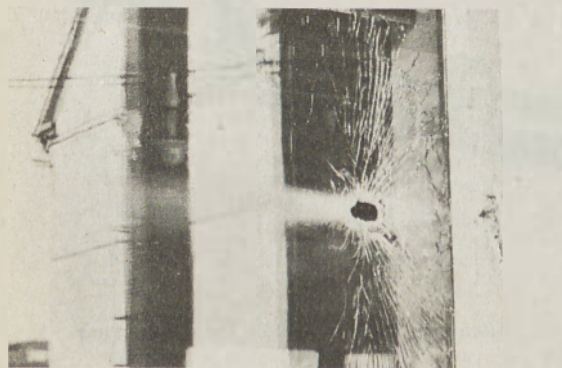
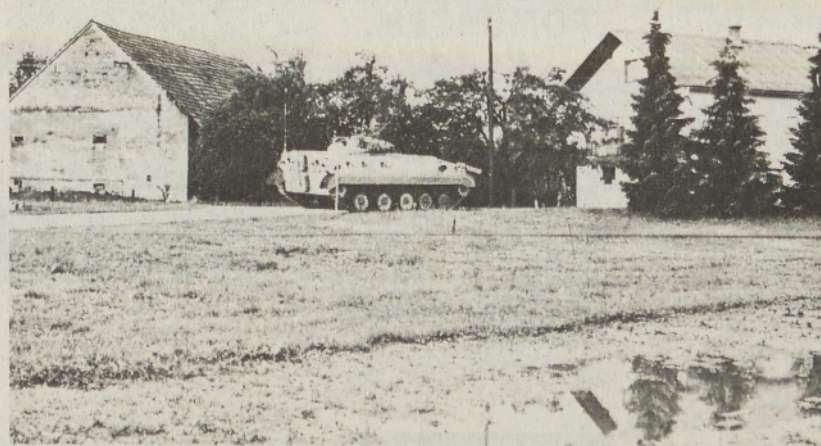
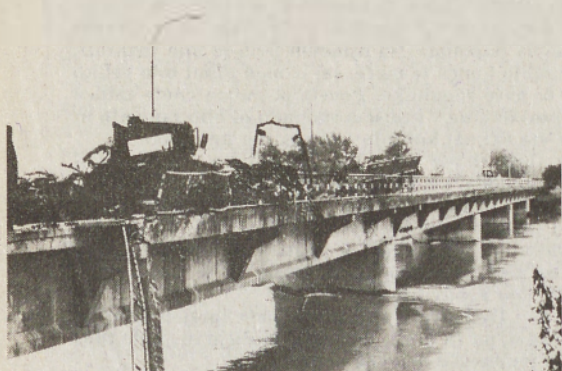
Iz konzulata v avstrijskem Gradcu so nam sporočili, da se vsi tisti Slovenci, ki delajo ali so trenutno v Avstriji, lahko ob morebitnih težavah pri prehodu na slovensko stran ali kakršni koli drugi težavi obrnejo za pomoč po telefonu številka 9843/316-33-180 316-33-181.

Zajeti vojaki Jugoslovanske armade so si oddahnili, ko so jih teritorialci v Dolgi vasi »naložili« v avtobus. (Foto: J. Dominko)

Ormoška
razdejanja

RADGONA OKUPIRANA

PRVA SMRTNA ŽRTEV

Kakor črne pošasti so tanki čakali sredi narcisnih travnikov pred Verzejem, da napoči jutro. Okrog sedmih zjutraj se je kolona tankov in kamionov premaknila. V Verzeju so zavili proti poljski cesti, ki povezuje vas tik ob reki Muri z vasjo ob magistralni cesti – kolona se je napotila proti Stari-Novji vasi. Ljudje, ki so ravno ta čas peljali mleko v zbiralnico, so se presenečeno umikali in iskali zavetje v bližnjih hišah, ko so se sredi polj pojavile topovske cevi. Ko je kolona prispela do glavne ceste, ki povezuje Ljutomer in Gornjo Radgono, je zavila v levo, torej proti Radencem in Gornji Radgoni. Za sabo so puščali globoko v asfalt vrezano sled. Kot dolga kača so se tanki in kamioni pomikali po ovinjati cesti sredi polj, na katerih je zorel ječmen.

Kolona JA je nadaljevala pot skozi najbolj znan turistični kraj v severovzhodni Sloveniji – dogajanje so opazovali tudi številni gostje. Pred Boračevo se je slišalo streljanje in kolona se je ustavila. Vendar vojaki iz svojih oklepnih vozil niso streljali le v smeri napada – posledice njihovega »izživljanja« so vidne tudi na avtobusni postaji in parkiranih vozilih. Kasneje izvemó, da je bil ranjen tudi civilist.

Prek Janževega Vrha, kjer so se ob cesti zbrali številni domačini, se odpravimo proti Črešnjevem in Gornji Radgoni. Kolona tankov in kamionov se le počasi premika skozi vasi Sratovci in Mele, nato pa naleti na močan odpor. Čakata jih tudi dve močni zapori, postavljeni pod vznožjem hriba pred Avtoradgono. Sliši se močno stre-

Sredi popoldneva je v Gornji Radgoni padla prva smrtna žrtev. Janez Svetina je s smrtjo plačal svojo radovednost. Bil je svetovni popotnik; v Gornji Radgoni je stanoval v hotelu Grozd, ker je pred dnevom predaval o svojih popotovanjih. Ko je tekel čez cesto proti Železnini, so ga pokosili strelji vojaka JA.

Z Hrašenskega Vrha opazimo, da je kolono v Hrastju-Moti ustavila močna blokada. Strelov in eksplozij ne slišimo, kajti preveč smo oddaljeni, vidimo pa oblak črnega dima, ki se je začel valiti nad pokrajino ob reki Muri. Pridružijo se nam tuji novinarji, ki se vozijo z avtom s češko registracijo – so novinarji BBC-ja in Renterja.

V Radencih se je zbrala množica ljudi. Na mostičku pred odcepom ceste proti hotelu Radin je postavljena močna zapora. Radovednost ljudi se je morala umakniti strahu; ko so tanki prispeli pred zaporo, je bilo bolje biti čim bolj vstran, kajti vojaki v tankih za »odstranjevalcem blokad« so streljali na vse, kar se je premikalo. »Odstranjevalec« se je nekajkrat močno zaletel v zaporo – desni del ograje in mogočen stroj dvigalo Tatra sta se znašla v Radenskem potoku. Dva tovornjaka s prikolicami sta bila sedaj »prava malenkost«.

ljanje, eksplozije in žvižganje krogel.

Tudi pred vhomom v Avtoradgono je bil ranjen civilist. – pripelejo ga v Zdravstveni dom v Gornjo Radgono. Minilo je kar precej časa, da je »odstranjevalec« počistil železniške ture, na katerih so bili vagoni, naloženi z zabojniki.

Na cesti pred središčem mesta Gornja Radgona so bila na cesto položena odklikovanja, medalje in priznanje starega vojaka. Ulice obmejnega mesta so bile prazne; med potjo pri mednarodnemu mejnemu prehodu so iz oklepnih vozil streljali v izložbe, hiše, strehe...

Najostrejši spopadi so bili prav v središču mesta – med Maistrovim trgom (kjer so 26. junija posadili lipo) in Elradom. Kamioni so goreli, nad mestom se je valil dim, toda kljub močnemu odporu teritorialcev in domačinov tankov niso mogli ustaviti.

TEKST IN FOTO:
Bernarda B. Peček

Po okupaciji Gornje Radgone in zavzetju mednarodnega mejnega prehoda smo iz obmejnega mesta dobili sporočilo, da so vojaki JA izpali Carinarnico z izgovorom »da je vse to državno«. V hotelu Radin že čakajo cariniki, ki so prispeli iz Beograda, da prevzamejo celotne carinske posle.

VEČINA POMURCEV JE VČERAJ DELALA SAMO DOPOLDNE

Agresija okupatorja je včeraj zaustavila tudi proizvodni proces v pomurskih podjetjih. Tako so v Agroservisu v Murski Soboti delali samo do 11.00 ure dopoldne, po tem je večina delavcev prestrašena zapustila delovna mesta in odšla v bolj varno zavetje doma. Delavni proces v radenski Mineralni vodi je bil moten že predvčeraj, saj zaradi cestnih blokad razvoza mineralne vode in brezalkoholnih pijač ni bilo. Včeraj so tudi ustavili proizvodnjo in tiste delavce, ki so kljub vsemu prišli na delovna mesta, napotili domov. V Tovarni polnilne opreme so poskušali delati normalno do konca delovnega časa, z delom bodo znova pričeli v ponedeljek, če bodo to dovoljevale okoliščine. V soboški Muri, kjer se bodo – hvala bogu že danes pričeli kolektivni dopusti, so delali samo dopoldne, popoldansko izmeno so obvestili, naj na delo ne prihaja. Tudi v podjetju Elektromaterial v Lendavi, soboški Jeklotehni, Zavarovalnici Triglav so delo ustavili že dopoldne. Med redkimi, ki jih tanki in letala, ki so preletela Pomurje, niso prestrašili, je ljutomerski Tehnostroj – Moderna oprema, kjer so delali do konca delovnega časa. O stanju v pomurskih zdraviliščih smo poročali že včeraj, dodali bi, da se je večina gostov odločila, da bo v hotelih tudi ostala. Osebe v zdraviliščih, posebno animatorji, so več čas mirili goste in jim stali ob strani. Oskrba ni motena. Trgovsko podjetje Potrošnik je svoje trgovine z neživilskim blagom zaprla že včeraj dopoldne, trgovine z živili so ostale odprte. Odprte bodo tudi danes, tako kot ob sobotah predvideva delovni čas, če se le situacija ne bo poslabšala. Prav tako tudi banke, ki so sicer v mestih, kjer so včeraj potekali spopadi, svoja vrata zaprle že opoldne.

Soboška zaklonišča ob 15. uri

Gradnja zaklonišč je bila svojčas obvezna, občani pa smo za gradnjo le-teh plačevali tudi določene prispevke. Da so zaklonišča podražila tudi stanovanjsko gradnjo, je samo po sebi umevno, to pa so bili tudi vzroki, da je bil sprejet moratorij za njihovo graditev. V mirnodobnem času so zaklonišča rabila najrazličnejšim namenom, podjetja so v njih uredila skladišča, v nekaterih pa so tudi trgovine.

V nekaterih zakloniščih so trgovine z najrazličnejšim blagom.

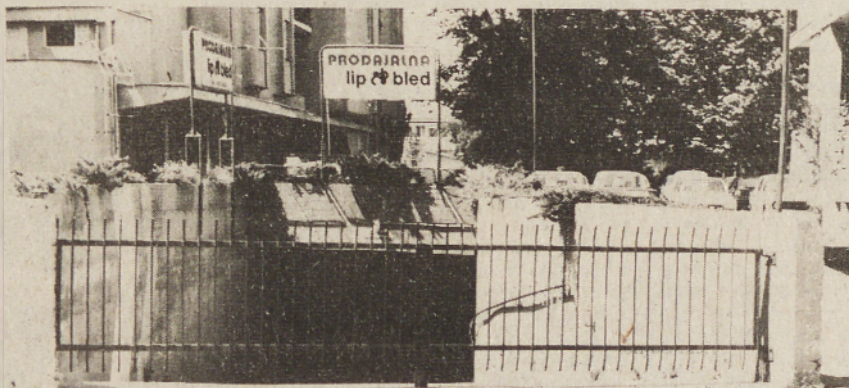
Dnevi, ki jih doživljamo, niso ravno mimi, saj v naši novi državi divja prava voja, agresor pa pri tem ne izbira načinov in sredstev za doseg cilja. Murska Sobota je prav zdaj doživljala eno najtežjih preizkušenj v zadnjih 45 letih in bili smo priča dogodku, ki ga mlajša in srednja generacija še ni doživela. Agresorjeva letala so v nizkem letu preletela mesto in v bližini vojašnice odvrгла bombe. Kot smo izvedeli, je bil to le opozorilni napad in k sreči žrtev ni bilo, toda kaj bi se zgodilo, če bi prave bombe odvrgli nad mestom. Kam bi se lahko zatekli prebivalci, ko pa večina zaklonišč ni sposobna opravljati svoje funkcije?

Oskrba zaenkrat zadovoljiva

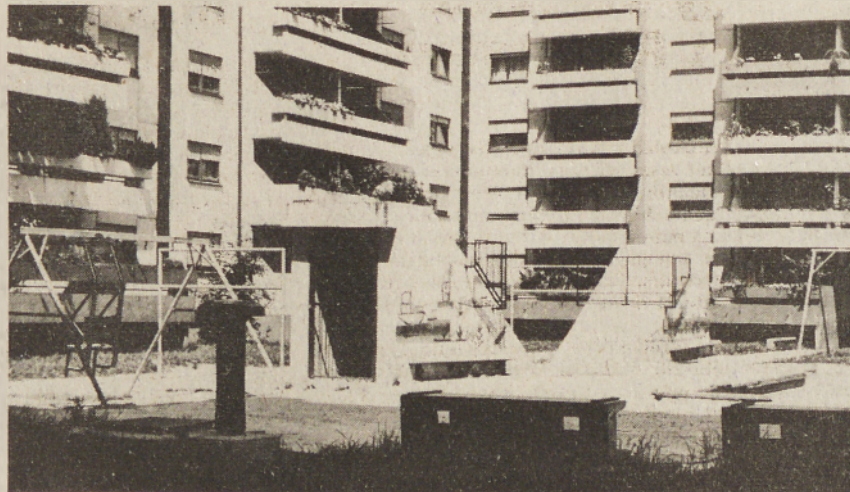
Zaradi izrednih razmer, ki jih doživljamo v Republiki Sloveniji je predsedstvo skupščine občine Murska Sobota v razširjenem sestavu obravnavalo preskrbo prebivalstva s potrebnimi življenjskimi potrebščinami. Ocenili so, da je kljub povečanemu nakupu in omejevanju nekaterih življenjskih potrebščin, oskrba zadovoljiva in zaenkrat ni nobenih potreb po aktiviranju občinskih rezerv. Težave pa nastajajo v nekaterih krajih s transportom.

Pri Trgovskem podjetju Potrošnik v Murski Soboti so si pravočasno priskrbeli potrebne količine rezerv. Tako imajo na zalogi čez 210 ton sladkorja, mesečna poraba pa je 30 ton. Soli imajo 60 ton, mesečna poraba pa je 15 ton. Kljub temu pa so omejili prodajo nekaterih izdelkov: olja na 3 litre, pralni prašek na 3 kg, sol na 3 kg, sladkor na 10 kg in Radensko na 2 zaboja. Zaradi zadnjih povečanih nakupov je zmanjkalo olja in soli v nekaterih manjših trgovinah na podeželju, kjer nimajo večjih zalog. Trgovsko podjetje je tudi zagotovilo dovolj prehrabnih izdelkov za potrebe bolnišnice. Največji problem trenutno predstavlja preskrba s kvasom, saj je tega zaradi blokada na mostu v Petanjcih mogoče pripejati le do Radenec. Zaenkrat ne grozi pomanjkanje naftnih derivatov, zlasti je dovolj bencina, določene težave pa so le zaradi težav v transportu.

Tudi v gotovinskem poslovanju zaenkrat ni posebnih težav, čeprav so omejili izplačilo denarja na 5.000 dinarjev. Dovolj je tudi hrane za teritorialno obrambo, kar je tudi prednostna naloga oskrbovalcev. Trgovsko podjetje Potrošnik v Murski Soboti ima na razpolago 27 kamionov, kar je dovolj za razvažanje. V tem času pa imajo določene težave pri odvozu smeti, saj nimajo na razpolago dovolj avtomobilov. Zato prosijo prebivalstvo, da racionalno odmetava smeti. Zagotovljejo je tudi varstvo otrok, vendar je bil v vrtech manj otrok.

V zaklonišču za šopingom ima svojo prodajalno Lip Bled, takole pa je bilo videti zaklonišče dve uri po bombnem napadu na obrobje mesta.

Tole zaklonišče je namenjeno prebivalcem nekaterih blokov na Lendavski. Jih je pripravljeno sprejeti?

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

A Muravidéki Magyar Nemzetiségi Öngazgatási Közöség mely fájdalmat fejezi ki a szlovéniai események kapcsán, amikor valamennyi szlovén alampolgár, köztük mi, muravidéki magyarok is veszélyeztetve vagyunk. Mindez annak a következménye, hogy a jugoszláv hadsereg teljes megszállást intézett a fiatal önálló szlovén állam ellen. A határátkelők elfoglalására összpontosított invazió keretében, a muravidéki magyarság által lakott nemze-

tiségreleg vegyesen lakott területen is, tehát ezen belül a Redics-Hosszúfalú és a Hodoss-Bajansenye határátkelőkön szintén folytak a harcok, illetve a feszültség elérte a lehető legmagasabb fokot.

Eddigi ellenkező álláspontjai ellenére azzal a kéressel fordulunk a Magyar Kormányhoz, hogy újra fontolja meg a nálunk kialakult helyzetet, valamint realis és hiteles információk, adatok alapján foglaljon állást a népszavazáson alapuló

szlovén állam nemzetközi elismerése érdekében. Továbbá, hasson a többi európai ország, valamint valamennyi világrész országainak kormánya felé, hogy ugyancsak a közép-keleti európai demokratikus folyamatok szellemében hasonlóan cselekedjenek.

Az ellenkező esetben, eddigi álláspontjainak ellenére, a legkevésbé szolgálják a terseg, valamint ennek kapcsán egész Európa békéjét.

Helyzetkép Hosszúfaluból

Ősze csavarodott már Jani Dominko feje, s úgy vélte békésen, minden nagyobb megrázkódtatások nélkül búcsút int a szakmának. Sajnos az újságíró útjai sokszor kifürkészhetetlenek, s a kolléga sem gondolta, hogy haditudósító lesz.

Tegnap és ma szemtanúja volt a hosszúfalusi határátkelő dramatikus pillanatainak.

Két kollégával a torlaszokon át eljutottunk a határátkelő előtt lévő épülethez, amely szintén be volt kerítve a szövetségi hadsereg részéről, amely fegyverletételre és az objektumok elhagyására szólította fel a vámosokat és a rendőroket. Tegnap megkezdődött az egyezkedés, de nem sok eredménnyel, mivel közben a területvédelmi egységek bekerítették a katonaságot és, a magyar oldalról is lezárták az átkelőt. Kettős gyűri keletkezett, amelynek az lett a következménye, hogy ma reggel 8 óra 45 perckor, amikor éppen a zsidotemetőhöz érkeztem, lovoldózást hallottunk a határ felel, majd az ezt követő csend után, gyorsan a határhoz indultam, ahol már a néphadsereg tagjait lefegyverezték majd gyalog Hosszúfalúig kísérték. Ott autóbuszokra rakták őket és elszállították a gyűjtőraborba – eddig Jani Dominko beszámolója...

LÉGITÁMADÁS MURASZOMBATBAN

Hatalmas morajjal közeledett az első, majd a második gép. A város felett vadul, fejtellenül ropultek ki a fészkeikből a galambok. A kisváros nyugalmát három robbanás szakította meg. Az emberek az első pillanatban nem is tudták, hogy mi történt, később futo tüzkent terjedt a hír:

– Muraszombatot bombázták! Bombázták a kaszárnyát.

Itt minden logika csodott mondott, hiszen a szövetségi hadsereg repülőgépei támadtak meg volna a kaszárnyát? A helyszínre siető rádióporterek a területvédelmi egységek tagjaitól megtudták, hogy a kaszárnya közelében igazán a repülőgép-ágyuból rakétákat löttek ki két céllal: a katonáknak ezzel jelezve, hogy segítségükre siettek, míg a területvédelmi egységek pedig tudtukra adták, hogy minden pardon nélkül lönek, ha netán megtámadná a kaszárnyát. Minden bizonnyal a légitámadást éppen a területvédelmi egység fenyegetése indította, hogy elfoglalják a kaszárnyát.

Délután verőfényben fürdött Muraszombat, de aki felett egyszer, kétszer, háromszor s utána már többé nem számolva, hogy hányszor elhúznak a harci gépek, egy orok életre emlékeztetése véli ezeket a perceket. Par percig tartott az egész Amire az emberek menhelyeket találtak, a kek egen eltűntek a halálmadarak.

Par perccel öt előtt újra visszatértek. Két gép átrepült Muraszombatot és a kaszárnyánál bombákat dobtak le. Egyik lovega célt ér. A szirénák hangjára a muraszombati polgárok óvóhelyeket kerestek. Sajnos, meg kell állapítani, hogy a városi óvóhelyek mind zárva voltak, mivel a vállalatok raktárnak használják. A második világháború alatt sem érte Muraszombatot két bombatámadás egy napon...

Az utcai harcoknak egy áldozata volt Radgonán

Amikor a mentők délután 14 órakor telefonáltak, hogy egy újságíró életét veszítette utcai harcokban, szerkesztőségünkben mindenkiben megállt a lelegzet. Egész nap hárman tudósítanak ebből a városból, plusz még a muraszombati televízió munkatársai. A tragédiának nem újságíró az áldozata, hanem Janez Svetina bledi lakos, aki fényképezőgéppel tulságosan megközelítette a frontot és így életét veszítette. A mentők a fényképezőgép után úgy ítélték, hogy újságíró.

A gederovci határátkelő a területvédelmi egységek meg a kora délutáni órákban kezükben tartották, de Gornja Radgona már a hadsereg kezében van. Egyes utasoktól szerzet hírek szerint itt mar nincsenek rendőroket, sem vámosok, csak a katonák őrzik a határátkelőt.

Gornja Radgonán valóságos utcai összetűzésekre került sor mielőtt elfoglalták volna a határátkelőhelyet. A hadsereg 5 teherautóját, amelyeken a jelek szerint fegyvert és lőszer szállítottak, a területvédelmi egység tagjai felgyújtottak.

Osztrák szomszédaink is nagy figyelemmel és aggodalommal figyelik a szlovéniai tragikus eseményeket. Az ottani hírközlő szervek több száz halottról és sebesültről adtak hírt. Az osztrák Vöröskereszt felajánlotta a segítséget. A szlovén – osztrák határ mentén szomszédaink mély aggodalommal figyelik az összetűzéseket.

Egy kora délutáni radgonai jelentés szerint a határ mentén osztrák repülőgépek cirkáltak.

A Kronen Zeitung újságírói közölték, hogy a szövetségi hadsereg 20 főnyi csoportja Ausztriába szökött és ott politikai menedékképet kerestek.

A HÍD VÉDELME BIZTOSÍT

A Mursko Središće–Lendva közötti útszakasz június 28-án kietlen és sivár. Csak a Mura híd előtt áll a területvédelmi egység őre. A híd le van zárva, tele tartálykocsikkal, amely egy csendes, mozdulatlan, hatalmas aknára emlékeztet. A Jugoszláv Néphadsereg alakultai ezt a hidat nem merték eddig megközelíteni és a varazsdi kaszárnyából kiküldöt tankot és, tartálykocsik messze elkerülték.

Lendva éppen a híd mniatt képez erős védelmet a délről előrenyomuló csapatok előtt. A híd csak akkor eshet el, ha felrobbantják, abból pedig a katonaságnak nem lenne semmi haszna. Eppen ezért kerülnek el a tankot és a harckocsik. A kora délutáni órákban érkezett a hír, hogy Csaktornya irányából harckocsik indultak Szerdahely felé...

S nem csak a Mura-híd Szerdahelynél, hanem a többi három híd is szilárd védelmet biztosít a legnagyobb muravidéki folyón. A délutáni órákban Hodossan meg folyt a tárgyalás, Kuzma és Gederovci is tartja megát.

A hosszúfalusi határátkelő után két orakor, amikor ez a jelentés készült, nyitva volt az utasforgalom számárra, az átkelőt a rendőrség ellenőrizte, de katonákat sehol sem lehet látni. Tekintettel arra, hogy ugyanakkor Muraszzerdahely felől egy harckocsi-oszlop közeledik s felő, hogy ez az éjszaka sem lesz bekés.

Ki és meddig?

Milan Kučan az újságírók kérdésére válaszolva elmondta, nem feltételezi, hogy a a szlovén támadás forgatókönyve megírásában közre

működött volna Ante Marković jugoszláv kormányfő, akit a világ nagy demokratának tart. A hadsereg OKOP című programja, amely szerint Szlovénia és Horvátország az idegen agresszor mellé, vagyis nyugathoz áll, tehát azon államokat tartják agresszoroknak, akikkel kapcsolatot szeretnének kialakítani. Ezen államok, Szlovénia és Horvátország közös célja a belgrádi rezsim megdöntése, akit a baráti országok, segítségével, élen a szovjetunióval, a Jugoszláv hadsereg véd. – áll a programban, amelynek egy része szloven kézre került.

A 15 óra után érkező hír, hogy a szövetségi kormány kezdeményezésére a szlovén terseg minden katonai akciót beszüntetnek, kis reményt hozott, azonban a négy óra ígért kormányfői nyilatkozat elmaradt. A katonai akció pedig még nagy jobban mérséklődtek. Szerdahely felé érkező tankokat élő embergát akadályozta meg, Muraszombatot újra bombázták, hasonló sorsra jutott Dravograd is. Sokan nem hisznek Marković erejében, hiszen Kolšak vezérezredes kijelentette, hogy a végsőig tartja a frontot.

POSEBNI UKREPI V SOBOŠKI BOLNIŠNICI

Ko smo včeraj dopoldne obiskali soboško bolnišnico, ta v ničemer ni izdajala strahotne agresije, ki so jo enote JLA izvajale po Pomurju. Le nekoliko bolj mirno je bilo, na hodnikih pravzaprav ni bilo opaziti čakajočih pred specialističnimi ambulanti.

Kot sta nam povedala direktor bolnice Emerik Zver in predstojnik kirurškega oddelka dr. Stefan Kous, so že v torek sprejeli nekatere posebne ukrepe. Odpovedali so vse posege, ki niso nujno potrebni, razen nujnih primerov, se bolnikov ne sprejema, vsi zdravniki in ostalo medicinsko osebje je v pripravljenosti, zagotovili so si večje zaloge hrane in potrebnega medicinskega materiala, z Ljubljano vzdržujejo stalno vezo.

V spremstvu zdravnika smo si ogledali tudi bolnišnično sobo, kjer so ležali trije od šestih obstreljenih fantov, ki so jim do takrat nudili zdravniško pomoč v soboški bolnici.

Enega od poškodovanih so že odpustili, vsi ostali so izven življenjske nevarnosti.

Vojak Roman Brvar je izven življenjske nevarnosti.

Mladega vojaka Romana iz Trojan, ki ga prikazuje tudi fotografija, smo povprašali, kako je prišlo do nesreče.

Dejal nam je: »Zgodilo se je v četrtek okoli osme zvečer, v soboški vojašnici. Kot vse kaže, me je po nesreči obstrelil makedonski vojak, ki je skupaj z mano služil vojaški rok. Bolečine so hude, želim si le, da bi se vse to že enkrat končalo.«

Mladi Radgončani pripravljajo »molotovke«.

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR

Eden od letakov, s katerimi so to noč oblepili Mursko Soboto.

TRIKRATNO BOMBANDIRANJE MURSKÉ SOBOTE

Drugi dan brezobzirnega napada na Republiko Slovenijo je bilo tudi v Pomurju več spopadov z orožjem ob barikadah in mejnih prehodih, letalskih napadov in predaj agresorskih vojakov.

Že zgodaj zjutraj se je enotam teritorialne obrambe predala enota jugoslovanske vojske, ki je bila stacionirana na desni strani mednarodnega mejnega prehoda v Gederovcih, medtem ko se je enota kapetana Kučana, ki je bila na levi strani prehoda umaknila v stražnico na Petanjcih.

Okrog 11. ure se je slovenski vojski predala jugoslovanska vojska s stareši-

orožje in streljali po položajih pripadnikov teritorialne obrambe in po vozilih blokade. Pri tem je bil zadet vhod v vojašnico in ranjena dva vojaka jugoslovanske armade, eden je pozneje podlegel poškodbam. Med pripadniki teritorialne obrambe ni bilo žrtev. Poškodovana so bila vozila in pa dve hiši. Tretji letalski napad je bil zopet namenjen uničenju blokade, vendar pa ni naredil škode.

Enote teritorialne obrambe so izvajale aktivnosti proti enoti jugoslovanske vojske kapetana Kučana, ki je bila v stražnici na Petanjcih. Podobne akcije so bile tudi na traž-

ščinah in Sotini ter ena stražnica v lendavski občini.

Popoldan se je začel tudi velik pritisk za prehod čez reko Muro v Murskem Središču. Tankovska kolona, ki je prišla do blokade na mostu, se je zaustavila in dala ultimatum pripadnikom teritorialne obrambe, da do določene ure umaknejo blokado. Tega niso storili, temveč zagrozili, da bodo blokado (cisterne z bencinom) razstrelili. V ta namen je v lendavski občini bilo organizirano veliko število vozil za blokiranje cest, kar je verjetno odvrglo agresorja, ki se je obrnil in začel prodirati po drugi strani proti Gibini.

Pripadniki teritorialne obrambe in milice so tako rekoč izolirali vojašnico v Murski Soboti. Pogajanja med obema stranema niso dali rezultatov, zato se je vojska odločila za nasilno odstranitev. Ob drugem letalskem napadu ob 17. uri je bila ena barikada zadeta.

nami na Mednarodnem mejnem prehodu v Dolgi vasi, ki je bila nekaj časa obkoljena.

Jugoslovanska vojska je tudi zapustila položaje, ki jih je imela na mednarodnem mejnem prehodu na Hodošu in se umaknila na stražnico na Hodošu.

Že od zgodaj zjutraj je bila postavljena blokada vojašnice v Murski Soboti. Zaradi tega so letala jugoslovanske armade trikrat bombardirala položaje teritorialne obrambe ob vojašnici. Prvi bombni napad, ki so ga izvedli, je bil namenjen uničenju blokade vojašnice proti Markišavcem. Izstreljenih je bilo 4 krat po 2 raketi, ki pa niso zadele cilja. Po tem napadu je teritorialna obramba okrepila blokado pred vojašnico. Drugi bombni napad je bil namenjen uničenju dodatne blokade pred vhodom v vojašnico. Poleg raket so tokrat napadalcu uporabili tudi mitraljezno

vojsko in drugod. V tem času so zasedli stražnico v Trdkovi, iz katere je večina vojakov jugoslovanske armade pobegnila, tiste, ki so ostali, pa so zajeli skupaj z materialnimi sredstvi. Popoldne so iz vojnega plena okrepili blokado okrog stražnice na Petanjcih z minometali in mitraljezi. Tako da so se vojaki skupaj s starešinami predali. Popoldne sta bili zajeti tudi stražnici v Fik-

kjer je bil zaustavljen z barikado.

Pripadniki teritorialne obrambe na območju Prekmurja, kamor edino niso mogle priti tankovske enote jugoslovanske armade, so tudi nudili pomoč v materialnih sredstvih štabu TO na drugi strani Mure. Enote teritorialne obrambe v Pomurju pa so ostale na položajih tudi po napovedanem prenehanju sovražnosti.

VESTNIK-NÉPÜJSÁG

Izdaja podjetje za informiranje Murska Sobotica, Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Ludvik Kováč (namestnik odgovorne urednika Vestnika), Ella Pivar (odgovorna urednica Népujsága). Posebno izdajo so pripravili: Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Feri Maučec, Štefan Sobčan, Jozsef Papp, Endre Gonter, Nataša Juhnov, Nevenka Emel, Naslov uredništva in uprave: Murska Sobotica, Titova 29; Tisk: Pomurski tisk, Murska Sobotica; Posebna izdaja je brezplačna, natisniti smo jo v 2.000 izvodih.

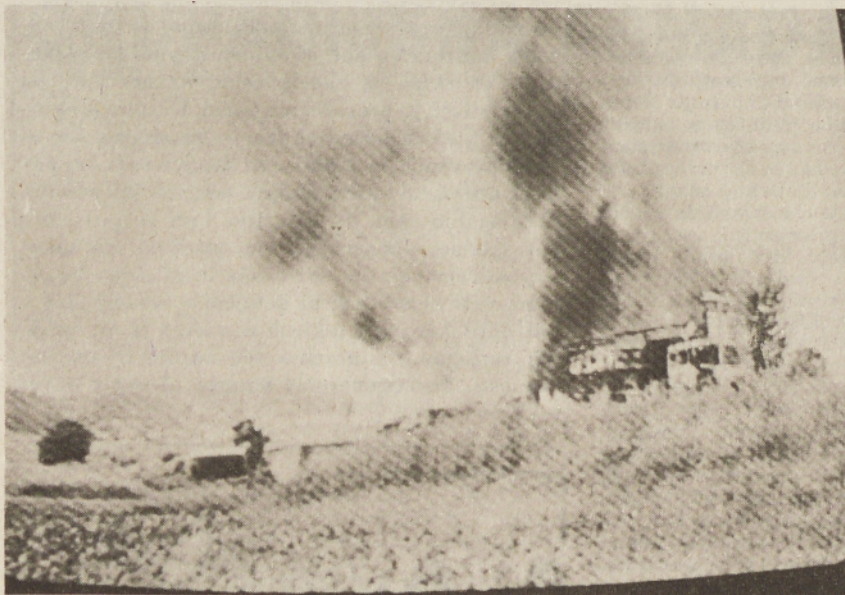
Druga posebna izdaja Vestnika in Népujsága zaradi nevarne izpostavljenosti tiskarne ni bila natisnjena.

Izid je bil predviden za soboto, 29. junija 1991 ob 6. uri v nakladi 2.000 izvodov.

VESTNIK

1
NÉPÜJÍSÁG

POSEBNA IZDAJA · MURSKA SOBOTA, 28. JUNIJA 1991 · KÜLÖNKIADÁS

TANKI V SLOVE- NIJI

POMURSKI JAVNOSTI

Država Slovenija se v prvih dneh svoje samostojnosti srečuje s hudimi preizkušnjami. Doživeli smo okupacijo jugoslovanske armade, s katero se nikakor ne moremo sprijazniti. To je dovolj velik dokaz, da je bila naša plebiscitna odločitev 26. decembra lanskega leta popolnoma pravilna. V tej okupaciji je vidna vsa plitkost neke politike, ki nima prostora v demokratični ureditvi na pragu 21. stoletja. Uničujoč pohod je ponoven dokaz, da je nekaterim malo mar za vse tisto, kar smo ustvarili z žulji svojih rok. Ali bo končno prevladal razum, da se preneha s takim početjem in se začne strpen dialog.

Zato pa je potrebno, da državljanke in državljani ohranimo dostojanstvo in pokončno držo in v teh težkih trenutkih dokazemo pripadnost svoji suvereni državi Sloveniji.

Predsedniki skupščin in izvršnih svetov pomurskih občin

POMURJE ODREZANO OD SVETA

ZADNJE NOVICE

V Pomurju so vojaški helikopterji večkrat preleteli ozemlje, v vojašnico v Mursko Soboto pa so pripeljali tudi dodatne okrepitve. Vojaški helikopterji so vojake pripeljali tudi na mednarodna mejna prehoda na Hodošu in v Gederovcih. Po 20. uri pa smo v Pomurju zabeležili naslednje dogodke:

- Ob 19.56 je prišlo do streljanja med pripadniki teritorialne obrambe in jugoslovanske armade. Vojaki so se umaknili.
- Ob 20.09 so pripadniki teritorialne

obrambe in policije v Radencih zajeli 4 vojake in jih razorožili. Med njimi je tudi podpolkovnik, zajetim vojakom pa so zajeli vozilo.

- Ob 20.40 so miličniki na mejnem prehodu v Kramarovcih razorožili 4 vojake.
- Po 21.00 je prišlo do streljanja tudi na mednarodnem mejnem prehodu na Hodošu.
- Najbolj strah zbujujoča vest pa je prišla ob 21.00, ko smo dobili sporočilo, da je

iz čakovske smeri proti mostu v Petišovcih krenilo 40 tankov. Ti tanki so opremljeni s pontonskimi mostovi. Istočasno je iz Pavlovca proti Ljutomeru krenilo še 8 tankov. Njihov cilj so verjetno mednarodni mejni prehodi v Pomurju.

- Ob 22.00 so v Žerovcih opazili 7 tankov, ki so peljali proti Kamensčaku.
- Ob 22.30 smo dobili sporočilo iz Gederovca, da je prišlo na območju mejnega prehoda do močnega streljanja.

Slovenija, 27. junija 1991

MILAN KUČAN DRŽAVLJANOM SLOVENIJE

Predsednik Predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan je po nočnih premikih oklepnih enot JLA v Sloveniji po televiziji spregovoril državljanom Slovenije. Njegov nagovor objavljamo v celoti.

»Predsedstvo Republike Slovenije je na seji, ki so se je udeležili tudi predsednik Skupščine Republike Slovenije dr. France Bučar, član Predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek, predsednik Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije Lojze Peterle in republiški sekretarji: Janez Janša, Igor Bavčar, dr. Dimitrij Rupel in Jelko Kacin, ocenilo razmere v Republiki Sloveniji po nočnih premikih oklepnih enot JLA z Vrhovne proti letališču Brnik in iz nekaterih krajev Hrvaške proti Sloveniji. Med sejo je predsednik IS Skupščine Republike Slovenije Lojze Peterle prejel telegram V. vojaškega območja, v katerem je rečeno, da bodo brezpogojno izvršili nalogo prevzema vseh mejnih prehodov in zavarovanja državne meje, ki jim jo je včeraj ponoči sprejetimi sklepi naložil ZIS, ter da bodo pri tem zlomili odpor in postopali po pravih vojne uporabe enot. Predsedstvo je oceni-

lo, da predstavljajo premiki enot JLA, sporočilo V. vojaškega območja in nasilnost ter brezobzirnost posega jugoslovanske vojske agresijo na samostojno in suvereno Republiko Slovenijo ter poskus njene trajne okupacije. Slovenija bo na to agresijo odgovorila tako, da bo uporabila vsa sredstva, ki jih ima na voljo, da zavaruje svojo suverenost. Predsedstvo Republike Slovenije je ukazalo Teritorialni obrambi Slovenije, da če bo potrebno, tudi z orožjem zaščiti objekte in komunikacije, ki so osnovnega pomena za življenje ljudi v Republiki Sloveniji in za zavarovanje njene suverenosti. Predsedstvo Republike Slovenije poziva vse Slovence in državljane Republike Slovenije, oficirje v jugoslovanski armadi in vojske na služnju vojaškega roka, da zavrnejo sodelovanje v agresivnih dejanjih proti lastni državi in lastnemu narodu. Predsedstvo poziva tudi pripadnike drugih narodov in narodnosti, državljane drugih jugoslovanskih republik, da ne sodelujejo v nasilnih dejanjih, ki so nezakonita tudi po pravem redu SFRJ in ki lahko privedejo po nepotrebnem do človeških žrtev, saj jim v

teh razmerah Republika Slovenija žal ne more več zagotavljati varnosti. Organi Republike Slovenije zahtevajo od jugoslovanske vlade, da ustavi vse aktivnosti jugoslovanske armade v Sloveniji. Republika Slovenija je sklenila takoj odpoklicati vse svoje predstavnike v zveznih organih. Dokler agresija ni ustavljena, tudi ni mogoče dogovarjanje o vsch vprašanjih, ki so ostala odprta po razdružitvi Republike Slovenije s SFRJ in ki smo jih želeli reševati mirno in sporazumno. Predsedstvo Republike Slovenije je pozvalo tudi predsednike in predsedstva vseh drugih jugoslovanskih republik, da obsodijo agresijo vojske proti Republiki Sloveniji in da pozovejo svoje državljane pripadnike JLA, naj v njej ne sodelujejo. Dokler se agresija ne ustavi, je Republika Slovenija prisiljena preklicati svojo ponudbo za nadaljevanje pogovorov o oblikovanju skupnosti suverenih držav na ozemlju dosedanje SFRJ. Organi Republike Slovenije so se že obrnili na sosednje in druge evropske države ter na svetovno javnost in jih obvestili o agresiji, na njeno samostojnost in suverenost.«

POZIV PREDSEDNIKOM DRUGIH REPUBLIK

Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan je poslal vsem predsednikom drugih jugoslovanskih republik poziv z naslednjo vsebino: »Poveljstvo V. armadnega območja nas je obvestilo, da z vsemi razpoložljivimi močmi prevzema nadzorstvo nad ozemljem Republike Slovenije. Ta sklep je začela takoj uresničevati na sistematičen in brezobziren način. Dejanje je agresija in poskus trajne okupacije neodvisne Republike Slovenije, ki lahko med drugim tudi dramatično obremeni naše nadaljnje medsebojne odnose. Predlagamo vam, da odločite tudi vi opredelite kot takšno, obenem pa vas prosimo, da takoj odpokličete vojaške obveznike in oficirje, državljane vaše republike, ki delujejo v enotah JLA v Sloveniji, ker jim v takšnih razmerah iz razumljivih razlogov ne moremo več zagotoviti osebne varnosti. Ta odgovornost namreč ni več v naših rokah.«

ZVEZNI UKREPI IN STALIŠČA – ZVEZNI UKREPI IN STALIŠČA

Prebivalci Slovenije,

Z odločitvijo Zveznega izvršnega sveta in v skladu z ustavnimi pooblastili, Zvezni sekretariat za notranje zadeve in enote Jugoslovanske ljudske armade prevzemajo nadzor nad državno mejo.

Ta korak je izsiljen. Neposredno so ogroženi teritorialna integriteta Jugoslavije, mir in varnost prebivalcev in izvrševanje mednarodnih obvez, ki jih ima SFRJ.

Prebivalci Slovenije,

Ostanite doma in na svojih delovnih mestih. Ne dovolite da vas zlorablajo zoper vaših življenjskih interesov.

Vabimo vas na mir in sodelovanje!

Enote Zveznega sekretariata za notranje zadeve in JLA bodo svoje naloge izvrševale dosledno in energično.

Vsak odpor bo zlomljen.

S takšnimi letaki so vojaška letala včeraj med deseto in pol enajsto uro preplavila ozemlje samostojne republike Slovenije.

KDO JE PREKRŠIL POOBLASTILA?

Sekretariat za informiranje Zveznega izvršnega sveta je poslal javnosti nasledjo informacijo:

»Kaotično stanje in nasilje v Sloveniji ni izzval niti Zvezni izvršni svet niti JLA. Zato so odgovorne oblasti v Sloveniji. Po pojasnjevanju sekretariata za informiranje Zisa gre za odcepitev in ne razdružitve. To je razvidno iz pisma Milana Kučana državljanom, v katerem jih obvešča, da je Skupščina Slovenije 25. junija sprejela ustavni zakon o neodvisni in suvereni Republiki Sloveniji. V pismu je tudi rečeno, da je Slovenija prevzela svo suverenost in oblast na svojem ozemlju in želi postati članica OZN. Drugo nasilje slovenskih oblasti pomeni prihod teritorialne obrambe na carinarnice in prisila zaposlenih, da sklenejo delovno razmerje z Republiko Slovenijo. Podobno se je zgodilo na letališčih v Ljubljani in Portorožu, kjer so zamenjali upravnika. Policija je zamenjavo upravnika v Mariboru preprečila in zato to letališče ni zaprto. Zvezna vlada si še naprej prizadeva, da stanje reši po mirni poti. Kot je znano, ni zanesljivo, da bo Lojze Peterle, predsednik IS Slovenije, prišel danes v Beograd, čeprav je bilo to dogovorjeno s premierom Markovićem. Za zdaj ni informacij, da je JLA prekoračila pooblastila, ki jih je dobila od Zisa in prej od predsedstva SFRJ in Skupščine SFRJ.«

AGRESIJA IN ODPOR

IZ IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE LOJZETA PETERLETA NA TISKOVNI KONFERENCI

JLA JE OKUPACIJSKA ARMADA

Predsednik vlade Lojze Peterle je novinarjem v Cankarjevem domu včeraj dopoldne pojasnil rezultate sestanka predsedstva in svojega pogovora z zveznim premierom Markovičem.

Uvodoma je Lojze Peterle poudaril, da vse to, kar se dogaja na ozemlju Republike Slovenije, ni v popolnem soglasju s tem, kar je želel Zis, ko se je odločil o tem, da bo prevzel vso kontrolo na mejah in vzpostavil institucije federacije v Sloveniji. Po drugi strani pa je tudi možna razlaga, da je Zis zelo natančno seznanjen s tem, kako stvari potekajo. »Vsak odpor bo zlomljen«, piše na koncu pisma generala Kolska, enako piše tudi na letakih, ki so jih včeraj dopoldne trosila vojaška letala.

Lojze Peterle je v nadaljevanju povedal, da se je predvčeršnjim zelo dolgo pogovarjal s predsednikom zvezne vlade Markovičem o vprašanih, ki so ostala odprta po osamosvojitvi in za katera so se dogovorili, da jih bodo skušali rešiti sporazumno.

Razmere v Sloveniji pa so sedaj čisto drugačne. To kar se je zgodilo, ocenjuje predsednik vlade Republike Slovenije kot brezhibno agresijo JLA, ki ima formalno podlago v sklepkih Zisa s seje 25. junija »Markoviču sem pisal pismo«, je v nadaljevanju povedal Lojze Peterle, da si je s tem zapravl ves ugled in zaupanje v Jugoslaviji, da nas je to dejanje spravilo v še globjo nesrečo, ki že sicer ni majhna. Namesto da bi gospod Marković podprl demokratični korak Slovenije kot začetek procesa suverenizacije jugoslovanskih republik in s tem ustvarjanja možnosti za novo skupnost samostojnih držav, je raje uporabil silo, ki je bila povsem nepotrebna in nesmiselna. Vse, kar smo storili z učinkovitim prevzemanjem oblasti, se je zgodilo na izredno miren, mehak način. Rad bi poznal državo, ki je svojo suverenost začela na bolj blag način kot Slovenija. Žal nadaljevanje ni tako. Mi protestiramo proti uporabi vojaške sile, ki ima v Sloveniji že sedaj, po osmih urah, gospodarske, materialne in

politične posledice. Glede na to, kar se je zgodilo in kako se je zgodilo, lahko poslej imenujemo JLA v Sloveniji samo še okupacijska armada. Tega izraza do sedaj nismo rabili.

V nadaljevanju je Lojze Peterle povedal, da je slovenska vlada zahtevala od Zisa, da takoj preneha z aktivnostmi na območju naše republike, razen s tistimi, ki so v našem interesu in glede katerih smo se že davno dogovorili in so Markoviču tudi dobro znane.

Republika Slovenija je za pogovore še naprej odprta, vendar mora za to biti izpolnjen določen pogoj. Ta pogoj je, da se JLA mora posvetiti svoji obrambni vlogi, ne pa da funkcionira kot instrument centralističnega discipliniranja Slovenije po obrazcu, po katerem ta država Jugoslavija ne more preživeti. Torej se mora armada vrniti v vojašnice, potem je slovenska vlada pripravljena nadaljevati pogovore. Je pa vlada v stalni vezi z Zisom, da bi za vsako ceno preprečili nadaljno agresijo.

PROTEST IZSELJENCEV IN ZDOMCEV

Slovenski izseljenci in zdomci v Zvezni republiki Nemčiji, ki se združujemo v okviru slovenskih katoliških župnij, najostreje obsojamo grob poseg jugoslovanske armade na ozemlju Republike Slovenije. Osupli z ogorčenjem ugotavljamo, da je ravnanje jugoslovanske armade proti demokratični volji slovenskega naroda, ki je te dni doseglo vzpostavitev slovenske državnosti in samostojnosti. S tem so grobo prizadete svoboda in najosnovnejše pravice slovenskega naroda. Obenem dajemo vso moralno podporo in priznanje legalnim predstavnikom slovenske demokratično izvoljene oblasti, ki je izvedla po pravi poti in z modro odločnostjo plebiscitarno odločitev prebivalcev Republike Slovenije.

Janez Pucelj,
izselj. duhovnik

ZVEZNI UKREPI IN STALIŠČA – ZVEZNI UKREPI IN STALIŠČA

NOVA VODSTVA CARINARNIC V SLOVENIJI?

Od Zvezne carinske uprave iz Beograda smo prejeli uradno informacijo, da najnovije odločitve Zveznega izvršnega sveta o zagotovitvi plačila carin in drugih uvoznih dajatev, ki je začela veljati 26. 6. opolnoči, Republika Slovenija ne spoštuje. Ta Republika, piše v uradni informaciji Zvezne carinske uprave, preusmerja sredstva od carin in drugih uvoznih dajatev v republiko, namesto v zvezno blagajno. Zaradi tega bo Zvezna carinska uprava namesto upravnikov carinarnic v Sloveniji postavila novo vodstvo, glede na to, da sedanji ne upo-

štejajo zveznih navodil zaradi izjave, da so od 26. 6. v delovnem razmerju Carinske službe Slovenije.

Kot piše v informaciji sekretariata zvezne vlade za informiranje, delavci carine v Sloveniji odklanjajo sodelovanje z inštruktorji Zvezne carinske uprave. Glede na to, in ker je po mnenju Zveznega izvršnega sveta odločitev o osamosvojitvi Slovenije nelegitimna, bo uvedla Zvezna carinska uprava na območju Republike Slovenije določene ukrepe za zagotovitev normalnega delovanja carinske službe Jugoslavije.

MORATORIJ NA ODLOČITVE REPUBLIK?

Včeraj popoldne smo iz Beograda uradno izvedeli, da bo Zvezni izvršni svet med sejo po vsej verjetnosti predlagal trimesčni moratorij na vse enostranske odločitve republik in ob tem preklical tudi svoje sklepe, sprejete na seji 25. junija.

GRAČANINOV OPOZORILU BAVČARJU

Zvezni sekretar za notranje zadeve Petar Gračanin je poslal zahtevo sekretarju za notranje zadeve Republike Slovenije Igorju Bavčarju, naj jugoslovanskemu sekretariatu za notranje zadeve omogoči, da na miren način uresniči svoje obveznosti prevzema nadzora prehoda državne meje v skladu s 1. točko odloka zvezne vlade z dne 25. junija 1991. Jugoslovanski notranji minister Igorja Bavčarja obvešča, da je prišlo na ozemlje naše

države potrebno število inšpektorjev in drugih delavcev zveznega sekretariata za notranje zadeve in ga opozarja, da bi morebitni ukrepi in dejavnosti za otežitev dela teh organov pomenili protiuustaven, nezakonit in kazniv poskus preprečitve izvršitve sklepov pristojnih zveznih organov. Posledice takšnega neodgovornega ravnanja, pravi jugoslovanski notranji minister, bodo nosili organi za notranje zadeve Republike Slovenije.

EN DAN Z AVTOM PO OBMEJNIM KRAJEM SLOVENIJE, AVSTRIJE, MADŽARSKO IN HRVAŠKE

ZLE SLUTNJE OB PRELETIH KROKARJEV

Četrtek, 27. junija 1991. Kmalu po 7. uri odinim na pot v sosednji Avstrijo in Madžarsko, da bi zbral utrip v obmejnih mestih dveh sosednjih pravkar osamosvojenih Republik Slovenije. Najprej se ustavim na najnem prelohu v Gornji Radgoni. Dovolijo mi poslikati vhod iz avstrijske smeri in na filmski trak ujamej novo slovensko zastavo in napis REPUBLIKA SLOVENIJA, ki je dan prej zamenjal napis SFR Jugoslavija. Po radiu zaslišim grozno vojaških oblast, da bodo vojaki zasedli mejne prehode. Kmalu zatem prispe v Radgono skupina teritorialcev, odločna, da se zoperstavi.

Mejo prestopim v Gederovcih, kjer ni zaznati izrednega stanja. Pot me vodi po avstrijski Stajerski in Gradiščanskem. Lepi deželi in mirni ljudje. Kot slišim po radiu, se pri nas doma napetost stopnjuje. Med potjo ne vidim avstrijske vojske oziroma njenih premikov. Tudi na mejnem prelohu med Avstrijo in Madžarsko Heiligenkreutz-Monoster je običajen dan. V Monosteru, kjer se ustavim, ljudje sprašujejo, kaj se pravzaprav dogaja v Sloveniji, in vedo povedati, da je »počilo« na Kuzmi Madžarsko-slovensko mejo prestopim na prelohu Bajansenye-Hodoš. Na madžarski strani je veliko mejne policije, na našem prelohu pa kot običajno, le da so na njem tokrat še teritorialci. Zunaj preloha za kratek čas postanem. Z bližnje opazovalne postaje me gleda vojak z daljnogledom. Zapeljem se naprej. Pred Hodošem vozilo - cestna zavora, ki jo uspej obvozili, pri čemer tvegam, da se bom prevrnil v jarek.

Naslednja točka je mejni prehod Dolga vas-Lenti. Tja me vodi pot skozi odročne kraje, kjer ni cestnih zapor. Pred Dolgo vasjo naletim na tovornjak, postavljen čez cesto. Ker vas poznam, se prebijem po poljski poti. Pred mejnim prelohom v Dolgi vasi zapira cesto buldožer. Milica najde razumevanje in teritorialcev požene stroj ter mi tako omogoči prehod. Pot čez mejni prehod gre gladko, brez formalnosti. Tudi na madžarski strani, le da me tu »okupira« skupina radovednih delavcev policije in carine ter sprašuje o dogajanjih. S tem sem dobro seznanjen, saj imam med potjo vse-skozi odprt radio. Ne uide mi nobena vest o premikih jugoslovske armade in ne o odločenosti slovenskega vodstva in vsch državljanov Slovenije, da obranimo pravkar pridobljeno samostojnost. Čutim, da se bo za to treba še in še boriti. Žal ne le za okroglo mizo, ampak tudi z orožjem. Teža ne madžarski strani med vožnjo od

Lentija do Letenja, ki pa meji že na Hrvaško, ne vidim. Kaže, da se Madžari (šc) ne čutijo ogrožene, čeprav se tudi njihovi meji, približuje vojska Okupatorska vojska! Tako jo imenuje naš predsednik vlade g. Lojze Peterle. Sopotnik Albert Abraham, ki je že večkrat potoval čez ta prehod, pa pravi, da mejne »formalnosti« na

niji in ne tudi proti Hrvaški. V Murskem Središču, kjer so pred dnevi agitirali za Evropo brez meja - meja! Na sredini mostu čez Muro je avtomobilska cisterna, prehoda pa teritorialci ne dovolijo. Hrvaški redarji promet usmerjajo proti Martinu na Muri. Tudi sam zavijem v to smer in poskušam priti v Prekmurje čez most pri

tem prelohu nikoli niso bile tako toge. Tudi število delavcev na meji je (pre)veliko. Na drugi strani meje je Hrvaška in mesto Goričani. Prav zanima me, ali je tudi v tej državi, ki se je osamosvojila isti dan kot naša, le hrvaška zastava. Ne, ob njej je še jugoslovska zveza, napisa pa sta dva: SFR Jugoslavija in REPUBLIKA Hrvatska. Vodja mejne milice, ki ga zaprosim za dovoljenje, da bi to poslikal, me vljudno »sprepriča«, da to lahko storim kdaj drugič, samo danes ne. Je dobro informiran o tem, kaj se dogaja v Sloveniji. V bližnji restavraciji gledajo program slovenske televizije, ki prikazuje premike vojske in odločnosti državljanov Slovenije, da ne popustijo pritiskom.

Vožnja po Medžimurju proti Murskemu Središču teče nemoteno. Nobenih cestnih ovir! Le s čim smo se tako zamerili armadi, da nas skuša okupirati? S tem, da jemljemo državnost resno in da hočemo biti gospodar na svoji zemlji? Čudi me, da ukrepa le proti Slove-

Razkritju. Teritorialci, še bolj pa cestne ovire tega ne omogočajo. Morda bo šlo pri Radencih? V Hraslju-Moti je znova cestna ovira - tovornjak. Domačini uvidijo, da sem njihov človek, zato povedo za drugo pot, in res se prebijem do Radence. Pred križiščem pri hotelu Radim znova cestna ovira. Čez most ne morem, ampak zapeljem čez potoček in se prebijem do restavracije Vikend. Telefoniram v redakcijo. Tu zveim, da bo izšla posebna številka in da moram čez Muro. Res imam srečo, saj se peš prebijem z zadnjo skupino, ki ji

teritorialci omogočijo varen prehod, kajti mostovi so minirani. Avto ostane na drugi strani. Med prehajanjem reke vojaški helikopterji parajo nebo. Občutek je neprijeten in zdi se mi, da so krokari. Nasproti pripelje naša fotoreporterka Nataša Juhnov in tako je celodnevne potovanja konec. In kaj bosta prinesla noč in jutrišnji dan?

Štefan Sobočan

ŠE OKROG TRISTO FANTOV IZ POMURJA V JLA

V sedanjih razmerah so najbolj zaskrbljeni starši otrok, ki služijo vojaški rok v JLA. Teh je še približno 300. Največ jih je iz soboške občine 142, ljutomerske 70, lendavske 40, medtem ko iz radgonske občine nismo mogli dobiti podatka. Nekaj je tudi rezervistov, ki pa tokrat niso bili vpoklicani. Mnogi med njimi pa so se oglašili na štabih TO ker nočejo v JLA. Na teritorialni obrambi pa se tudi oglašajo fantje ki so te dni na vojaškem dopustu.

IZVRŠNI SVET SO MURSKA SOBOTA

PRIPRAVLJENI ZA UKREPANJE

Včeraj so se v Murski Soboti sešli v okrnjeni sestavi člani izvršnega sveta skupščine občine. Kot nam je povedal Slavko Horvat, odgovoren za kmetijstvo, v tej občini za zdaj ni pomanjkanje hrane: na ustreznih mestih so določene zaloge, zato ne bodo izvajali posebnih ukrepov. Pač pa je pomanjkanje bencina, vendar ne zato, ker ga rafinerija ne hi imela, ampak ker se je nenadoma povečal nakup in v krajšem času niso mogli pripeljati novih količin. Vzrok za to so tudi cestne barikade. Na seji izvršnega sveta so dobili posamezni člani določene naloge zaradi ukrepanja oziroma organiziranja preskrbe in drugega. Sicer pa imajo za izredne razmere načrte, kako ukrepati.

VELIKA PRIPRAVLJENOST LJUDI ZA SODELOVANJE

Sekretariat za ljudsko obrambo občine Ljutomer je v večji pripravljenosti že vse od nedelje - od takrat delajo zaposleni v tih izmenah 24 ur na dan. »Mi smo pravzaprav servis za naše oborožene sile in edini v občini, pooblaščen za izdajanje pozivov,« je povedal šef Anton Kosi. Njihova naloga je, da zagotovijo stoddostno zasedenost enot z ljudmi in tehničnimi sredstvi, zato so izdali precej več pozivov, kot je bilo potrebno za izpopolnitev enot. Načrt blokad je bil izdelan že prej, prav tako so že prej podpisali dogovore o vključnosti tovornjakov in gradbenih strojev. V torek so jih obvestili, da morajo biti v pripravljenosti, ukaz za uporabo vozil pa so prejeli včeraj zjutraj. Ukaz za zaprtje cest so prejeli šele včeraj dopoldne okrog 11. ure. Blokade so okrepli z zasebnimi prevozniki, okrog 13. ure pa so prejeli tudi ukaz o blokadi železniške povezave Stročja vas-Miklavž-Ormož. Nad Ljutomerom so letala trosila letake s fašistoidno vsebino.

Z AVTOBUSI SAMO DO PETANJEC IN DOKLEŽOVJA

Z blokado mostov na reki Muri v Petanjcih in Dokležovju se je prekinila cestna povezava preostalim Pomurjem. Kot nam je povedal prometnik Stefan Žganjar, so včeraj popoldne avtobusi vozili vsak drugi termin po vznem redu do Petanjec oz. Dokležovja, kjer so putniki izstopili in pot nadaljevali peš. Avtobusi so normalno vozili v lendavsko smer in na Goričko. Kako bo danes, nihče ne ve. Veliko avtobusov voznega parka soboškega prevoznika je ostalo zunaj Prekmurja, šoferjem pa so naročili, da naj najdejo zase in za vozila kolikor talikor varna mesta.

Pet ur iz Ljubljane

Predsednik Skupščine občine Ljutomer se je udeležil Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani. Kot je rekel, se še nikoli ni tako dolgo vračal v Ljutomer. Sofer se je izkazal kot zelo dober - uspela sta se prebiti do Ljutomera, pa čeprav šele po petih urah in več po travniških kot cestah.

O podobni izkušnji nam je govoril tudi Jože Filipič, ki pa je bil na poti s tovornjakom, ko so ga presenetile izredne razmere. Po večurni vožnji skozi neznane kraje in po prašnih poteh mu je uspelo priti domov.

POVEČANI NAKUPI V POMURSKIH TRGOVINAH

Kritični položaj v Republiki Sloveniji je vzrok, da so pomurske gospodinjice včeraj nakupovale nekoliko več kot v normalnih razmerah. Predvsem se je povečalo povpraševanje po osnovnih življenjskih artiklih, kot so moko, olje, sol in sladkor. Kot nam je povedal Jože Kovač, glavni direktor Potrošnika, je osnovni problem trgovine v dostavi, ta je namreč vezana na tri mostove, prek katerih je prevoz nemogoč. Zato so pri Potrošniku naredili seznam osnovnih življenjskih artiklov in v skladu s tem tudi ukrepani. Pri sladkorju in soli ni nobenega problema, večji je pri olju in pralnem prašku. Zato so včeraj opolnili omejitveni nakup olja in pralnega praška na 3 litre oz. 3 kilograma. Pa ne zaradi tega, ker bi hoteli prodajo omejiti, ampak zaradi komercialnih zalog. Zaloga Potrošnika so relativno velike, razloga za preplah ni, je pa razlog za gospodarno in racionalno nakupovanje. Ukrep omejitve nakupa olja in pralnega praška je začasn, kako dolgo bo trajal, je odvisno od cestnih zapor.

ZELO NAPETO V DOLGI VASI

Prvi dan slovenske samostojnosti so bili tudi na narodnostno mešanem območju lendavske občine občani prepadeni, saj so bile kmalu po 8. uri ceste proti mejnemu prehodu zaprte. Teritorialna obramba je postavila na cesto barikade – cisterne in druge težke stroje, da bi preprečila morebitni prodor motoriziranih enot do mejnega prehoda. Kljub temu so vojaki JLA iz kasarne v Lendavskih Goricah in Žitkovcih okoli 13. ure obkolili mejni prehod, ki ga varujejo enote teritorialne obrambe in milice. Po ocenah starešine teritorialne obrambe in poveljnika enote obmejnne milice je mejni prehod obkolilo kakih sto vojakov. Vodstvo enote, ki je obkolilo mejni prehod, je postavilo ultimatum enotam TO in milice, naj se do 14. ure predajo in prepustijo mejni prehod JLA. To se seveda ni zgodilo, saj so ultimatum v nameri, da zaščitijo mejni prehod zavrnili. Še vedno ga varujejo enote TO in milice, ki so dobile tudi okrepitev. Ko se nas je nekaj novinarjev iz Dolge vasi peš napotilo na mejni prehod, nas vojaki niso ovirali, vendar pa povedali, da ne smejo nositi s seboj fotografskih aparatov. Z njimi smo se želeli pogovarjati, posebno še s poveljnikom te enote, ki je slovenske narodnosti in menda doma iz naših krajev, vendar je pogovor odklonil in tudi vojakom ni dovolil, da bi se pogovarjali z nami. Na mejnem prehodu smo zvedeli, da so tudi na madžarski strani cariniki zapustili svoje delovno mesto in da so tam enote madžarske vojske. Prehod je omogočen samo madžarskim državljanom, ki se vračajo domov, in nekaj avstrijskim turistom, ki so bili na zdravljenju in odhodu v hotelu Lipa. Slišati je bilo, da bo vojska skušala zavzeti mejni prehod iz zraka s pomočjo helikopterjev, zato se ozračje čedalje bolj zaostrojuje. Do večernih ur ni bilo opaziti, da bi se enota JLA umaknila. Tudi helikopterjev ni bilo, tako da si obe strani, teritorialna obramba in milica ter enota JLA gledajo iz oči v oči in čakajo na povelja.

Lendava je praktično odrezana od drugih krajev, saj je ustavljen ves promet tudi na cesti proti Murskemu Središču, ki vodi na Hrvaško, ter cesti Dolga vas-Dobrovnik.

Najtežje je ljudem kakih desetih domačij, ki so v neposredni bližini mejnega prehoda, saj jim vojska ne dovolj, da bi delali na svojih njivah in ne pušča z vozili proti Lendavi. Lahko gredo le pes.

Položaj v lendavski občini je torej zaostren, ljudje so začeli kupovati večje količine hrane, upajo pa, da se bo vse mirno izteklo, da bo prevladal razum, vsi pa podpirajo slovensko predsedstvo in pozdravljajo samostojnost slovenske države.

POSKRBELE ZA PREVOZ DELAVCEV

V Ljutomeru se je včeraj popoldne na izredni seji sestel izvršni svet, sodelovali pa so tudi predstavniki strank.

Sprejeli so sklepe, ki naj bi ublažili skrajno napete razmere in nevedčnosti, ki so jih povzročile blokade cest. Prvi sklep se nanaša na prevoz delavcev. V sodelovanju s policijo in teritorialno obrambo so organizirali prevoz delavcev, tako da so lahko vsi pravočasno prišli na domove. Drugi sklep se nanaša na vrtee. Vsem v občini so poslali pozive, naj uvedejo dežurstva in po potrebi organizirajo varstvo za otroke, katerih starši ne bi mogli pravočasno priti ponje.

Ker so prebivalci začeli množično nakupovati najosnovnejša živila, so sprejeli tudi ukrep, da lahko trgovske organizacije prodajo kupcem le po en izdelek posamezne vrste – prodaja je torej omejena, pa ne zato, ker bi blaga zmanjkovalo, ampak ker je motena preskrba.

Tudi Petrol že nekaj časa ne toči dodatnih količin benzina, ampak le v avtomobilske rezervoarje.

Tudi služba drožbenega knjigovodstva je zahtevala dodatno zaščito svojega objekta, vendar so strokovni organi menili, da je to naloga narodne zaščite, ki je v pristojnosti (sporazumno) krajevnih skupnosti. Ljutomerski izvršni svet je samoiniciativno organiziral dežurstvo, kajti tudi predstavniki podjetij in drugi se večkrat oglašajo in iščejo nasvete.

OVIRAN RAZVOJ RADENSKE

Kot smo izvedeli včeraj zvečer, so cestne blokade onemogočile normalen razvoj Radenske mineralne vode. V zgodnjih dopoldanskih urah so uspeli natovoriti le 49 tovornjakov, toliko jih je namreč pred cestno blokado uspelo priti v obrat. Delavci so v dopoldanski izmeni delali normalno, popoldansko pa sklenili ob 19. uri, da bi delavci varno prispeli

na svoje domove. Dogovorili so se, da bodo danes poskušali normalno obratovati, za stroje v proizvodnji pa naj bi prišli samo tisti, ki lahko to storijo brez tveganja. Kot smo zvedeli, so tanki včeraj v Mariboru popolnoma uničili tovornjak enega najstarejših prevoznikov mineralne vode Radenske Stanka Škrgeta.

IZJAVA NAČELNIKA UNZ DARKA ANŽELJA VČERAJ OB 20. URI

PREKMURJE JE ODREZANO OD SVETA

Pred sklepom redakcije posebne izdaje Vestnika smo pri načelniku UNZ za Pomurje Darku Anželju poiskali zadnje informacije o položaju na mejnih prehodih, mostovih in cestnih zaporah.

Enote JLA so blokirale vse mejne prehode v Pomurju. Gornja Radgona je edini mejni prehod, ki je tačas še odprt. Mejni prehod Gederoveci je blokirani, menijo, da je tam čez 80 pripadnikov JLA, prav tako je blokirani mejni pre-

hod Kuzma, tam je 18 vojakov, in prehod Hodoš, kjer je bil desant in kamor so pozno popoldne s helikopterji dovažali dodatne enote JLA. Prehod čez mejo tudi ni možen v Dolgi vasi, kjer je po oceni okoli 50 vojakov JLA, ki so dali ultimatum, da bodo uporabili orožje, če se prehod ne bo predal. Zaenkrat do uporabe orožja še ni prišlo.

Blokirani so tudi mostovi, in sicer v Petanjcih. Dokležovju, Razkrižju in Murskem Središču. Prehod

čez mostove ni možen tudi za pešce.

Kaj bo jutri, ali bomo lahko šli na delo in ali bo omogočena kolikor toliko normalna cestna komunikacija, na to Darko Anželj ni mogel odgovoriti. Položaj se spreminja iz trenutka v trenutku in je nemogoče napovedovati, kaj se bo dogajalo. Še vedno velja povelje, da slovenska vojska orožja ne bo uporabila prva, če bo prisiljena, pa bo storila tudi to.

Najhuje v Ormožu

ENOTE TERITORIALNE OBRAMBE VSE OD JUTRA BRANILE ORMOŽ – PRED NOČJO SE JNA NI USPELA PREBITI ČEZ DRAVSKI MOST.

Podoba Ormoža je prav grozljiva. No-snico drugi smrad, ki je značilen za rakete, mine in druge izstrelke. Glavno križišče ni imelo več prave podobe, asfalt je bil razrit, stekla na izlozbah razbita. Okrog 19. ure se je moralo 7 tankov, ki so prispeli iz smeri Središča ob Dravi, umakniti iz glavnega križišča Ormoža. Po izjavah očividcev se je zgodila tudi nesreča, ko je vojak JA po nesreči ustrelil svojega komandirja. Tanki, ki so poskušali priti teritorialni obrambi za hrbet, niso uspeli prebiti barikade. Pot so jim zapirali tovornjaki, naloženi z gramožom, in avtobus. Ko so se umaknili, so bila vozila uničena, električni drogovi pa upognjeni do tal. Ljudje, ki so

se šele sedaj opogumili in se odpravili proti glavnemu mostu, so lahko hodili le po pločnikih, kajti v travi so bile mine. Po cesti navzdol je tekla nafta, na mostu pa so se se vedno kadili razstreljeni in zažgani stroji. Tanki na drugi strani reke Drave niso uspeli prebiti barikade na mostu. Čeprav so jo obstreljevali, je bila ovira še vedno prevelika. Gostilno nasproti mosta čez Dravo so prav tako obstreljevali z raketnimi izstrelki. Številni osebni avtomobili, parkirani pred njo, pa brez stekla in preluknjani. Najbolj grozljiv pa je bil pogled na tanke, ki so se neprestano premikali na drugem bregu reke Drave.

bhp

TISKOVNA KONFERENCA JELKA KACINA

– Na ozemlju Republike Slovenije in Hrvaške je skoncentriran velik del transportnih zmogljivosti jugoslovanskega vojaškega letalstva, tu je večina transportnih helikopterjev, s katerimi prevažajo pripadnike zveznega odreda milice na posamezne mejne prehode.

– Kar zadeva mejne prehode, je bilo prvo obstreljevanje na mejnem prehodu Jezersko, kamor sta prispela dva oklepna transporterja in iz topov streljala na obmejne objekte, tako da so granate letele tudi na ozemlje Republike Avstrije. Po krajšem spopadu so enote jugoslovanske armade zasedle mejni prehod Jezersko in ga ta hip obvladujejo.

– Poleg Jezerskega so doslej enote jugoslovanske armade zasedle še mejni prehod Učaja na meji z Republiko Italijo, to je manjši mejni prehod na skrajnem zahodnem delu

Nadzirajo pa tudi mejni prehod Kozina oz. Krvavi potok. – Ob 15.15 je bil helikopterski desant na območje mejnega prehoda pred karavanskim predorom, vendar enote armade do predora niso prišle. Je pa le-ta zaprt z avstrijske strani.

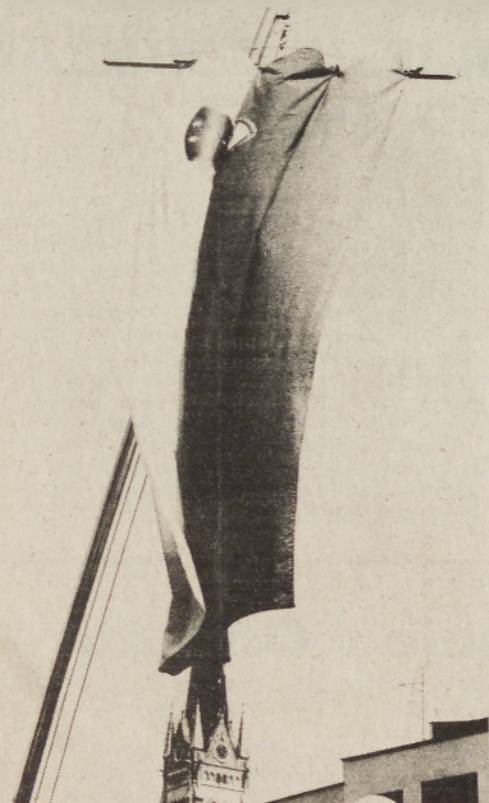
– Najhujše posledice obstreljevanja doslej pa so bile v Ormožu. Tam je bila barikada na mostu, pred katero so se oklepna vozila ustavila in je bilo očitno, da prek me ne bodo mogli. Zato se je starešina jugoslovanske armade odločil za vpad v mesto in uporabil pehoto. V obstreljevanju, ki je sledilo, in v uhčnih bojih je hudo ranjen oficir jugoslovanske armade. Ranjena sta dva civilista in dva pripadnika teritorialne obrambe. Obstreljevanja v Ormožu se nadaljuje, ker poskušajo enote armade nasilno zasedati mesto.

– Kar zadeva neposredno

območje obrambe barikad uporabljati tudi orožje, moram reči, da je šlo za zelo selektivno uporabo. Mi se nismo odločili za umičevanje oklepnih vozil, ampak za njihovo onesposobitev. Zato pripadniki teritorialne obrambe teh tankov ne uničujejo, ampak jih samo onesposobljajo in med posadkami onesposobljenih tankov parkiramo in tako otrov, čeprav je bilo nekaj ustreljenih oklepnih vozil, ampak so ostali oklepni tanki, ki so bili onesposobljeni.

– Poslabšo zanimiv se mi zdi podatek, da je število pripadnikov jugoslovanske armade, ki so zapustili svoje enote in se pridružili enotam teritorialne obrambe, že doseglo število več oseb, med njimi so tudi aktivni vojski starešine. Za sprejem v teritorialno obrambo pa prosijo tudi družinski člani republik v

PRVI IZZIV NA KUZMI

Od srede zvečer slovenska zastava na Trgu zmagave v Murski Soboti. /Foto: N. Juhnov/

Prva vznemirljiva novica za prebivalstvo iz Pomurja po samostojnosti in neodvisnosti države Slovenije je prišla v sredo zjutraj z mednarodnega mejnega prehoda na Kuzmi. Miličnika patrolje PMM Kuzma, ki sta po razporedu varovala objekt, sta v gozdčku nad objektom zaslišala govorjenje. Ko sta prišla do obronka, sta zagledala v zaklonu ležečega vojaka. Čez nekaj trenutkov sta opazila drugega vojaka, ki je bil od njiju oddaljen približno 15 metrov. Vojak je repetiral orožje in od miličnikov zahteval, da obstojita, odložita orožje in dvigneta roke. Takoj za tem sta miličnika zaslišala žvenket orožja. V hipu sta se umaknila v poslopje MMP, kjer sta o dogodku obvestila predpostavljenega. Žvenket orožja in kričanje so slišali tudi delavci, ki so bili na mednarodnem prehodu, saj je bil kraj dogajanja oddaljen od objekta 60 do 70 metrov. Ko sta miličnika

za bila na mejnem prehodu, se je ponovno slišalo poziv vojakov: »Predajte se, odvrzite orožje, pridite naprej!« Po tem dogodku je komandir postaje mejne milice odšel proti dogodku, kjer sta miličnika naletela na vojake. Iz iste smeri je večkrat slišal repetiranje orožja, potem se je vrnil na

prehod in o tem obvestil UNZ. Jugoslovanska armada ima namreč na območju mejnega prehoda, kjer opravlja kontrolo gibanja milica, pripravljene zaklone, v katerih so vojaki tudi dejansko bili. Ko se je komandir ponovno vrnil na kraj dogodka, da bi z vojaki vzpostavil stik, jih ni bilo več.

Takole je bilo na mednarodnem mejnem prehodu v Kuzmi v sredo dopoldne.

ŽIVLJENJE Z BLOKADAMI

Kljub radijskim poročilom, da so vsi murski mostovi blokirani z vozili, natoovorjenimi z gramozom, se vendarle na vseh mostovih zbirajo številni občani. Kljub vsemu skušajo najti način, da bi potovali, kamor so namenjeni.

Tudi sam sem imel nujne opravke onstran Mure. Potem ko ste preveril, da so dejansko vse povezave med levim in desnim bregom Mure neprevozne, sem najprej poskusil na Brodu pri Krogu. Ze kakih petdeset metrov pred Muro je na mostičku čez mrtev Murin rokav zapornica. Navaden leseni drog čez mostno ograjo, teritorialec, oborožen z avtomatom, ga dviga le posvečenim. Meni ga ni! Na vprašanje, ali brod vozi, dobim odgovor, da ne. Ker je Mura previsoka. Ponoči, po sinočnjem viharju, je vidno narasla. Fantje so bili vpoklicani v ponedeljek, šaljivo se, da je v močvirnem svetu, poraslem z grmičevjem, visoko travo in koprivami, kot v Vjetnamu.

Za mano se pripelje človek z one strani Mure, ki bi rad domov. Vidno je razburjen, ko izve, da se tudi z brodom ne da čez. V avtomobilu ima sosedo, ki ga je »dvignil« v bolnišnici. »Mar bi prej rekli, da ne bi človeka peljal iz bolnišnice,« se hudeje. Kaj bo zdaj z njim, mu ne more biti jasno. Obracava oba. On vozi zelo počasi. Očitno ne ve, kam s sabo. Zaenkrat je kaznovan s tem, da mora ostati v Prekmurju. Morda bi kdo moral pomisliti na take primere. Kje bodo tačas, ko ne morejo domov. Trenutno kaže, da tudi rešilec na nujni vožnji ne more skozi blokade.

Jaz sem trmast. Hočem čez, pa naj stane, kar hoče. Odpeljem se v Petanjce.

Tam kolona avtomobilov. Ne vem, kaj čakajo, vendar kar čakajo. Blokada ni prav, na murskem mostu, ampak na majhnih mostovih za Muro, pred Radenci. Pet tovarnjakov, polnih gramoz, postavljeneh cikcak. In napis na prvem in zadnjem: BLOKADA MINIRANA.

Peš se da čez. Odločim se hitro. Avtomobil parkiram na dvorišču pri prijaznih ljudeh v Petanjcih, in se odpravim čez. Spotoma srečam znanca, mu pojasnim, kam hočem, on ima avto v Radencih, in me zapelje. V Stavešince, kjer opravim, kar sem se namenil, in se vračava. Vedno več je teritorialcev na cesti v Radencih. Blokada je tudi pri Vikendu, iz ljutomerske smeri ne more mimo nihče.

Sprašujem teritorialce, zakaj ne pustijo vsaj toliko da bi se tisi najbolj nujni primeri lahko prepeljali. Nemo migajo z rameni. Oni imajo svoje ukaze. Tudi tega ne vedo, kako dolgo bodo blokade, ki so ohromile ves promet v Pomurju, zvezo Prekmurja s Slovenijo, trajale.

Ljudje pa se hitro znajdejo. Nekdo, ki je prišel v Petanjce z avtom in namerava potovati po oni strani, zamenja avto z znanecem, ki ima avto v Radencih, namerava pa v Prekmurje. Kako dolgo bo trajala zamenjava? Dokler se vse skupaj ne konča.

Prav, zdaj so naše prve reakcije pač take, kot so. Toda v kratkem času bomo morali svoje življenje prilagoditi k novemu ritmu. Organizirano. Zdaj so oblasti na potezi, da skušajo ljudem zagotoviti normalno življenje, tudi v nenormalnih razmerah.

Marjan Dora

TUJI GOSTI ZAPUSTILI ZDRAVILIŠČE RADENCI

Še včeraj dopoldne je bilo, v zdravilišču Radenci 55 tujih gostov, predvsem iz Avstrije in Nemčije, ki so se dopoldne prestrašeni in negotovi odločili, da zdravilišče zapustijo. Hotel Radin jim je pomagal spraviti prtljago do meje v Gederovcih, kjer so jo tudi prestopili. Domačih gostov v zdravilišču je 250, bilo je nekaj odhodov, vendar se je večina zaradi cestnih zapor odločila ostati v hotelu.

V MORAVSKIH TOPLICAH SO TUJCI OSTALI

Včeraj je bilo v Moravskih Toplicah 670 gostov, od tega 110 tujih, ki sta jih pripeljali dve avstrijski turistični agenciji. Večina tujcev se je odločila, da

zdravilišča zaenkrat ne bodo zapustili.

TUJCE BODO PREPELJALI NA MADŽARSKO

V zdravilišču Lendava biva 82 gostov, od tega 12 Avstrijcev in 2 Nemca. Zaenkrat Zdravilišča ne nameravajo zapustiti, če pa se bodo odločili za prehod čez mejo, bodo to lahko storili v Dolgi vasi. Na Madžarski strani jih bodo pričakali predstavniki njihovih agencij. Domači gostje so se odločili, da ostanejo v zdravilišču.

SPREMSTVO DO MEJE V GEDEROVCIH

Predstavnike tujih firm, ki opravljajo tehnični nadzor v soboški Muri, so predstavniki tovarne v spremstvu policije pospremili do mejnega prehoda v Gederovcih, kjer bodo poskušali prestopiti mejo.

VESTNIK-NÉPÚJSÁG

Izdaja podjetje za informiranje Murska Sobota, Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Ludvik Kovac (namesnik odgovornega urednika Vestnika), Ella Pivar (odgovorna urednica Népujság). Posebno izdajo so pripravili: Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Feri Maučec, Stefan Sohočan, József Papp, Endre Gonter, Nataša Juhnov, Nevenka Emri: Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 28; Tisk: Pomurski tisk, Murska Sobota: Posebna izdaja je brezplačna, natisnili smo jo v 2.000 izvodih.

A szlovén elnök üzenete az állampolgárokhoz

Milan Kučan köztársasági elnök ma délelőtt Szlovénia állampolgáraihoz fordult a hadsereg szerdáról csütörtökre virradó éjszakai megmozdulásai miatt. Beszédéből közlünk részleteket.

A szlovén Államelnökség bővített hajnali ülésen értékelte a helyzetet a JNH pancélos erőinek éjszakai megmozdulásaival kapcsolatban Vrhnika irányából a brniki repuloter fele. Az ülés alatt Lojze Peterle az 5. katonai egységtől táviratot kapott, amelyben többek között az áll, hogy elfoglalták az összes határátelőköt és teljesítik a határőrzési feladataikat, mint ahogyan a szövetségi kormány ezt parancsba adta. A ellenállás a katonai egységek szabályai szerint le lesz törve. A szlovén államelnökség úgy vélte, hogy az 5. katonai egység üzenete, valamint a megmozdulások, az erőszak használata

az önálló szlovén állam ellen irányul és az állandó megszállást jelenti. Szlovénia az agresszivitásra a minden rendelkezésre álló eszközzel megpróbál felelni, hogy megvédje a szuverenitását. Az elnökség parancsban adta ki a népvédelmi területvédelmi erőknek, hogy szükség esetén fegyverrel védjék meg az objektumokat és kommunikációs létesítményeket, amelyek életbevágóan fontosak Szlovénia polgárai részére.

A szlovén államelnökség felhívja a szlovéneket, a szlovén állam polgárait, a Jugoszláv Néphadsereg tisztjeit és a katonai szolgálatot teljesítőket, hogy ne működjenek közre az agresszív tettekben saját államuk és nemzetük ellen.

Az elnökség felhívja a más nemzetiségűeket, és a többi jugoszláv köztársaság polgárait, hogy ne vegyenek részt az erőszak-

ban, amelyek az érvényben lévő jugoszláv törvények szerint is jogtalanok és törvénytelenek, hiszen felesleges áldozatokat követelhetnek, s az adott körülmények között Szlovénia biztonságukat nem garantálhatja.

Amíg az agresszió tart minden további tárgyalás lehetetlen és a nyílt kérdések a Szloven Köztársaság különválása reven békes megoldása most tárgyalan.

A Szloven Köztársaság Elnöksége felhívta a többi köztársaság vezetőit, hogy itéljék el az agressziót a hadsereg részéről és hívják fel polgáraikat, tisztjeiket és katonáikat, hogy ne vegyenek részt benne.

A Szloven Köztársaság szervei már szomszédainkat és a nemzetközi közvéleményt tájékoztattak az önállóság és a szuverenitás ellen irányuló agresszióról.

A határmentén a D nap után

Csütörtök, 1991. június 27-én.

Gederovcin az osztrák határ felé fel út eltorlaszolta: a területvédelmi egységek tagjai teljes felkészültségben az útkereszteződésen. Intenek, a határ felé szabad az út, de az egyik oldalról sincs utas.

Muraszombatban a kaszárnya felé vezető utcán

Gazdag búzamezők között vezet az út Kebelere. Szemleljük az útkereszteződésnél a határőrség fele vezető utat, végül megis úgy döntünk, hogy megsem kockáztatunk.

Hosszúfalunál két torlasz, a falu és a határ fele. Latszatra meg minden

Utunk során számos barikáddal talalkoztunk. Mindegyik a maga célját szolgálta. Ezt messziről fényképeztük a Dolenci patakánál, de hasonló képet jelenthetettünk volna meg meg például a muraszombati kaszárnya felé vezető utakról is. A közművesítési és a mezőgazdasági vállalatok kocsikkal álltak ki az utakra, a teherszállító, sőt a magángépkocsik sem hiányoztak.

torlasz. A kíváncsi polgárok álldogálják körül a közművesítési vállalat autót. Itt-ott egy csendes megjegyzés. Egyébként a városban mindenki az üzletekbe siet...

A zöldelő tájban csendesen húzódnak meg a falvak Gorickón. A falvak kihaltak, sehol nem látni embe- reket és ahogyan közeledünk Hodos felé, annál jobban felülkerekedik a rossz előérzet. A Dolenci patak hídján egy nehéz kamion sóderrel megrakodtan áll keresztben a hídon. A faluba nem lehet behajtani. Domaföld felé kanyarodunk, de a falu határfele vezető útja végén ott áll a másik nagy kamion s elzárja az utat a magyar határ és Hodos felé. Domonkosfa fele minden békes, csendes, sehol egy törlesz. Csak a nagy zsongás hiányzik, ezekre a falvakra jellemző a forgalom, meg az udvarok is kihaltak.

Szentlászlón néhány ember álldogál a bolt előtt, de máskep itt is minden csendes, az útmenti árkok teli agakkal, a szerda esti egyháború maradványaival.

nyugalmas volt délelben, nem lehetett látni katonákat, bár már az éjszaka a határőrhelyeket feltöltöttek, de délután nagyon gyorsan kezdtek peregni az események. Minden irányból megindultak a katonai egységek a határátelőkötök felé. Bekerítették Gederovcint, Kuzmat, Hodost és Hosszúfalut. Óráról órára dramaturkusabba vált a helyzet. Flosszúfalunál a vami és a rendőrség olyan feltetelt kapott, hogy háromnegyed haromig hagyják el a határátelőköt, mert az ellenkező esetben fegyverhasználatra kerülhet sor.

A délutáni órákban, amikor a sorok írónak, az általában behallatszik a helikopterek morgása, a kollégák pedig a helyszínről újabb és újabb egység megmozdulásokról adnak hírt. Ormožban lövöldözésre került sor.

Ki tudja mit hoz a holnap...

A Mura-híd zárva van

A délelőtt folyamán a Mura melletti Csárda vendéglőnél több benzinszállító tartálykocsi gyűlt össze, kettővel eltorlaszolták az utat. Miután olyan hírek érkeztek a horvát oldalról, hogy Varazsdrol több pancélos kocsi és katonai jármű indult meg Szlovénia felé. A forgalom így teljesen megbénult, csupán a gyalogosok és a kerékpárosok közlekedtek, de nem csak a kíváncsiskodók, hanem azok is, aki Muraköz falvaiból járnak Lendvára dolgozni. Del körül ag-

godva a családjukert a lendvai vállalatokban dolgozó muraköziek nagy része hazament. Horvátország és Szlovénia között – legalábbis itt Muravidéken gépkocsival már nem lehet közlekedni, a két rév (Benicánál és Hotizánál) szintén leállt.

Délelőtt még zavartalan volt a vasúti forgalom Csaktornya és Lendva között, a szerelvénynek azonban nem voltak utásai. Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy a Mura-hídat alaknastak.

A TURISTÁK ELHAGYTAK MURAVIDEKET

A maroknyi turista, aki a muravidéki idegenforgalmi helyeken és furdókhon töltötte a nyarat, már rendőrkísérlettel elhagyta az országot. Muravidéken egyetlen határátelőköt, amely meg nyitva van Ausztria felé, kiutat adott a vendégeknek. Számukra minden bizonynyal emlékeztetés lesz a nyaralás. Most már levegében nincs is kiút az országhól Ausztria és Magyarország felé, hiszen a katonaság minden erejét az utkölök elfoglalására irányítja. A délelőtt folyamán meg a Gederovci határátelőköt nyitva volt, de kora délután már – hírszerzőnk szerint – Muraszombat irányából a katonai alakulatok tartanak arra.

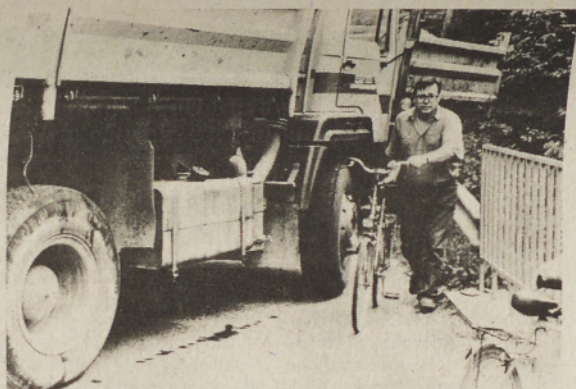
ven nagykereskedelmi vállalatokon keresztül töltik fel, ezektől pedig a blokkadokkal el vannak vágva. Így az alapélelmiszereknél bizonyos korlátozások lesznek a vásárlásnál. Olajat csak 3 literként lehet vásárolni, a mosoport is három kilonként adják. A lendvai Mercator Univerzal, és a Potrošnik megfelelő raktárkészletekkel rendelkezik.

Nincsenek nagy korlátozások

A lendvai élelmiszerüzletekben a tegnapi nap folyamán sokkal nagyobb forgalmat bonyolítottak le, mint az elmúlt napokban. Legjobban a kenyér, a liszt, a cukor, a só, és az ehhez hasonló létfontosságú élelmiszerek fogynak. A falusi önkiszolgálókban is valamivel nagyobb forgalmat bonyolítottak le, mivel a falusiak többnyire megtermelnek néhány élelmiszer-

fajtat, sőt meg nehol otthon sütik a kenyeret így az üzletekben csak olajat, mosoport, és a már fent említett árut vásároltak. A magán- és a társadalmi tulajdonban lévő pékségek is meghosszabbították a műszakot és teljes gőzzel dolgoznak.

A muraszombati Potrošnik vállalat is bevezette a korlátozásokat mivel a raktárokat rendszeresen a szlo-

Na vseh pomembnejših pomurskih cestnih vpadnicah in mostovih so bile od jutra barikade, da bi zadržale tanke JLA. Petanjski most je bil prehodan samo za pešce in za silo za kolesarje.

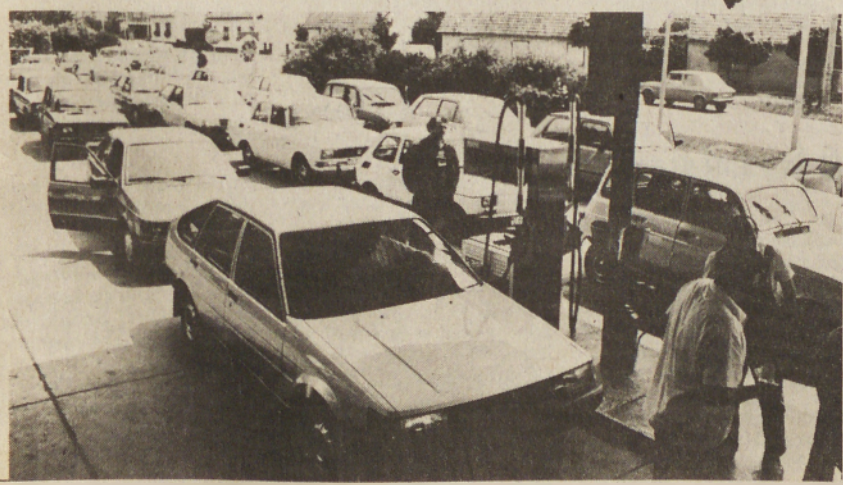
Gornjeradgonski mednarodni mejni prehod ob 8.00 Prihaja specialna enota slovenske milice.

Barikade in slovenski vojaki...

27. junija 1991

Vznemirljiva sporočila o premikanju armade so povzročila gnečo na bencinskih črpalkah. Takole je bilo v četrtek dopoldne na bencinski črpalki na Cankarjevi ulici v Murski Soboti.

Izredne razmere je bilo čutiti tudi v trgovinah. Iskano blago so postali sladkor, olje, pralni prašek...

Redakcijsko pripravo posebne izdaje smo končali v četrtek, 27. junija 1991, ob 21. uri.

Aktualni zapis

Prestopni rok nogometašev in nadomestila

Prestopni rok za nogometaše občinske, medobčinske, območne in slovenske lige se je začel prvega julija in bo trajal do 15. julija. V tem času morajo za igralce, ki jih bodo registrirali, pripraviti vso potrebno dokumentacijo in jo najpozneje do 16. julija 1991 predati registracijskim komisijam pri območnih nogometnih zvezah...

ja nadomestila. O posebnostih sporazuma oziroma odstopanja mora biti pisni sporazum, ki je priloga izpisnice. Če se kluba ne moreta uskladiti, mora klub, v katerem igralec prehaja, plačati nadomestilo, dokazilo o tem pa skupaj z registracijskim gradivom predati pristojnemu organu območne nogometne zveze...

štivu, so nadomestila kot za mladinsko konkurenco. Nadomestilo za nogometaša, ki prehaja iz enega kluba slovenske nogometne lige v drugega, je 58.500 dinarjev, v klub območne članske lige 39.000 dinarjev in v klub medobčinske nogometne zveze 19.500 dinarjev...

F. Maučec

SODNA OBRAVNAVA V MURSKI SOBOTI

Je Bulić nedolžen ali — diplomat?

Na enoti temeljnega sodišča v Murski Soboti se je nadaljevala obravnava zoper obdolženca Muharema Bulića iz Zagreba, ki je obtožen storitve kaznivih dejanj velike tatvine. Izrazil naj bi odsotnost ljudi z več župnišč, pobrskal po predalih pisarn in omarah v dnevni sobah ter si tako prisvojil devize v protivrednosti 230.000 dinarjev.

Na zaslišanju prič, ki obtožujejo Muharema Bulića, je oškodovani V. H. iz Dolencev povedal, da je več let varčeval, da bi si lahko kupil avto. Denar je imel doma v omari, ob njem pa je bil listek, na katerem je pisalo, koliko je posameznih vrst deviz. Ko je odkril, da denarja ni, sploh ni pomislil na ugrajenega gospoda, ki mu je pred tedni prodal blago...

A. F. — tudi sam ni zahteval potrdila. Muharem Bulić je bil čest obiskovalec župnišča v Gornji Radgoni. Tam sploh niso pomislili, vsaj tako je povedal oškodovani I. K., da bi imel ta potujoči prodajalec tekstila kake zle namene. Je pa oškodovani pomislil nanj nekaj dni potem, ko je ugotovil, da je kuverta, v kateri je hranil devize, prazna. Ugotovitev, da je spravila v hudo psihično stanje, kar je potrdila tudi gospodinja K. V. Obtoženi Bulić je tudi za ta kraj našel »opravičilo«.

zaprošil za list papirja, da bi mu pustil sporočilo, takoj zatem pa gospodinjino prosil za skodelico čaja. Medtem, ko mu ga je kuverta, je pisal pismo in, kot kaže, pobrskal po predalih pisarne. Na obravnavi v Murski Soboti je trdil, da sploh ne ve, kje omenjeni kraj, kaj šele, da ukradel denar. Ga je pa trgovka iz Poljčan prepoznala, saj je zadel, da je pri njej menjal 500 dinarjev v manjše denarne enote.

F. Maučec

PREDSTAVLJAMO VAM PRVAKE

BISTRICA PRVIČ V POMURSKI LIGI

Pred devetnajstimi leti so na pobudo ljubiteljev nogometa, zlasti pa igralcev, ki so nastopali za druge klube, ustanovili Nogometni klub Bistrica. Čeprav niso imeli lastnega igrišča, so se že v sezoni 1973/74 vključili v tekmovalno medobčinsko nogometno ligo Lendava, tekme pa so igrali v Odrancih in na Kapci. Prvo leto tekmovalja so med devetimi moštvi zasedli sedmo mesto. Tokrat so v občinski ligi Lendava tekmovala tudi nekatera moštva iz soboške občine. Druga moštva iz lendavske občine pa so nastopale v vzhodni skupini pomurske nogometne lige.

Nogometaši Bistrice — prvaki prve občinske nogometne lige Lendava. Stojijo od leve: Jakšič (predsednik), Jerebič (trener), Kelenc, Balazič, Hozjan, Vučko, Rous, Senkinc, Ozmeč in Dugar. Čepijo: Pintarič, M. Jakšič, Pozderec, Jaklin, Vučko, Vepič, Kuzma. Manjkajo: Marton, Kolman in Novak.

Foto: F. Bobovec

ce nastopali vse do letos, ko so postali prvaki in se prvič uvrstili v pomursko nogometno ligo. Za naslov prvaka v prvi občinski ligi Lendava so se nogometaši Bistrice potegovali zadnja štiri leta, vendar jim je na koncu vselej zmanjkalo moči. Zato so letošnjenja uspeha tem bolj veseli, saj menijo, da so zasluženo prvi. Za uspeh imajo prav gotovo največ zaslug igralci, pomemben delež pa imajo tudi trener Jože Jerebič in vodstvo kluba na čelu s pred-

sednikom Ignacem Jakšičem. Nogometni klub Bistrica je dobro organiziran, saj imajo poleg članskega moštva tudi mladinsko in kadetsko moštvo, pa tudi lepo igrišče in športni objekt. Z uvrstitvijo v pomursko ligo računajo na nekatero okrepitev z nekdanjimi igralci, ki so doslej tekmovali za druge klube. Njihova največja želja je, da bi se obdržali v pomurski ligi, za kar imajo tudi vse možnosti.

F. Maučec

ROGAŠOVCI NOVI ČLAN POMURSKE LIGE

Nogometaši Rogoševci so postali prvaki v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobotina in se uvrstili v pomursko ligo. V štirinajstletni zgodovini nogometnega kluba Rogoševci je članska ekipa svojčas dve tekmovalni sezoni že nastopala v pomurski ligi, ki pa je bila deljena. V njej so tekmovala le moštva z območja Medobčinske nogometne zveze Murska Sobotina, medtem ko so moštva iz lendavske občine tekmovala v svoji skupini. Zato je prvo mesto v prvi medobčinski ligi Murska Sobotina in uvrstitve v enotno pomursko ligo doslej največji nogometni uspeh v Rogoševcih. To tembolj, ker je tudi mladinsko moštvo postalo prvaki v prvi medobčinski mladinski ligi. Nogometaši Rogoševci so se že v prejšnji tekmovalni sezoni potegovali za naslov prvaka v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobotina, vendar jim je to uspelo le v jesenskem delu prvenstva, ko so v zadnjem kolu prehiteli moštvo Ljutomer. V nadaljevanju tekmovalja pa so bili Ljutomerčani boljši in Rogoševci so se morali zadovoljiti z drugim mestom. Kljub temu pa se jim je ponudila lepa priložnost, da se uvrstijo v pomursko ligo. Zaradi uvrstitve pomurskega prvaka Turnišča v slovensko območno ligo vzhod sta za izpraznjeno mesto v pomurski ligi igrali kvalifikacije drugouvrščeni moštvi v prvi medobčinski ligi

Murska Sobotina — Rogoševci in v prvi občinski ligi Lendava — Odranci. Več sreče so imeli Odranci, ki so Rogoševce premagali šele po streljanju enajstmetrov. V letošnji sezoni pa so bili nogometaši Rogoševci prepričljivo boljši, saj so prvo mesto osvojili s prednostjo šestih točk. Dosegli so 72 golov, kar je največ. Najboljša strelca v moštvu sta bila Igor Suša in Jože Horvat. Poleg igralcev so za doslej največji uspeh rogašovskega nogometa zaslužni tudi trener Jože Gaber in prizadevno vodstvo

Nogometaši Rogoševci — prvaki 1. MNL Murska Sobotina. Stojijo od leve: Sever, Vogričič, Kren, B. Salamon, F. Gomboc, Felkar Kranjec in J. Gaber (trener). Čepijo: Mencinger, Šadi, Nemec, Recek, Suša, Horvat, Kuzmič, S. Gomboc, A. Salamon. Manjkata: P. Gaber in Kikec.

F. Maučec

Vozilo se je večkrat prevrnilo

V petek, 28. junija, kmalu po 23. uri se je zgodila v Trimlinih huda prometna nesreča. Voznik osebnega avta 19-letni B. B. iz Lendave je vozil s preveliko hitrostjo, poleg tega pa naj bi bil vinjen, zato je zapeljal na bankino, nato pa v jarek, kjer se je vozilo večkrat prevrnilo. Hudo so se poškodovali; voznik B. B. in sopotnika V. V., star 18 let, iz Lendavskih Goric ter D. M., star 14 let, iz Lendave. Prepeljali so jih v bolnico v Rakičan, gmotne škode pa je za 15.000 dinarjev.

Strela uničila premoženje

Materialne škode, ki jo je 26. junija ob 19.30 povzročila strela v Presiki v Ljutomerski občini, je za 300.000 dinarjev. Tolikšna je namreč gmotna škoda, ker je zgorelo gospodarsko poslopje, veliko 12 krat 8 metrov, potem osebni avto Opel Kadett, koto z motorjem, kleparsko orodje in drugo. Oškodovanec J. R. je torej ob veliko premoženje, zato bodo organizirali nabiravno akcijo in ljudi že zdaj pozivajo, da pomagajo.

Poroke

MATIČNI URADI SO MURSKA SOBOTA — Branko Bohar, obdelovalec kovin, iz Mačkovec, in Simona Kulič, tekstilna konfekcionarka, iz Mačkovec, Peter Gaber, dimnikar, od Sv. Jurija, in Bernardka Mihalič, šivilja, od Sv. Jurija. MATIČNI URAD VIDEM OB ŠČAVNICI — Franc Vrzal, upravljavec energetskih naprav, z Rožičkega Vrha, in Marija Stramič, šivilja z Rožičkega Vrha, Stanko Gregorec, kmetovalec iz Slaptincev, in Pepca Marinič, šivilja iz Selišč.

ČESTITAMO!

Ni imel prednosti, a je peljal

Žal je tako, da je v nesreči pogosto prizadet tisti, ki zanj ni kriv. Tako bi lahko označili nesrečo 26. junija ob 17. uri v križišču kokalnih cest Radoslavci—Vogrčevci. Po neprednostni cesti se je pripeljal s koleškom z motorjem J. C., star 50 let, iz Grabonoša in je, ne da bi se prepričal, če je varno, kar vozil. Tedaj pa se je po prednosti cesti pripeljala 8-letna kolesarka V. M. iz Cezanjevca. Prišlo je do trčenja, v katerem se je povzročitelj lažje poškodoval, njegova žrtev pa hudo. J. C. so mu odredili še strokovni pregled zaradi odvzema krivi in uradni Materialna škoda je pa majha: 2000 dinarjev.

ŽELEZNOPOROČENCA ŠIŠKO — Franc je bil rojen 1907 leta v Bučevcih. Kot trgovec je služboval v raznih krajih Slovenije, kojl pa se je leta 1962 pri Ljutomerskem podjetju Vesna. Sedem let mlajša Ana je bila rojena v Stari-Novi vasi. Kot dobra gospodinja je skrbela za dom in družino s tremi otroci, od katerih živita še Maks in Marjan, ki redno obiskujeta domačijo v Vučji vasi. Kljub lepi starosti slavljencema, zdravje še kar služi. Tako pa naj bi bilo tudi v prihodnje jima je na slovesni železni poroki zaželel župan Ljutomerske občine Mirko Prelog.

Foto: D. Topolnec

Železnica na obrobju

V Lendavi so lani praznovali 100 let, odkar je skozi mesto prvič prešel vlak. Tedaj ne bila spet izražena želja, da bi zgradili železniško progo od Turnišča do Madžarske. Vendar pa so kljub koristnosti takega projekta to želje, tako da ob vse globlji krizi v gospodarstvu železniške projekte v Evropo čez Lendavo očitno nekaj časa še ne bo. Takrat so tudi na lendavski železniški postaji upali, da bo ob deviziške zavesti v gospodarstvu več ekološko čistejšega prevoza z železnico. Tudi tukaj ušeli. Podjetja očitno vse manj prevažajo, saj nimajo kaj. Pred leti tu prevažali veliko surove nafte, za katero pa so v lendavski Nalijski mernejši transport. Zato prevoz blaga že nekaj časa upada. Leta 19... so prevažali 812 tisoč ton blaga, lani pa le še 409 tisoč ton. Kot nam je povedal šef Železniške postaje Landava Josip Varga, je postala enota Hrvaškega železnicega podjetja Zagreb, na njej pa dela 16 delavcev. Ker je železnika postaja v Sloveniji, sedež podjetja pa na Hrvaškem, bil ob političnih spremembah pri odločanju o prihodnosti postaje spodarski kriterij.

GOSPODINJE!

Ce vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. HAJDINJAK
Gornji Slaveči 6, Kuzma
tel.: 55 071

Popravilo z garancijo na vašem domu

prodam

MOTORNIA VOZILA

VW HROŠČ 1.2, letnik 1975, registriran, dobro ohranjen, prodam. ☎ 81-213, M-3166
TOMOS AVTOMATIC, letnik 1986, prodam. ☎ 24-785, M-889
ZASTAVO 850, letnik 1985, prodam. Štefan Režnja, Dolga ulica 6, Moravske Toplice, M-859
GX X 1.2 prodam. Janez Kolar, Ižakovi 13, M-896
AUDI 100 L, letnik 1980, ugodno prodam. Marjan Gomboc, G. Petrovci 35 a, M-900

RENAULT 4, letnik 1977, za rezervne dele ali v celoti, neregistriran, prodam. ☎ 45-109, od 16. do 18. ure, M-904
MOPED BT 50 S ugodno prodam. Bratonce 73, po 15. uri, M-9090

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

KOSILNICO BCS IN LAVERDO prodam. Dodoš, Trakoščanska 8, Vraždin. ☎ (042) 510-74, M-MM
OBRAČALNIK kupim. ☎ 46-343, po 20. uri, M-890
SILAŽNI KOMBAJN prodam. ☎ 56-098, M-892
OBRAČALNIK SIP, cisterno Creina, 3.200 l, sejalnica Panonija 3 m, 4-redni, prodam. ☎ 55-074, M-893

KOSILNICO BUCHER ugodno prodam. ☎ (062) 734-209, M-901
OBRAČALNIK SIP, širine 220, ugodno prodam. ☎ 48-233 ali Dolga ulica 77, Moravske Toplice, M-911
FREZO s priključki, okno 180 x 140, računalnik 6128 Sneider, prodam. ☎ 51-390, M-917
KOMBAJN EPPL 211 prodam. Kovačevci 4, M-919

ZIVALI

MLADIČE NEMŠKEGA OVČARJA prodam. Tišina 56, M-906
MALE PUJSKE, stare 9 tednov, in 3-redni medvrstni kultivator za koruzo z dozerjem za umetno gnojilo prodam. Partizanska 30, Bakovci, ML-910

PLASTEX

elektrostatično kemično plastificiranje kovin

NOVO! KAKOVOST IN UGODNE CENE! POZIVAMO VAS K SODELOVANJU!

Nada Baksa
Strahoninec
p. Miškine 33 a (pri Čakovcu)
tel.: (042) 833-488

ZIPARSTVO — FASADERSTVO

Avguš Krajnc
Radoslavci 13 a

Se priporoča!

NESNICE, mlade jarčice, pasme HISEX, rjave, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejema Gostilna Železen, Beznovi, tel.: 49-025.

NESNICE, mlade jarčice, pasme HISEX, rjave, stare 3 mesece, iz kooperacijske reje, upravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih dnevni cenah. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije Gostilna Tibija Horvat Nemčavci, tel.: 24-393. Pri Gradu pa sprejema naročila Dragica Bokan, tel.: 53-086.

NESNICE, mlade jarčice, pasme HISEX, stare 3 mesece, iz kooperacijske reje, upravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih dnevni cenah. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije gostilna Anice Benčec, Bakovci, Prečna 6 a.

*Ne, ves ne bom prišel.
Telo bo pokopano, a duh moj
živel bo še mnogo let.
Spomin vklesal v čas sem,
kakor v skalo. (J. Menart)*

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in sorodnika

Karla Vratariča
iz Puconec

izrekamo globoko zahvalo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč. Hvala vam, sosede, prijatelji in znanci od blizu in daleč za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili k preranemu počitku.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Veličino materine ljubezni dokončno spoznaš, ko jo izgubiš. Tiho, kakor je živela, je za vedno zaspala naša draga mama in omica

Majda Babi Gönc
roj. Kolbl

Iskrena hvala vsem, ki ste ji v zadnjih težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Neutolažljivi: hčerki Eva in Beti z družinama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari oče in tast

Aleksander Hašaj
iz Markišavca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje, izrekli sožalje, darovali za dobrodelne namene ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala zdravniku in medicinskemu osebju internega oddelka za zdravljenje. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in gasilcem. Iskrena hvala tudi sodelavcem iz Mure.

Žalujoči: žena Gizela, sin Tibor, hčerka Mira z možem, sestra Marija z družino ter vnuka Petra in Oliver

BRAMAC VSE ZA STREHO

Strehe štiti zgradbe pred padavinami, dežjem, snegom, vetrovi in sončno pripeko. Prav tako štiti zgradbe pred preveliko izgubo toplote. Strešna oblika in kritina se prilagajata okolju, v katerem stoji hiša. Prilagaja se pokrajinskemu načinu gradnje. Strehe so z ozirom na obliko: eno-, dvo-, tro-, štiri- in večkapnice. Z ozirom na nagib imamo položne in strme strešine. Strešna kritina mora biti take vrste, da voda hitro odteče s strešine. BRAMAC ima tako kritino!

BRAMACOVA strešna kritina je izdelana iz naravnih surovin, peska, vode, cementa in barvnih pigmentov na železooksidni osnovi. Z namenom slediti najnovejšim smericam harmoničnega vključevanja strehe v naravo, nudi BRAMAC najnovejšo rešitev kritine. Dva modela strešne kritine (klasični in donavski strešniki) v opečni rdeči, rdečo rjavi, temno rjavi in črni barvi.

Ta paleta tradicionalnih strešnih barv in oblik BRAMAC v zadnjem času na našem tržišču prispava predvsem k preoblikovanju streh, BRAMACOVA izdelki so polni sprememb, so lepi in individualno prilagojeni željam potrošnika - gradbinca. Lepi in obstojni strehi pa pripada še več, namreč najboljše rešitve za vse strehe. Zato ponuja BRAMAC tudi dodatni program specialnih izdelkov za vse

detalje, od kapi do stlemana, v obliki in barvi prilagojene na izbrani model strešne kritine. Vsi posamezni deli se harmonično vklapljajo v površino strehe.

Hitro in preprosto pokrivanje s strešniki BRAMAC z vsemi dodatnimi specialnimi izdelki je osnova za dolgotrajno zanesljivost, estetski videz in gospodarno rešitev strehe.

30 let garancije = vaša varnost

KUPON

Prosim, pošljite mi brezplačno in neobvezno predloge, prospekte, cene in kupoprodajne pogoje.

IME IN PRIIMEK:

POKLIC:

NASLOV:

Če potrebujete nasvete, pokličite naš tehnično informativni oddelak po telefonu: 068/22-016 in 0602/85-074.

Bramac d.o.o. Škocjan - vse za streho
Sedež in tovarna l: 68275 Škocjan, Dobruška vas 45, Tel. 068-22-016, Telex: 35 827, Fax: 068-76290
Tovarna lt: 62375 Šentjanž, Ohiški vrh - Dravograd, Tel. 0602-85074, Fax: 0602-85318

Najbližje prodajno mesto in svetovanje: Trgovina MARKO SLAVIČ, KLJUČAROVCI, KRIZEVCI PRI LJUTOMERU

MALE PUJSKE prodam. Gradišče 46, M-915
DVE SVINJI ZA ZAKOL prodam. ☎ 55-015, M-920
MALE PUJSKE prodam. Gradišče 42, M-899

RAZNO

Preklic!
Preklicujem veljavnost zaključnega spričevala Osnovne šole Stroča vas, letnik 1988/89, na ime Milan Pučko, Nunska Graba 37, Ljutomer, M-3164

KORUZO, hibridno, večjo količino, prodam. Mali Bakovci 201, M-894

VOZ z gumijastimi kolesi, z dodatno opremo, prodam. Franc Ulen, Rankovci 12, M-903

GUMI za tovorni avto, 900 x 20, prodam. Jože Vogrin, Sp. Ivanjci 35, M-905

ČRNO-BELI TELEVIZOR Körting in CB-postajo, anteno in usmernik ter mlado kozo prodam. Nedelica 145 a.

Zaposlitve

IŠČEM OSKRBNIKA za nego starejšega zakonskega para, Vida Vendel, Petišovci, Lendavska 3, LE-4143

storitve

OBNAVLJAM TRAKOVE za vse vrste tiskalnikov. Horvat, Srečarjevo naselje 9, M. Sobota, ☎ 23-108, popoldne, M-901
PO MERI ŠIVAMO VSA OBLAČILA za moške in ženske.
KROJAŠTVO GRABAR, Selo 30, Prosenjakovci, M-912

vsak četrtek

VESTNIK
moj tednik

Pri zahvali za pokojim

Francem Lahom
iz Gerlinec 94

je prišlo do tiskarske napake. Pravilno besedilo se glasi:
Hvala tudi vaščanom, mladincem, predstavnikom KS Cankova in SO M. Sobota, kmečki zvezi, Društvu vinogradnikov Prekmurskih gorc Goricko in Čebelarstvom društvu Rogašavci za besede slovesa ob odprtem grobu.

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi

S svojim vedrim nasmehom vsakega osrečiti si znal, pred usodo neizprosno, nemočen si ostal.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 7. julij, ko bodo minila tri leta bolečin in žalosti, odkar ni več med nami dragega moža, očeta in starega očeta

Jožeta Šadla
iz Rakičana

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in mu poklonite trenutek svojih misli.

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Zaspala mamica si zlata, zaprla trudne si oči, naj Bog odpre ti rajska vrata, to ti iz srca želimo vsi.
(Slavo materi, dr. J. Smej)

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 75. letu starosti zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

Katarina Domitric
iz Ižakovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali kakorkoli pomagali ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter govornici KS za poslovitne besede ob odprtem grobu.

Iskreno se zahvaljujemo tudi delovnim organizacijam KG Rakičan farma Nemščak, Mesni industriji ter Rašiči - Beltinci

Žalujoči: otroci z družinami

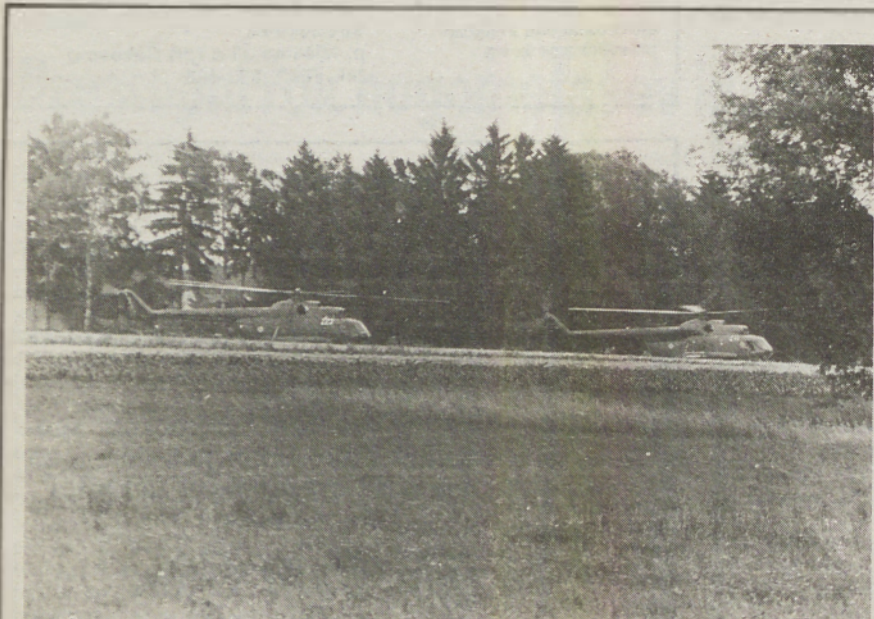
VESTNIK

Urna Benko (direktorica in glavna urednica), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Renata Babočan-Piško, Bernarda Balazič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jeršič, Feri Maučec, Štefan Šošter, Andrej Gontar (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odg. urednik 21 383, 21 064 in 25 019, glavna urednica in direktorica 22 403, računovodstvo in tajaštvo 21 383 in 21 064, GPS (trženje) 22 403, telefaks 22 419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Narocnina za 2. trimesečje 1991 je 200,00 dinarjev, za podjetja 400,00 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Prejšnji četrtek popoldne so helikopterji JA na mejni prehod Gederovce pripe-
ljali okrepitve, ponoči s četrta na petek je prišlo do streljanja, v petek zjutraj
pa se je agresor predal. Od petka je mednarodni mejni prehod v Gederovcih
odprt.

(Foto: J. Pojbič)

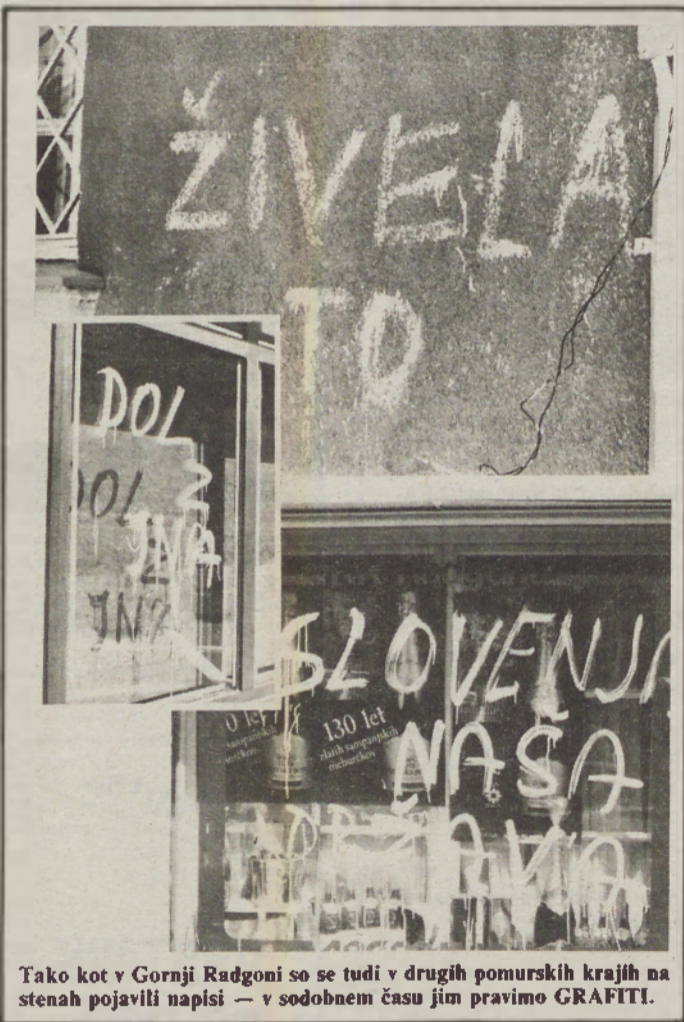
Tudi najstarejši stavbi v Gornji Radgoni, kjer sta muzej in go-
stišče, ni bilo prizanešeno.

foto: bbp

vojna v Pomurju

Posledice spopadov bodo v Gornji Radgoni še dolgo vidne. O
škodi sploh še ne razmišljajo. foto: bbp

Tako kot v Gornji Radgoni so se tudi v drugih pomurskih krajih na
stenah pojavili napisi — v sodobnem času jim pravimo GRAFITI.

Zakaj nekatere ceste imenujejo Partizanska?

foto: bbp

Barikade sredi Lendave se občasno odpre za promet proti mednarodnemu mejnemu prehodu v Dolgi vasi. Ba-
rikade so tudi na cesti Dolga vas—Dobrovnik. JD

Poleg ostankov orožja in vozil so po gornjeradgonskih ulicah še vedno razmetani blebci kruha in konzerve —
vse neužitno. foto: bbp